

Implementing sustainable urban drainage measures to remedy pluvial flooding in the city of Zwolle: barriers and opportunities

Figure 1. Street in Assendorp (made by author, 2022).

Name & student number: *M.C.J. Dijkstra S3366642*

Bachelor: *Spatial Planning & Design*

Supervisor: *C. Theron*

Theme: *Analysis of Urban Planning Concepts and Their Contribution to Sustainable Development*

Date: *27-01-2023*

Abstract

Traditional solutions for pluvial flooding, such as hard infrastructure, may not be adequate in the future. Alternative solutions, like sustainable urban drainage measures (SUDS), can reduce pluvial flooding while providing other benefits. The city of Zwolle is vulnerable to pluvial flooding due to climate change and urbanization. This research will identify barriers and opportunities for the implementation of SUDS in Zwolle. The central research question is: *How does the implementation of sustainable urban drainage measures, to remedy pluvial flooding in the city of Zwolle, present barriers, and opportunities?* This question will be answered by gathering data from in-depth, semi-structured interviews with municipality representatives and residents of areas that are vulnerable to pluvial flooding. Perceived barriers include lack of knowledge, lack of willingness, and unclear roles and responsibilities for climate adaptation within the municipality. Opportunities for implementation will be suggested based on the research analysis.

Table of Contents

Abstract	2
1. Introduction	4
1.1 Background	4
1.2 Research problem	5
1.3 Structure of thesis	5
2. Theoretical framework	5
2.1 Sustainable urban drainage measures	5
2.2 Implementation of sustainable design measures	7
2.3 Conceptual model	8
2.4 Expectations	8
3. Methodology	9
3.1. Operationalization	9
3.2 Data collection & analysis	10
3.3 Data quality reflection	11
3.4 Ethical considerations	12
4. Results	12
4.1 Overview of Interviewees	12
4.2 Sustainable urban drainage measures in Zwolle	13
4.3 Perceived barriers and opportunities of implementation of SUDS in Zwolle from the municipality	13
4.4 Perceived barriers and opportunities of implementation of SUDS in Zwolle from the residents of Assendorp	15
5. Discussion	16
6. Conclusions	17
Bibliography	18
Appendix A.1 – Interview guide representatives of municipality of Zwolle	20
Appendix A.2 – Interview guide residents Assendorp, Zwolle	22
Appendix A.3 – Information & consent form	24
Appendix B.1 – Transcribed interviews from representatives of municipality of Zwolle	25
Appendix B.2 – Transcribed interviews from residents of Assendorp, Zwolle	61

1. Introduction

1.1 Background

Hotter temperatures due to climate change do not result in more pleasant weather. In fact, the hotter the temperatures, the more water vapor will be in the air, which will result in more heavy rainfall in a shorter amount of time. So, increasing temperatures will ultimately result in more intense rainfall events (KNMI, 2016). The last decades have been characterized by rapid urbanization, which inevitably leads to the removal of permeable soil and vegetation (Lashford et al., 2019). The sealing of soil in urban areas reduces the natural draining capacity of an area as water is directed to the stormwater system (EEA, 2012). Increasing urbanization, which leads to impermeable surfaces, and the increase in extreme rainfall events due to climate change, result in urban areas that are more prone to pluvial flooding (Lashford et al., 2019). The traditional response to pluvial flooding challenges has been hard infrastructure such as drainage pipe systems. And whilst this type of solution has been effective enough in the past, rainfall events are only increasing in intensity. Therefore, alternative solutions are being developed that not only further reduce the effects of pluvial flooding but also offer additional benefits. One of these alternative solutions is sustainable urban drainage systems (SUDS; Davis & Naumann, 2017).

Urban areas in the Netherlands are facing increased intense precipitation and urbanization (Golroudbary et al., 2019), leading to pluvial flooding challenges. SUDS have been implemented in cities such as Rotterdam and Amsterdam as a climate adaptation strategy (Boogaard, 2015). Zwolle is also dealing with the consequences of climate change, including more intense rainfall events. Moreover, 32% of the sewerage system is combined (Gemeente Zwolle, 2021), which contributes to the issue of pluvial flooding (Gemeente Zwolle, n.d. – a; Zwolse Klimaatatlas, n.d.). If not addressed, pluvial flooding in Zwolle is projected to cause 50 million euros in damages by 2050 and affects traffic, infrastructure and could even flood houses. This problem is currently only occurring during extremely intense rainfall events, but it remains relevant as it could happen at any moment (Zwolse Klimaatatlas, n.d.). Figure 2 shows a large road in Zwolle that has been flooded because of a heavy rainfall event.

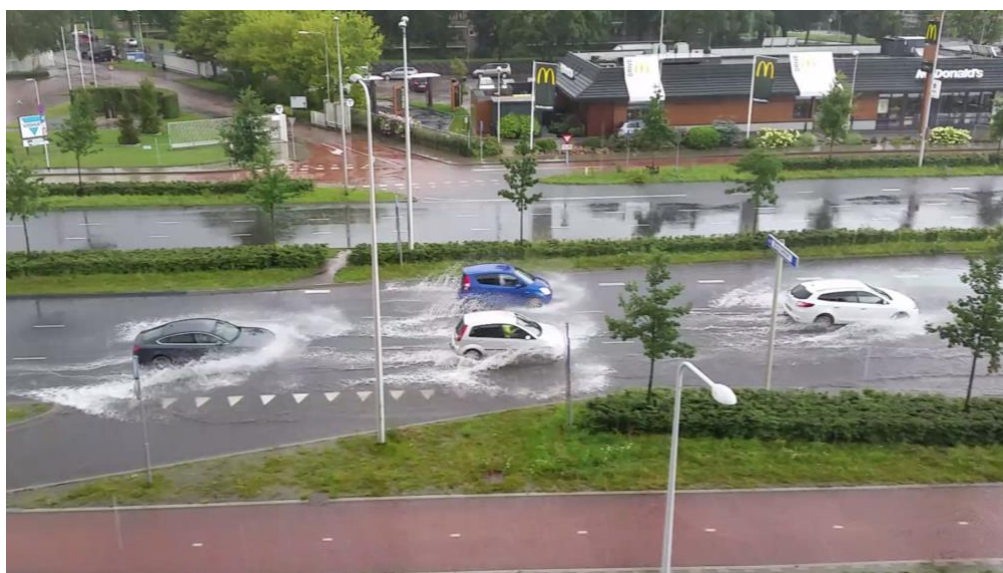

Figure 2. Flooded Ceintuurbaan in Zwolle. (Zwolse Klimaatatlas, n.d.)

The municipality of Zwolle is using SUDS methods, such as green roofs and small gardens, to combat pluvial flooding (Gemeente Zwolle, n.d.- b). It is uncertain how extensively these measures have been implemented and the success relies on resident participation. Citizen involvement is key to successful

eco-political changes (Læssøe, 2007). Therefore, this research will first aim to understand the current implementation of SUDS, then identify and discuss the perceived barriers and opportunities from both citizen and municipal perspectives, as they are the main stakeholders in the implementation process.

While there is research on the effectiveness of SUDS (Zhou, 2014; Lashford et al., 2019), there is little research on the implementation process. This study aims to fill that gap by examining the barriers and opportunities for municipalities and citizens in implementing sustainable urban design measures such as SUDS. Furthermore, evaluating the implementation process of these measures is important for preserving natural resources, addressing the climate crisis, and reaching the UN Sustainable Development Goals United Nations, n.d.). Which is the main societal relevance of this study.

1.2 Research Problem

The aim of this research is to gain a better understanding of the possible barriers and opportunities of implementing sustainable development measures, such as SUDS, in a practical context, as perceived by various stakeholders. Therefore, the following central research question is proposed:

How does the implementation of sustainable urban drainage systems, to remedy pluvial flooding in the city of Zwolle, present barriers, and opportunities?

To answer this central question, the following sub-questions will be answered:

- What are sustainable urban drainage systems?
- How can sustainable urban drainage systems remedy pluvial flooding in the city of Zwolle?
- What are the perceived barriers of implementation of sustainable urban drainage systems in Zwolle for citizens and the municipality?
- What are the perceived opportunities of implementation of sustainable urban drainage systems in Zwolle for citizens and the municipality?

1.3 Structure of thesis

The next chapter will cover a theoretical framework for SUDS and sustainable design measures, including a conceptual model and research questions. Chapter 3 will explain the research methodology, including data collection and analysis. Results from interviews will be presented in chapter 4, discussed in chapter 5, and conclusions, limitations, and recommendations for future research will be in chapter 6.

2. Theoretical framework

2.1 Sustainable urban drainage measures

The main goal of SUDS is to restore natural draining capacity by increasing infiltration and decreasing sealed soil. SUDS also improve water quality, biodiversity, and aesthetics (Lashford et al., 2019). Techniques include swales, water harvesting, permeable surfaces, wetlands, infiltration trenches, water storage, and green roofs (Zhou, 2014). This research will explore five of these techniques that are used in Zwolle to identify possible barriers and opportunities for implementation.

2.1.1 Green roofs

Green roofs are a measure to reduce the impact of urbanization on green areas. They are established in urban areas by adding soil and vegetation to rooftops (Vijayaraghavan, 2016). Green roofs have thermal insulation properties, which contributes to energy efficiency, and provide noise insulation. Traditionally, green roofs consist of various elements such as vegetation, drainage layer, soil, filter

fabric, and waterproof protection for the building (Vijayaraghavan, 2016; Cristiano et al., 2021). Additionally, there is the concept of multilayer green roofs, which includes an additional water tank layer for rainwater storage (Cristiano et al., 2021). Each square meter of green roof can catch 7.5-10 litres of rainwater, making this measure useful for areas prone to pluvial flooding (Webber et al., 2020). An example of green roofs in the city of Zwolle is presented in figure 2.

2.1.2 Permeable paving

Because of increasing amounts of storm water runoff, that are caused by high intensity rainfall events under the force of climate change, original storm water design capacities are reaching its limits. Therefore, permeable paving allows for infiltration and filtering of surface runoff to recharge groundwater levels (Scholz & Grabowiecki, 2007). In short, permeable paving is an alternative for impermeable concrete or asphalt to allow for infiltration during regular and heavy rainfall events. This type of paving allows the water to seep into the ground because of the permeable materials that are used in this type of paving (Huang et al., 2020). This process is efficient and cost effective and has many environmental benefits such as reducing stormwater runoff, groundwater recharge and saving water. Furthermore, permeable paving can be used as pollutant control for contaminated water that could possibly infiltrate (Scholz & Grabowiecki, 2007). Each square meter of permeable paving can intercept 100 millimetres of rainwater (Webber et al., 2020), and is therefore a useful measure in preventing pluvial flooding.

2.1.3 Rainwater tanks

Rainwater tanks are tanks installed near buildings to collect and store water from rooftops during rainfall event (Qin, 2020). The water is collected on the roof of buildings and can be diverted into tank through the building's downpipes (Webber et al., 2020). They can reduce runoff by being connected to a surface that allows for infiltration (Qin, 2020). As well as improve the ecological health of streams impacted by urbanization. This is done by controlling the amount and frequency of stormwater runoff that goes into the streams (Burns et al., 2015). The tanks can also be used for watering and flushing toilets. The success of the tanks depends on factors such as size, weather conditions and participation of the property owner (Qin, 2020).

2.1.4 Rain gardens

Rain gardens are a type of low impact development that is centred around creating a functional landscape, especially after development (Ishimatsu et al., 2017). The hydrological function of landscapes can be restored with the use of rain gardens as this type of measure uses evapotranspiration and infiltration processes (Malaviya et al., 2019). Rain gardens are essentially shallow depressions in an area that are planted with vegetation that functions well in dry and wet conditions, including but not limited to, shrubs, trees, and ornamental grass. These depressions effectively act as retention ponds to temporarily hold water that runs off from roofs of houses or driveways. This water will replenish the groundwater levels and allows the plants to grow (Ishimatsu et al., 2017; Malaviya et al., 2019). Rain gardens are usually constructed and strategically positioned, however natural depressions in a landscape can also be used as rain gardens (Ishimatsu et al., 2017). This more natural type of rain garden is applied in the municipality of Zwolle (Gemeente Zwolle, n.d. – c).

2.1.5 Infiltration boxes

Infiltration boxes are another measure that can be implemented to intercept and temporarily store water during heavy rainfall events (Albers et al., 2015). These boxes are essentially crates that are installed under the ground surface. During rainfall events, these crates fill up and store the water for a short period, after which the water gradually infiltrates the ground from the sides of the crates (Voskamp & Van de Ven, 2015). This measure has also been implemented in several projects in the city of Zwolle (Gemeente Zwolle, n.d. – c). Figure 3 presents a sketch of how infiltration boxes, as well as green roofs, can be implemented.

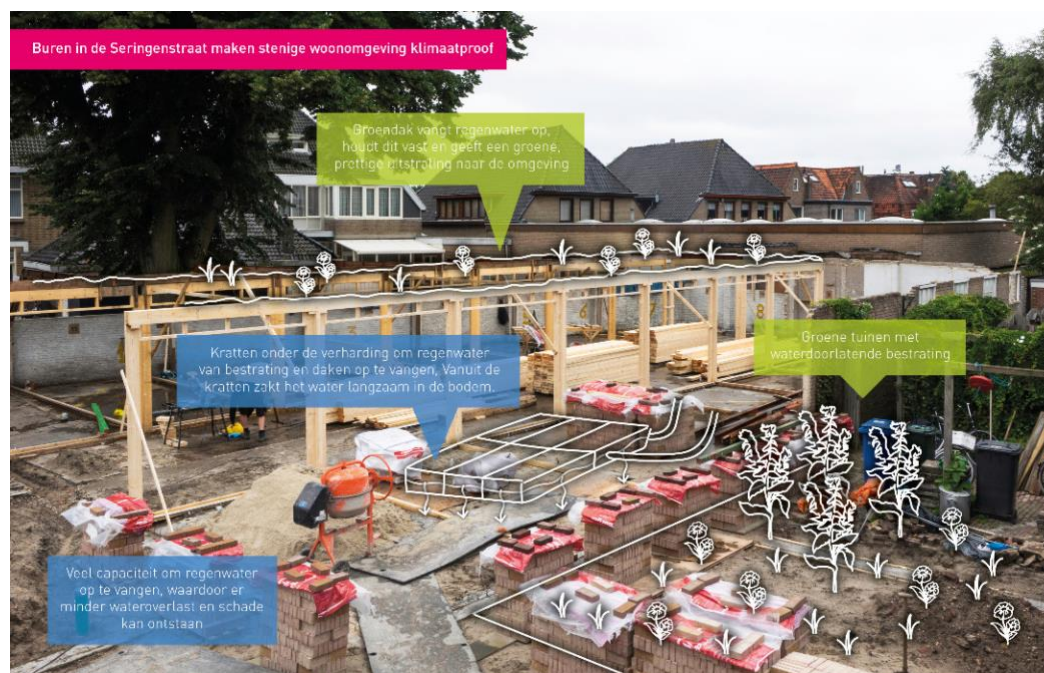

Figure 3. Illustration of infiltration boxes, green roofs and green gardens in Zwolle (Gemeente Zwolle, 2023).

2.2 Implementation of sustainable design measures

2.2.1 Citizen participation

Existing literature suggests that participation and collaboration in the decision-making process, especially from residents, is crucial for successful project implementation (Hawkings & Wang, 2012). The implementation of sustainable development measures, including measures to remedy pluvial flooding, is no exception to this as citizen participation proves increasingly important (Brockhoff, 2019). However, involving citizens in sustainable development projects remains a challenge. One reason for this seems to be the little experience that local governments have with citizen participation. This leads to issues including but not limited to lack of knowledge on climate responsibilities of citizens, intrinsic motivation for citizens to participate and providing enough financial resources for citizens to participate in projects. Although citizen participation seems promising, it seems to be very challenging in practice (Brockhoff, 2019). This research will use the notion of citizen participation and its challenges to inform the discussion on barriers and opportunities of implementation of SUDS.

2.2.2 Stimuli and barriers of implementation

Adaptation to climate change can be considered as a necessary step to deal with the risks that arise from climate change, including the risks that arise because of pluvial flooding. Despite the seemingly urgent nature of these risks, the implementation of sustainable measures has been a rather slow process. Some argue that a solution for this issue would be a new policy domain that would be dedicated to climate adaptation (Uittenbroek et al., 2013). Moreover, research by Runhaar et al. (2012) suggests that the impacts of climate change and the development of future strategies regarding climate adaptation has not been a top priority in Dutch municipalities.

Barriers and stimuli of implementation of climate adaptation measures have been discussed in literature on climate change (Uittenbroek et al., 2013). Barriers of implementation can delay or put off the implementation of sustainable design measures. Therefore, the barriers of implementation can affect the level of climate adaptation in a specific area. However, from these barriers, possible opportunities for implementation can arise. For instance, when there is a financial barrier for

implementation, the opportunity that arises could be to realize more funding. Existing literature creates different categorizations of types of barriers that play a role in climate adaptation. Similar categories arise such as financial or resource barriers, social barriers, natural barriers, institutional barriers, etc. (Runhaar, et al., 2012; Uittenbroek et al., 2013). This research will use the categorization from Runhaar et al. (2012), for municipal barriers and opportunities. Which consist of ‘political and institutional factors’, as well as ‘resources’ and ‘the nature of the problem’. As these categories allow for a discussion on barriers and possible opportunities, it seems the most suitable for this research.

2.3 Conceptual model

The conceptual model presented in figure 4 is a visual representation of this research, as well as the main concepts that the research includes. From left to right, the model presents the issue that this research focusses on, which is pluvial flooding risks. Pluvial flooding is brought about by climate change and increasing urbanization. To deal with the risks of pluvial flooding, possible solutions can be implemented. This research focusses on SUDS. Another aspect of dealing with pluvial flooding is the implementation of such solutions. This research will provide context on how SUDS have been implemented in a specific city, after which it will discover barriers and opportunities of the implementation process of these measures.

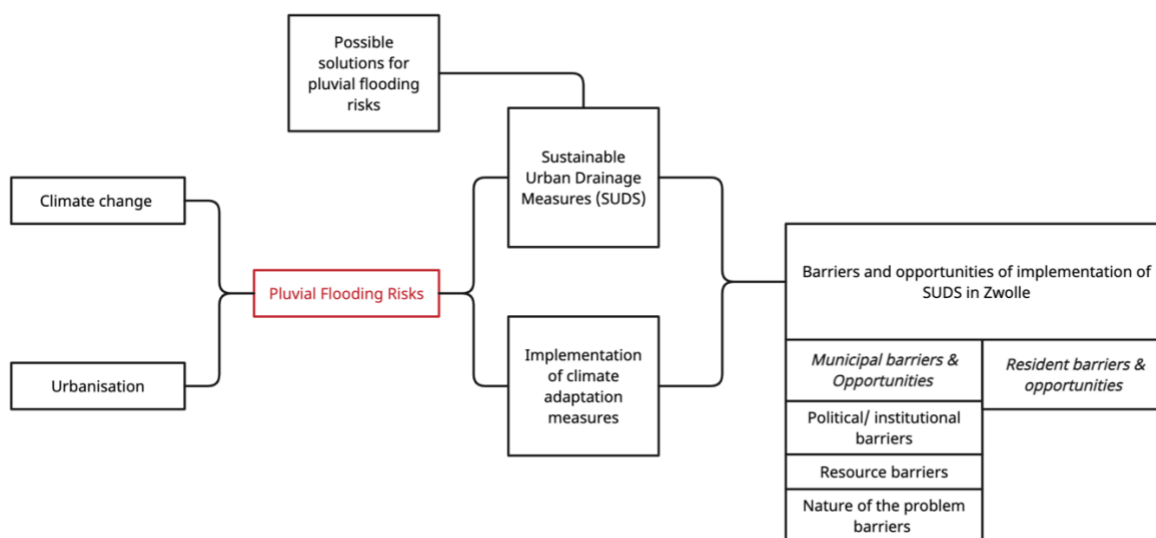

Figure 4. Conceptual model (made by Author, 2022).

2.4 Expectations

This section will present the expected outcome for each sub-question based on the theory and literature that has been discussed thus far.

What are SUDS?

It is expected that this question will explain various SUDS such as green roofs, permeable paving, rainwater tanks, rain gardens, and infiltration trenches that the municipality of Zwolle currently implements or plans to implement.

How can SUDS remedy pluvial flooding in the city of Zwolle?

It is expected that SUDS can address pluvial flooding in the city of Zwolle by increasing the sponge capacity and water storage capacity in vulnerable areas through a larger scale implementation.

What are the perceived barriers of implementation of SUDS in Zwolle for citizens and the municipality?

It is expected that there will be multiple perceived barriers for both stakeholders, and that at least some barriers will be present in each category outlined in the theoretical framework, noting that there is always room for improvement.

What are the perceived opportunities of implementation of SUDS in Zwolle for citizens and the municipality?

It is expected that there will be some opportunities for SUDS implementation, especially when recognizing that barriers may lead to opportunities. But barriers may be significant and may not be easily overcome leading to limited opportunities for short-term action.

3 Methodology

3.1 Operationalization

To answer the central research question, this research will use a multi-method approach, combining both qualitative primary and secondary data from literature. The first sub-question will provide an overview of SUDS and their functions, the second sub-question will explain how these measures can be implemented in the city of Zwolle, the third sub-question will identify the perceived barriers to implementation for both stakeholders, and the fourth sub-question will examine the perceived opportunities for implementation. Table 1 will outline the data collection method used for each secondary question.

Table 1. Overview of data collection method for each secondary question (made by Author, 2022).

Secondary question	Data collection method
What are sustainable urban drainage systems?	Literature review.
How can sustainable urban drainage systems remedy pluvial flooding in the city of Zwolle?	Literature and policy document review & Interview with representative of municipality of Zwolle from the Climate Adaptation department.
What are the perceived barriers of implementation of sustainable urban drainage measures in Zwolle for citizens and the municipality?	Interview with representative of municipality of Zwolle from the Climate Adaptation department & citizens in vulnerable areas.
What are the perceived opportunities of implementation of sustainable urban drainage measures in Zwolle for citizens and the municipality?	Interview with representative of municipality of Zwolle from the Climate Adaptation department & citizens in vulnerable areas.

The map below (fig. 5) presents the research area of this research project. The research area specifically concerns the areas that the municipality of Zwolle indicated as being more vulnerable to water damage than other areas in the city (Zwolle Klimaatatlas, n.d.). The interviews with citizens for sub-question three and four will be held with participants that reside in these areas.

Figure 5. Research area (made by Author, 2022).

3.2 Data collection & analysis

3.2.1 Literature & policy review

To answer sub-question one and part of sub-question two a literature review and policy document review will be carried out. The data will be collected from existing literature on SUDS, pluvial flooding, and implementation of sustainable development measures as well as the review of policy documents from the municipality of Zwolle on climate adaptation (Gemeente Zwolle, 2019). The data gathered from these articles and documents will be reviewed and compiled to answer sub-question one and part of sub-question two. Sub-question two will also partly be answered by primary data, of which the data collection method will be explained in the following section.

3.2.2 Primary data collection

The primary data that will be collected to answer sub-question three and four, as well as part of sub-question two, will be in the form of in-depth, semi-structured interviews with two types of participants. First, one or two representatives from the municipality of Zwolle will be interviewed regarding their position, the climate adaptation strategy that Zwolle presents, the role of SUDS in this strategy and the opportunities and barriers that the municipality experiences with the implementation of this strategy. The part of the interview that focusses on the opportunities and barriers of the implementation that the municipality experiences will be based on the categorization of barriers and stimuli by Runhaar et al. (2012). The interview guide will include questions on political and institutional barriers and opportunities, barriers, and opportunities in terms of resources and boundaries and finally barriers and opportunities in terms of the nature of the problem (Runhaar et al., 2012). Appendix A.1 will include the detailed interview guide that is used during the interviews. Furthermore, residents from the areas that are outlined in figure 5 will be interviewed to gain more insight into the residents' perspective on the implementation of SUDS. The interview will inform about their living situation, their knowledge of the measures and the barriers and opportunities that they experience in terms of adopting these measures. The questions in these interviews will be partly based on the data gathered from the interview with a representative from the municipality as this allows the researcher to ask more detailed and specific questions. For instance, the representative from the municipality will provide information on different subsidy arrangements for renters and homeowners, which will allow the researcher to ask

different questions when interviewing renters or homeowners. A detailed interview guide can be found in appendix A.2.

3.2.3 Primary data analysis

The data gathered from the interviews will be analysed using a deductive code tree (fig. 6) based on the theory discussed in the theoretical framework and the interviews. The codes will be applied using the ATLAS.ti coding software to gain insights on the barriers and opportunities of implementing SUDS in Zwolle.

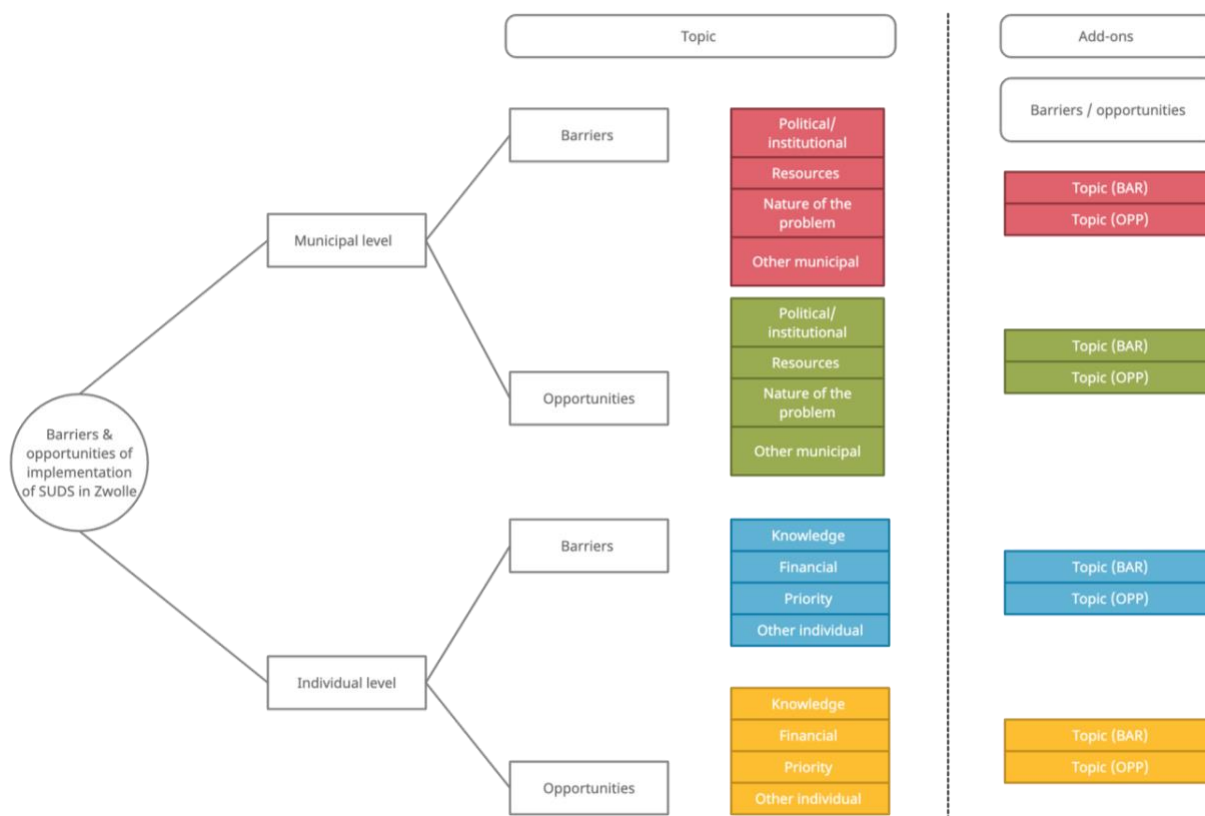

Figure 6. Deductive code tree (made by author, 2022).

The code tree in figure 6 starts on the left from the subject of the research project, the barriers, and opportunities of implementation of SUDS in Zwolle. As the research explores these from the perspective of two stakeholders, both categories are presented separately. The topics that are covered for the municipal level are based on the article by Runhaar et al. (2012). Based on the interviews with representatives from the municipality of Zwolle, the topic ‘other municipal’ is included. The topics for the individual level are based on the expected barriers that the municipality indicated for the individual level, as well as the interviews with residents themselves. These topics include knowledge of SUDS, finance, priority and other barriers and opportunities. The codes that will be applied in ATLAS.ti are presented on the right of figure 6.

3.3 Data quality reflection

The study collected data by conducting interviews with various stakeholders in the implementation of SUDS. The interviews with residents were not as in-depth as those with municipality representatives, potentially resulting in more detailed perceptions of barriers and opportunities from the representatives. However, it is important to interview residents from vulnerable areas where SUDS will

be implemented. The study only collected data from one vulnerable area and did not include participants from other vulnerable neighbourhoods, which could have resulted in different perceptions.

3.4 Ethical considerations

As this research uses qualitative methods in the form of interviews for its data collection, certain ethical considerations will have to be addressed. First, all participants will be informed of their rights, including the right to stop the interview at any given moment, before the interview takes place. It will be communicated that the interview is voluntary, and that the identity of the participants will remain anonymous, also for the research supervisor. The collected data will be stored in a secured Google Drive until the thesis is graded, after which the data will be destroyed. After providing the participants with this information, through an information sheet as well as verbally, the interviewees will be asked to sign a consent form to declare that they understand their rights and agree to participate with the research. The consent and information forms can be found in appendix A.3.

4 Results

4.1 Overview of interviewees

Table 2 presents an overview of the two people that were interviewed from the municipality of Zwolle. These in-depth, semi structured interviews covered the role that the interviewees have within the municipality, as well as how their department is working on sustainable development. The interviews also included a thorough discussion on the barriers and opportunities that the municipality is experiencing in terms of the implementation of SUDS and how to deal with pluvial flooding in general. The full transcripts of these interviews can be found in appendix B.1.

Table 3 presents an overview of the interviewees that reside in one of the areas in Zwolle that is prone to pluvial flooding (fig. 3), which is Assendorp. These semi-structured interviews mainly covered the barriers and opportunities that these residents experience in terms of implementing SUDS in their own house or garden. However, the interviews also included a short discussion on how important sustainability in general is to the residents and how they deal with sustainability in daily life. The full transcripts of these interviews can be found in appendix B.2

Table 2. Overview interviewees from the municipality of Zwolle (made by author, 2022).

Interviewee	Sex	Municipality	Function	Interview length (in minutes)	Interview location (online or physical)
1	Female	Zwolle	Program manager climate adaptation	34:35	Online
2	Male	Zwolle	Senior policy advisor Mobility	41:05	Online

Table 3. Overview of interviewees from Assendorp, Zwolle (made by author, 2022).

Interviewee	Age	Seks	Zip code	Interview length (in minutes)	Interview location (online or physical)
1	35	Female	8012	07:19	Physical
2	22	Male	8012	18:52	Physical
3	21	Male	8012	10:42	Physical
4	59	Female	8012	13:22	Physical
5	54	Male	8012	12:33	Physical

4.2 SUDS in Zwolle

The city of Zwolle is a delta city, meaning that it is close to the IJssel River and is surrounded by water (Gemeente Zwolle, 2019). This proximity to a large water body means that groundwater levels in the city are usually high. These high-water levels, in combination with the increase of heavy rainfall events due to climate change, result in the city ‘getting wetter’ (Ibid.) In order to deal with the challenges that come from these changing circumstances Zwolle has created a climate adaptation strategy. This strategy consists of improving the green blue network of the city, but also of increasing the sponge capacity of the city on a local scale (Ibid.). This research focusses on the latter. Not every area in the city of Zwolle is vulnerable to challenges brought about by pluvial flooding (Interviewee 1 from municipality, 2022). This can be because the areas are located higher, have enough green and blue infrastructure or have effective drainage systems through a separate sewerage system, rather than combined (Gemeente Zwolle, 2019). For the vulnerable areas (fig. 4) the municipality uses a dual approach to ensure that both the green-blue network in that part of the city is improved, as well as the local sponge capacity of these vulnerable areas. According to interviewee 2 from the municipality, every new initiative or development/maintenance project, will include climate adaptation measures to ensure that building climate resilience, becomes the ‘new normal’. Moreover, the vulnerable areas will be prioritized by taking measures sooner than in the less vulnerable areas, in cooperation with businesses and residents to remedy pluvial flooding (Ibid.).

SUDS, including green roofs, permeable paving, rainwater tanks, rain gardens and infiltration boxes, fit right into this climate adaptation strategy. These measures have all been implemented to some extent in projects or on a local scale in the city of Zwolle (Gemeente Zwolle, n.d. – c). Although, both interviewee 1 and 2 from the municipality (2022), stress that these measures alone are not enough. The program manager for climate adaptation in Zwolle described this as:

“But it is also important to work on water awareness on that neighbourhood level, which will increase support for large interventions that will cost a lot of money on the system level.” (Interviewee 1 from municipality, 2022).

Meaning, that these measures are necessary to create sponge capacity on a local scale but also for creating support for larger interventions in the green blue network of the region and the city.

4.3 Perceived barriers and opportunities of implementation of SUDS from the municipality

4.3.1 Political & institutional barriers and opportunities

The main institutional barrier, as described by both interviewee 1 and 2 from the municipality (2022), is the issue of responsibility both within and outside of the municipality. Interviewee 1 (2022) mainly describes the issue of the cooperation between regional, municipal, and local approaches to deal with

climate adaptation, which could be described as institutional fragmentation. She describes this as a barrier in a sense that it is hard to only consider increasing sponge capacity of an area, when a larger system should also be considered. Furthermore, interviewee 2 (2022) focusses more on the issue of responsibility within the municipality. He describes this as:

“You can see that there are a lot of compartments within the municipality. So, ... is about climate adaptation. I am about mobility, someone else is about energy. We all have our own goals.” (Interviewee 2 from municipality, 2022).

This quote is meant to illustrate the perception of interviewee 2 (2022) that there is a lack of clear roles and responsibility and therefore, the main priority is never climate adaptation. Moreover, interviewee 1 (2022) describes a relevant institutional barrier when expressing that the municipality does not have the right to interfere on private land, which means that part of the responsibility also falls on individuals.

These barriers, however, also present opportunities according to both interviewees. Interviewee 2 (2022) feels that it is not necessarily a disadvantage that climate adaptation is only a small part of each department as this ensures that climate adaptation is widely incorporated in the municipality.

“ ... if this all falls under one alderman, the others can be like ‘well this is your party’, when in fact every department has to deal with this.” (Interviewee 2 from municipality, 2022).

However, interviewee 2 (2022) adds to this that a coordinating alderman could be a useful addition, to ensure that all departments take their responsibility regarding climate adaptation. The barrier of the different approaches for each level, could benefit from the presence of more local initiatives that ensure that there is an organization that is close to residents to promote and facilitate the implementation of measures on a local scale and provide a link between citizens and municipality.

4.3.2 Resource barriers and opportunities

Interviewee 1 (2022) indicates that finances from central government have been cut back significantly over the past years. Moreover, she feels that there is a barrier in terms of what residents would have to contribute to implement measures. Energy costs and inflation result in tighter financial situations, leaving less room for people to invest in SUDS. Furthermore, residents can be unaware of subsidies for these measures, which creates an opportunity for awareness campaigns. Another resource barrier that was identified by interviewee 2 (2022), is the fact that investments for climate adaptation measures usually do not result in profits for the parties that invested. This phenomenon is called an externality in environmental economics. He uses the following example to illustrate this:

“It could be that healthcare costs decrease because of these measures. However, it is not the case that healthcare insurance companies invest in these solutions.” (Interviewee 2 from municipality, 2022).

The main opportunity in terms of resources would be to promote SUDS as investments that residents benefit from themselves, by having greener surroundings and therefore improved health, for example. Another opportunity in terms of resources was identified by both interviewees (table 2), which would be more promotion of subsidies that residents can apply for.

4.3.3 ‘Nature of the problem’ barriers and opportunities

The main barrier that relates to the nature of the problem of pluvial flooding is the lack of space in general, according to both interviewees (table 2). The housing crisis in combination with cars and parking space, result in very little space for green and blue infrastructure. This includes space for SUDS in neighbourhoods such as Assendorp. However, interviewee 2 (2022) considers this ‘space crisis’ as an opportunity a well.

“So, I don’t think that the dynamics, or the lack of dynamics, is an issue. I am thinking how you can use those dynamics to your advantage. And maybe that means that we need to make different rules, or a different way of working.” (Interviewee 2 from municipality, 2022).

With this quote, interviewee 2 (2022) refers to the possibility of creating smart solutions that remove cars from neighbourhoods, create living space and other functions, such as Mobi hubs, leaving room for the implementation of green infrastructure in neighbourhoods.

4.3.4 Other barriers and opportunities

Another barrier that was identified by interviewee 1 (2022) is the notion that every neighbourhood requires a different approach to promote implementation of sustainable drainage measures. This can result in an opportunity when a neighbourhood specific plan is created and executed. For instance, in an area where climate change is not a priority, the goal should be to involve residents in a different way, such as organizing a day to plant plants together, making it a social activity to clean up the neighbourhood. Which is something that residents might be more interested in.

The final barrier that was identified by interviewee 1 (2022) from the municipality, was about the lack of experience with pluvial flooding. She indicated that pluvial flooding might not feel like an issue to residents because they have not experienced any negative effects from it. However, the problem of pluvial flooding should not be underestimated because residents are not experiencing it daily.

4.4 *Perceived barriers and opportunities of implementation of SUDS from the residents of Assendorp*

4.4.1 *Knowledge barriers and opportunities*

Most interviewees (table 3) indicated that they lacked knowledge in terms of both possible measures that can be implemented and on subsidies that can be applied for when implementing drainage measures. Interviewee 2 and 5, however, expressed that they did have knowledge on measures that can help remedy pluvial flooding. None of the interviewees were aware of the subsidy arrangements that Zwolle has for implementing SUDS. The lack of knowledge on does seem to be a barrier of implementation for these interviewees.

Interviewee 5 expressed, that knowing about the subsidy, made the implementation of measures even more interesting. Interviewee 1 and 3 indicated that if they had more knowledge, they would be willing to implement these measures.

“..., I think because I simply don’t know. Yes, because I really would want to do something about it, but...?” (Interviewee 1 from Assendorp, 2022).

It seems that generating more knowledge amongst these residents, could be an opportunity for implementation of SUDS

4.4.2 *Financial barriers*

There seems to be a financial barrier for some interviewees, for various reasons, however. Interviewee 1 and 3 express that implementing measures should not cost them a lot, referring to a maximum of a few hundred euros. Interviewee 4 indicates that she would not want to be at financial risk, for instance through leakage of a green roof. Interviewee 5 indicates that financial reasons are not a barrier. Financial reasons do seem to be a barrier for this sample to some extent. However, it seems that lack of knowledge, including knowledge of subsidies, play a more significant part as a barrier in the implementation process. One could argue that other barriers provide more opportunity for progress.

4.4.3 Priority barriers

Priority is another barrier that was identified by some interviewees. Interviewee 1 indicated priority is a barrier in terms of other things in and around the house that might require money and attention, such as the attic. Interviewee 2 indicated that the priority would be to invest in a sustainable measure that would save him money, such as solar panels. Interviewee 3 expressed, that as he is a student, he would rather spend his money on other things, that are not related to sustainable investments.

4.4.4 Other barriers

Other perceived barriers include time to implement measures, practicality of implementing measures and not being familiar with the consequences of pluvial flooding. Both interviewee 1 and 3 expressed they would not be willing to make a lot of time for implementing the measures. Interviewee 4 indicated that the main barrier for her seems to be the practical side of implementing measures, she would not know how or where to install a rainwater tank for instance. Finally, interviewee 2 noted that a barrier for him personally is the fact that he is not experiencing any negative effects from pluvial flooding and that it is not an issue that he personally causes. This shows that interviewee 2 is not aware of the challenge that pluvial flooding could cause to the neighbourhood.

5 Discussion

The first sub-question explored the concept of SUDS and its measures (green roofs, permeable paving, rainwater tanks, rain gardens, and infiltration boxes) using existing literature. The second sub-question examined how SUDS can address pluvial flooding in Zwolle by analysing secondary data from literature and policy, and primary data from the municipality. Implementing SUDS can increase the sponge capacity of neighbourhoods and improve the city's blue green network by creating local awareness and support for larger interventions. The results for sub-question three and four, regarding the barriers and opportunities of implementation, will be discussed based on the main barriers that were identified during the interviews with stakeholders. Each section will provide a discussion of the barrier, as well as a possible recommendation for an opportunity.

Knowledge and values barriers

The municipality representatives see more opportunities for implementing SUDS measures than residents do. The main opportunity is addressing the lack of knowledge about the measures and subsidies. Residents also perceive willingness as a barrier, as some do not see pluvial flooding as an issue, are not willing to invest money, or prioritize other matters over SUDS. This is in line with what Uittenbroek et al. (2013) explains about different values forming a barrier in the implementation of sustainable measures. A first recommendation could be to increase willingness, by promoting the health benefits of green environments. A second opportunity could be to increase knowledge on the issue by raising awareness about the potential damage and likelihood of pluvial flooding (Gemeente Zwolle, 2021).

Financial barriers

There is a correlation between existing literature on types of barriers (Runhaar et al., 2012; Uittenbroek et al., 2013) and the financial barriers identified by the municipality and residents of Assendorp. However, no clear solutions to financial barriers have been identified by either the municipality or the residents. This may be due to the municipality's reliance on central government funding and the fact that the financial barrier for residents is more a matter of willingness rather than lack of subsidies.

Lack of clear roles and responsibility barriers

From a municipal perspective, one of the most important barriers, according to the interviewees (table 2), is the issue of which institution or department is responsible for climate adaptation. This is in line with the barriers identified by Runhaar et al. (2012), which includes 'no clarity about responsibilities for adaptation'. This barrier, to some extent, relates to the barrier of the 'space crisis' and both combined show the complexity of climate adaptation from a municipal perspective. Most departments of the municipality must deal with challenges in a neighbourhood, such as the lack of space. However, since there is no clarity about who holds the responsibility of adaptation, and there is no space in abundance, these issues are complex to solve. A forward, yet relevant, recommendation for the municipality could be to consider an approach that is more directed towards specific neighbourhoods, including what the priorities and needs of the residents in those neighbourhoods are. This could include appointing coordinating representatives from the municipality, to ensure that all departments cooperate in a way that benefits the neighbourhood that they are responsible for. This is in line with research by Amundsen et al. (2010), that also underline the issue that municipalities lack a clear division of roles and responsibility for climate adaptation. Amundsen et al. (2010), like this research, recommends appointing representatives that can coordinate climate adaptation. It is important to note that this is merely a recommendation and by no means a solution to a complex issue of lack of space and the cooperation of different departments in the municipality.

6 Conclusions

The aim of this research was to gain a better understanding of the possible barriers and opportunities of implementing SUDS in a practical context, from the perception of multiple stakeholders. To study this, the following research question was proposed: *How does the implementation of sustainable urban drainage measures, to remedy pluvial flooding in the city of Zwolle, present barriers, and opportunities?* To answer this central question, four sub-questions were proposed and answered.

Sub-question one and two were answered by using data from literature and policy review, supplemented with some data collected from interviews. The third and fourth sub-question, regarding the perceived barriers and opportunities for both the municipality and residents from a vulnerable area was answered by conducting interviews with both groups. The data gathered from the interviews with the representatives from the municipality revealed that the main barrier for the municipality seems to be an institutional one of which person or department holds responsibility for climate adaptation. The main barriers for residents seem to be lack of knowledge on both measures and subsidies for measures and willingness to implement, which is caused by different reasons, including finances and priorities.

To answer the central research question, the implementation of SUDS does present perceived barriers and opportunities to some extent by the different stakeholders. Barriers that are experienced by the municipality are of a more institutional nature, making the opportunity that this presents more complex. To create an opportunity, the municipality would have to reconsider their current way of working. Barriers that are experienced by the residents of vulnerable areas seem more straight forward, and the opportunities as well. Lack of knowledge could be an opportunity for the municipality to provide more knowledge, including knowledge on benefits of implementing SUDS, which would be an opportunity to increase willingness to implement

Several limitations can be drawn from this research process. The main limitations are the small number of participants and the fact that all participants are from one area vulnerable to pluvial flooding, which is Assendorp. This limits the research's ability to be fully reliable and generalizable. Ideally, the research would have covered more neighbourhoods to explore whether results would have been different in

other parts of the city, with perhaps other demographics. Further research should include other neighbourhoods and demographics to gain a better understanding of barriers and opportunities for SUDS implementation on a larger scale.

Bibliography

Albers, R. A. W., Bosch, P. R., Blocken, B., Van Den Dobbelen, A. A. J. F., Van Hove, L. W. A., Spit, T. J. M., ... & Rovers, V. (2015). Overview of challenges and achievements in the climate adaptation of cities and in the Climate Proof Cities program. *Building and environment*, 83, 1-10.

Amundsen, H., Berglund, F., & Westskog, H. (2010). Overcoming barriers to climate change adaptation—a question of multilevel governance?. *Environment and Planning C: Government and Policy*, 28(2), 276-289.

Boogaard, F. C. (2015). Stormwater characteristics and new testing methods for certain sustainable urban drainage systems in The Netherlands.

Brockhoff, R. C., Koop, S. H., & Snel, K. A. (2019). Pluvial flooding in utrecht: On its way to a flood-proof city. *Water*, 11(7), 1501.

Burns, M. J., Fletcher, T. D., Duncan, H. P., Hatt, B. E., Ladson, A. R., & Walsh, C. J. (2015). The performance of rainwater tanks for stormwater retention and water supply at the household scale: an empirical study. *Hydrological Processes*, 29(1), 152-160. Cristiano, E., Deidda, R., & Viola, F. (2021). The role of green roofs in urban Water-Energy-Food-Ecosystem nexus: A review. *Science of the Total Environment*, 756, 143876.

Cristiano, E., Deidda, R., & Viola, F. (2021). The role of green roofs in urban Water-Energy-Food-Ecosystem nexus: A review. *Science of the Total Environment*, 756, 143876.

Davis, M., & Naumann, S. (2017). Making the case for sustainable urban drainage systems as a nature-based solution to urban flooding. In *Nature-based solutions to climate change adaptation in urban areas* (pp. 123-137). Springer, Cham.

EEA (2012). *Urban adaptation to climate change in Europe – challenges and opportunities for cities together with supportive national and European policies*.

Gemeente Zwolle (n.d.- a). *Zwolle Adaptatiestrategie*. Retrieved on November 16, 2022 from <https://www.zwolle.nl/wonen-en-leven/duurzaam-zwolle/dit-doet-de-gemeente/zwolle-adaptatiestrategie>.

Gemeente Zwolle (n.d. - b). *Meer groen maak je zo*. Retrieved on November 16, 2022 from <https://www.zwolle.nl/wonen-en-leven/duurzaam-zwolle/zelf-aan-de-slag/meer-groen-maak-je-zo>.

Gemeente Zwolle (n.d. – c). *Ansichtkaarten klimaatmakers Zwolle*. Retrieved on December 13, 2022 from <https://zwolle.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=8b57d3df97314e3abda509f56b838593>

Gemeente Zwolle (2019). *Zwolle maakt zich op voor het nieuwe klimaat*. Gemeente Zwolle, Zwolle.

- Gemeente Zwolle (2021). *Gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2026*. Gemeente Zwolle, Zwolle.
- Golroudbary, V. R., Zeng, Y., Mannaerts, C. M., & Su, Z. (2019). Response of extreme precipitation to urbanization over the Netherlands. *Journal of applied meteorology and climatology*, 58(4), 645-661.
- Hawkins, C. V., & Wang, X. (2012). Sustainable development governance: Citizen participation and support networks in local sustainability initiatives. *Public Works Management & Policy*, 17(1), 7-29.
- Huang, Y., Tian, Z., Ke, Q., Liu, J., Irannezhad, M., Fan, D., ... & Sun, L. (2020). Nature-based solutions for urban pluvial flood risk management. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Water*, 7(3), e1421.
- Ishimatsu, K., Ito, K., Mitani, Y., Tanaka, Y., Sugahara, T., & Naka, Y. (2017). Use of rain gardens for stormwater management in urban design and planning. *Landscape and Ecological Engineering*, 13(1), 205-212.
- KNMI (2016). *Extreem weer*. Retrieved on November 15, 2022 from <https://magazines.rijksoverheid.nl/knmi/knmispecials/2016/01/extreem-weer>.
- Lashford, C., Rubinato, M., Cai, Y., Hou, J., Abolfathi, S., Coupe, S., ... & Tait, S. (2019). SuDS & sponge cities: a comparative analysis of the implementation of pluvial flood management in the UK and China. *Sustainability*, 11(1), 213.
- Læssøe, J. (2007). Participation and sustainable development: The post-ecologist transformation of citizen involvement in Denmark. *Environmental Politics*, 16(2), 231-250.
- Malaviya, P., Sharma, R., & Sharma, P. K. (2019). Rain gardens as stormwater management tool. In *Sustainable green technologies for environmental management* (pp. 141-166). Springer, Singapore.
- Qin, Y. (2020). Urban flooding mitigation techniques: a systematic review and future studies. *Water*, 12(12), 3579.
- Runhaar, H., Mees, H., Wardekker, A., van der Sluijs, J., & Driessen, P. P. (2012). Adaptation to climate change-related risks in Dutch urban areas: stimuli and barriers. *Regional environmental change*, 12(4), 777-790.
- Scholz, M., & Grabowiecki, P. (2007). Review of permeable pavement systems. *Building and environment*, 42(11), 3830-3836.
- Uittenbroek, C. J., Janssen-Jansen, L. B., & Runhaar, H. A. (2013). Mainstreaming climate adaptation into urban planning: overcoming barriers, seizing opportunities and evaluating the results in two Dutch case studies. *Regional environmental change*, 13(2), 399-411.
- United Nations (n.d.). *SDG Indicators*. Retrieved on November 20, 2022 from <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/>.
- Vijayaraghavan, K. (2016). Green roofs: A critical review on the role of components, benefits, limitations and trends. *Renewable and sustainable energy reviews*, 57, 740-752.
- Voskamp, I. M., & Van de Ven, F. H. (2015). Planning support system for climate adaptation: Composing effective sets of blue-green measures to reduce urban vulnerability to extreme weather events. *Building and Environment*, 83, 159-167.

Webber, J. L., Fletcher, T. D., Cunningham, L., Fu, G., Butler, D., & Burns, M. J. (2020). Is green infrastructure a viable strategy for managing urban surface water flooding?. *Urban Water Journal*, 17(7), 598-608.

Zhou, Q. (2014). A review of sustainable urban drainage systems considering the climate change and urbanization impacts. *Water*, 6(4), 976-992.

Zwolle KlimaAtlas (n.d.). *Wateroverlast*. Retrieved on November 22, 2022 from <https://zwolle.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=8b57d3df97314e3abda509f56b838593>.

Appendix A.1 Interview guide municipality of Zwolle

I would like to thank you for your time and participation. I would like to start off by introducing myself and my research. My name is Michelle, I study Spatial Planning & Design at the University of Groningen and I am currently in the final year of my program. In order to finish my program, I am currently working on this bachelor's thesis. My thesis is about the implementation of measures that can remedy pluvial flooding in urban areas, specifically Zwolle. I am hoping to identify barriers and opportunities for implementing these measures.

I would like to let you know that this interview will be recorded and transcribed. The recording and the transcript will be stored on a secured Google Drive and will be destroyed as soon as the mark for this thesis has been received. Furthermore, I would like to let you know that your identity will remain anonymous. Only your function within the municipality will be revealed. Finally, I would like to stress that you can always stop this interview and your participation in this research at any given moment in time. Is everything clear or do you have any questions before we begin?

Start recording

Introductory questions

- Can you tell me something about yourself and your line of work?
 - What municipality do you work for?
 - What is your function within the municipality?
 - How did you get into this function?
- How is your municipality involved with sustainable development?

Pluvial flooding and it's priority in the city of Zwolle

- To what extent is pluvial flooding an issue in the city of Zwolle?
 - Does the city of Zwolle have any experience with pluvial flooding?
 - To what extent are you familiar with the problem of pluvial flooding?
- What is the priority of pluvial flooding in the city of Zwolle?
 - Pluvial flooding is part of the climate adaptation plan, how important is it compared to other climate related issues?

Solutions for pluvial flooding in Zwolle

- What solutions for pluvial are already implemented in the city of Zwolle?
 - To what extent are you aware of possible solutions for pluvial flooding?

- Are there specific measures being implemented? Such as raintanks, green roofs, permeable paving, rain gardens, etc.?
- To what extent are these measures implemented in your opinion? A lot or not that much?
- What solutions are being considered for pluvial flooding in Zwolle?

Implementation of climate adaptation measures

- What is the overall process of implementing climate adaptation measures?
 - How do you research possible measures?
 - Where do you search for best practices? Why?
 - Do you transfer policy? To what extent?
 - Who determines which measures are implemented?
 - How do you evaluate the success of measures?
- To what extent do citizens play a role in the implementation process?
 - Do you rely on citizens for the implementation?
 - Is the implementation of these measures a top-down process?
- Are measures that are taken for pluvial flooding subsidized?
 - Which measures are subsidized? And to what extent?
 - Is this subsidy for renters or strictly home-owners?

Barriers & Opportunities of implementation

Political/ institutional

- Do you feel that the problem of pluvial flooding is recognized?
 - Why?
 - How can it be improved?
- Do you feel that there is enough/ an accurate sense of urgency?
 - Why?
 - How can it be improved?
- Do you feel that there is enough leadership?
 - Is there someone taking the lead when it comes to realizing these plans?
 - How can this be improved?
- Do you feel there is enough political will to tackle these issues in Zwolle?
 - Do you feel there is enough public and political support?
 - Why?
 - How can it be improved?
- Do you feel that there is enough cooperation from actors within or outside the municipality to implement these measures?
 - Why?
 - How can it be improved?
- Do you feel there is competition from other planning problems?
 - How is the priority of these problems determined?
 - Why?
 - How can it be improved?

Resources

- Do you feel that the high costs could be an issue for implementation?
 - For both municipality and individuals who want to implement these measures?

- Do you feel that there are there enough subsidies from central government?
 - How much more would be needed?
 - How big of a barrier is this?
- Do you feel that you have enough resources in terms of knowledge of climate adaptation measures?
 - Why?
 - How could it be improved?

Nature of the problem

- Do you feel that the inflexibility of urban areas is an issue with the implementation of these measures?
 - Why?
 - Even with measures that build on existing structures? Green roofs for instance.
- Do you feel that all 'windows of opportunity' are being used?
 - When it comes to promoting measures, or implementing them?
 - When it comes to applying for subsidies?

Closing questions

- Do you have anything else that you would like to disclose or discuss?
- Do you have any questions that you would like to ask either on or off the record?

Stop recording

These were all my questions! Thank you for participating. If you have any questions, feel free to contact me at any point and if you would like to receive my thesis when it is finished, I will send it to you.

Appendix A.2 Interview guide residents of Assendorp, Zwolle

I would like to thank you for your time and participation. I would like to start off by introducing myself and my research. My name is Michelle, I study Spatial Planning & Design at the University of Groningen and I am currently in the final year of my program. In order to finish my program, I am currently working on this bachelor's thesis. My thesis is about the implementation of measures that can remedy pluvial flooding in urban areas, specifically Zwolle. I am hoping to identify barriers and opportunities for implementing these measures in order to create a more successful approach to remedy pluvial flooding.

I would like to let you know that this interview will be recorded and transcribed. The recording and the transcript will be stored on a secured Google Drive and will be destroyed as soon as the mark for this thesis has been received. Furthermore, I would like to let you know that your identity will remain anonymous. Finally, I would like to stress that you can always stop this interview and your participation in this research at any given moment in time. Is everything clear or do you have any questions before we begin?

Start recording

Introductory questions:

- What is your age?
- What is your line of work?
- Are you a homeowner or a renter?
- What are the first four digits of your zip code?
- How long have you been living in this area/ have been a homeowner in this area?

General ideas on sustainability

- How do you view sustainability? Is it important to you?
- Do you concern yourself with sustainability daily?
- What do you do differently because of sustainability?
- Would you consider yourself as someone that cares about sustainability?

Knowledge on sustainable measures

- Are you aware of measures that you could take to remedy pluvial flooding?
 - If so, what measures do you know of?
- Have you implemented any of these measures?
- Do you know what to do if you wanted to implement those measures?
 - Are you aware of initiatives such as 50tintengroen Assendorp?
- Are you aware of subsidies that exist for the implementation of these measures?

Barriers and opportunities?

- Do you feel that your knowledge on the possibilities of implementing these measures is a barrier to implement this in your own garden/house?
 - Why?
 - How could this be improved according to you?
 - What would be needed for you to consider implementation?
 - What would be needed for you to implement?
- Do you feel that costs of these measures is a barrier to implementation of these measures in your own garden/house?
 - Why?
 - Do you feel that subsidies should be more?
 - What would have to change in this regard for you to consider implementation?
 - What would have to change in this regard for you to actually implement?
- Do you feel that there is any other barriers for implementation of these measures in your own garden/house?
 - What are these barriers?
 - What would have to change for you to consider implementation?
 - What would have to change for you to actually implement?

Closing questions

- Do you have anything else that you would like to disclose or discuss?
- Do you have any questions that you would like to ask either on or off the record?

Stop recording

These were all my questions! Thank you for participating. If you have any questions, feel free to contact me at any point and if you would like to receive my thesis when it is finished, I will send it to you.

Appendix A.3 Information & consent form

Informatie formulier voor het onderzoeksproject 'Bachelor thesis'

Dit document voorziet u van informatie omtrent het onderzoek waar u aan mee doet en hoopt daarmee u voldoende te informeren over de inhoud van het onderzoek en de omgang met de data die wordt verzameld tijdens de interviews.

Het onderzoek is een afstudeeronderzoek voor de bachelor Spatial Planning & Design van de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen.

Dit onderzoek gaat over de implementatie van maatregelen die wateroverlast kunnen bestrijden in stedelijke gebieden, in het bijzonder Zwolle. Ik hoop uiteindelijk een aantal barrières en kansen voor de implementatie van deze maatregelen te kunnen identificeren. De data in het onderzoek zal verzameld worden doormiddel van het afnemen van interviews met werknemers van de gemeente Zwolle en met bewoners uit kwetsbare regio's in Zwolle voor wateroverlast. De vragen in het interview zullen voornamelijk gaan over de blik op duurzaamheid en de barrières en kansen die deelnemers ervaren wat betreft het invoeren van maatregelen tegen wateroverlast op hun eigen perceel.

De deelnemers zullen compleet anoniem blijven en er zal dus ook geen naam op de opname of in het transcript komen te staan. Daarnaast zal alle overige informatie die eventueel terug zou kunnen leiden naar de identiteit van de deelnemer ook geanonimiseerd worden. De identiteit zal dus voor niemand, op de onderzoeker na, bekend zijn, ook niet voor docenten van de universiteit die het onderzoek nakijken.

Het interview zal opgenomen en getranscribeerd worden om de data later te kunnen analyseren. Zowel de opname als het getranscribeerde interview zullen op een beveiligde drive opgeslagen worden en worden vernietigd zodra het onderzoek is afgerond en beoordeeld.

Tot slot is het van groot belang om te benadrukken dat deelname aan dit onderzoek geheel vrijwillig is en dat de deelnemer op ieder gegeven moment kan besluiten om niet meer deel te nemen, ook zonder reden.

Voor verdere vragen kan contact opgenomen worden met de onderzoeker:

M.C.J. Dijkstra
+31 6 39507534
m.c.j.dijkstra@student.rug.nl

[00:00:41.610] - Interviewer

Ja ok. En wat houdt uw functie nu binnen de gemeente specifiek in? Zeg maar programmamanager?

[00:00:48.390] - Interviewee 1 municipality

Ja, nou uhm echt. De klimaatverandering, die raakt Zwolle heel, heel erg omdat Zwolle eigenlijk heel erg laaggelegen is en veel uh risico heeft op overstromingen. Uhm en dus klimaatadaptatie moet eigenlijk meegenomen worden in alles wat we doen. He, in alle locatie ontwikkelingen, gebiedsontwikkelingen en herinrichtingsprojecten, maar ook voor de uitleglocaties. Dus als we nieuwe woningen willen bouwen op de nieuwe plek, wat is dan een goeie plek. Uhm. En het doel van het programma klimaatadaptatie is niet alleen er voor zorgen dat klimaatadaptatie wordt meegenomen in projecten, maar ook dat dat normaal is. He, dus eigenlijk dat het programma zichzelf overbodig maakt omdat iedereen weet oh ja klimaatadaptatie, dat is belangrijk, daar moeten we iets mee doen. Dus mijn functie is dus om uh eigenlijk het aansturen van verschillende projecten die als doel hebben dat we voldoende kennis op het gebied van klimaatadaptatie hebben en dat het eigenlijk normaal is om het mee te nemen in projecten.

[00:01:53.490] - Interviewer

Ok. Nou dan heeft u eigenlijk ook al een beetje mijn tweede vraag, hoe de gemeente betrokken is bij duurzame ontwikkeling. Dat geeft u eigenlijk al aan dat ze dat in alles proberen mee te nemen eigenlijk...

[00:02:03.540] - Interviewee 1 municipality

Ja, ja, ja. En we hebben nu... Zijn we nu wel bezig, ook met de volgende stap daarin. Dus we merken dat klimaatadaptatie wel wordt meegenomen in projecten en ontwikkelingen. Maar dan nog heel erg gebonden aan de locatie. Terwijl als je echt veerkrachtig wil zijn als stad, dan moet je zorgen dat het watersysteem veerkrachtig is. Maar dus niet alleen de plek, maar eigenlijk dat je gaat denken vanuit het regionale watersysteem. En uhm ja, dat is zo... Dus dat dat doen we nog niet vanzelfsprekend.

[00:02:39.600] - Interviewer

Nee ok. Uh, dan gaan we door naar het volgende kopje en dat gaat over specifiek wateroverlast en de prioriteit die dat heeft in Zwolle. Nou ik heb het namelijk inderdaad gezien in uh in T in het klimaatadaptatie programma uh. En dan is de eerste vraag eigenlijk in hoeverre is wateroverlast volgens u een probleem in Zwolle?

[00:02:59.720] - Interviewee 1 municipality

Ja wateroverlast is een, uh, is een probleem in de oudere wijken. En het is... nou je kent Zwolle, kijk de binnenstad, daar is het wel interessant omdat het buitendijks gebied is. Dus dat is niet beschermd door een dijk en valt daarmee ook buiten de verantwoordelijkheid van het waterschap. Dus wij als gemeente, uhm ja, we moeten goed kijken van hoe zorgen we dat dit gebied veilig is tegen overstromingen en wateroverlast? Dan heb je dus de gebieden rondom het centrum. Dat zijn de oudere gebieden. Die liggen ook lager, he zoals Assendorp en Dieze. Daar is een groot uh risico op wateroverlast. En wat uh... We hebben dat met stresstesten in beeld gebracht, nou dat is een normale aanpak, dat hebben alle gemeente, die doen dat en we hebben dat vertaald naar klimaat kanskaarten. En dat gaan we nu ook voor alle wijken in de stad doen. Dus we zijn begonnen met uh,

Assendorp, Dieze en het centrum. En uh we doen het nu ook voor Holtenbroek, Aalanden maar dan in de komende jaren volgen ook Stadshagen, Zwolle zuid. In ieder geval stadsdekkend.

[00:04:07.820] - Interviewer

Ja, want die wijken worden nu ook in die klimaatatlas aangegeven als de kwetsbare wijken toch voor wateroverlast?

[00:04:13.890] - Interviewee 1 municipality

Ja, ja, ja, ja.

[00:04:14.870] - Interviewer

Ok. Wat is de, uh, prioriteit van wateroverlast in Zwolle vergeleken met de andere problemen die deel uitmaken van het klimaat adaptatie programma?

[00:04:25.280] - Interviewee 1 municipality

Oh, een probleem van klimaat... Nou eigenlijk is het gestart, vooral vanuit wateroverlast. Uhm en uh hitte en droogte die komen er nu bij. Duss voor hitte, uh, zijn we bezig om een afstand tot koelte kaart te maken dus die ervoor zorgen dat inwoners binnen 300 meter van hun woning een koele plek kunnen vinden. Dat kan in de openbare ruimte zijn, maar kan ook bijvoorbeeld in een bibliotheek zijn. Dat koppelen we ook aan het groenbeleid. Dus dat je eigenlijk de ja, de groenstructuur robuust maakt, he ook met het oog op op koelte. Hitte, dat begint nu eigenlijk ook pas te lopen eigenlijk in samenwerking met anderen. We werken samen in een werk regio, in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, he dus de DPRA Regio. En uhm, daar werken we samen met de andere gemeenten en de twee gemeenten volgens mij Ols Wijhe en Raalte, die gaan nog hitteplan opstellen en daarmee een soort voorbeeld dat wij dan weer kunnen gebruiken. Het is omdat het ja natuurlijk personeelstekort is, uh, hebben we afgesproken van nou he wij maken niet zelf. We gaan niet allemaal zelf het wiel uitvinden, maar twee gemeenten nemen daarin het voortouw en het heeft wel eigenlijk alle, uhm, het heeft ook heel erg de aandacht van de raad ,hitte, vanwege de koppeling met gezondheid. Maar in het programma klimaatadaptatie is de nadruk op wateroverlast en komend jaar willen we eigenlijk meer aandacht gaan besteden aan uh overstromingsrisico. Want we zien we merken dat dat dat dat onderbelicht is en de schade van een overstroming is natuurlijk vele malen groter dan die van wateroverlast.

[00:06:07.700] - Interviewer

Ja. Dus eigenlijk is het begonnen van vanuit wateroverlast, maar willen jullie eigenlijk de focus een beetje ergens anders op leggen nu?

[00:06:14.270] - Interviewee 1 municipality

Ja ja. Ja.

[00:06:16.850] - Interviewer

Ok. Uhm. Het volgende deel gaat eigenlijk over de oplossingen of nou oplossingen... Maatregelen die je kan nemen tegen wateroverlast. Uhm, welke oplossingen worden er momenteel toegepast? En dan

heb ik het best wel over specifieke maatregelen zoals groene daken, uh regentonnen. Ik heb een aantal projecten wel voorbij zien komen op de website.

[00:06:41.930] - Interviewee 1 municipality

Ja, nou de maatregelen die we doen is... We hebben een subsidieregeling voor inwoners, die heet elke druppel telt. Dus die is bedoeld dat inwoners zelf eigenlijk hun tuin kunnen gaan, uh uh afkoppelen of hun dak kunnen gaan afkoppelen en dan water vasthouden op hun eigen perceel. Uhm in uhm in projecten gebruiken we heel veel, maken we veel gebruik van infiltratie kratten en dus om de sponswerking eigenlijk op straatniveau te gaan versterken. Uh dat betekent ook dat de bestrating veranderd wordt. Dus als je kijkt naar klimaat straten uh dan zijn dat straten waar het nu asfalt is waardoor er uh is onderhoud nodig, nou dan wordt eigenlijk het asfalt wordt weggehaald, wordt verplaatst door alles wat daarvoor in de plaats komt. Waterdoorlatende bestrating. Het profiel wordt ook meteen aangepast he zodat het uh ja veilige is en de straat wordt vergroend en onder de straat komen kratten. Dus eigenlijk wordt zo een straat ja voor meerdere doelen eigenlijk aangepast. Uhm ja. Andere maatregelen waar we ook heel erg mee bezig zijn is eigenlijk meer de ruimtelijke adaptatie. Dus zo kun je ook met de ruimtelijke maatregelen de uh uh wateroverlast voorkomen of opvangen.

[00:08:03.980] - Interviewee 1 municipality

Dus wat zit er eigenlijk in het ja in plaats van. Dat je zorgt dat er waar... Dat water geborgen kan worden op straat, dat je met wadi's gaat werken. Uhm dat je zorgt ook dat water dat op straat staat kan afwateren naar een watergang en niet in het riool terecht komt. Uhm, het gaat ook over de, de route die het water aflegt. He, dus als je kijkt naar de wijk, Wezelanden, dat is die uh waar eerst het ziekenhuis stond uh het water zou eigenlijk uh als je het water laat stromen dan zou het juist assendorp instromen. Dus dan veroorzaakt je met die nieuwe ontwikkeling eigenlijk een probleem in de bestaande stad. Uh uh dat ze eigenlijk zo uhm uh zo met hoogtes gespeeld dat dat niet gebeurt.

[00:08:49.760] - Interviewer

Ok, zou dan een waterplein ook nog iets zijn waar dan naar gekeken wordt nu of in Rotterdam hebben ze dat natuurlijk gedaan.

[00:08:56.030] - Interviewee 1 municipality

Ja in Rotterdam is en waterplein natuurlijk ook heel erg iconisch om ervoor te zorgen dat dat zichtbaar wordt. Ja daar moet ook maar net ruimte voor zijn. We kijken veel meer ook naar de koppeling met ja met groen, maar we proberen inderdaad wel steeds ook water te koppelen met met groen, met beleving. Het Azalea park, dat wordt nu heringericht. Dat is een, een plein in of een speeltuin in Assendorp. Daar komt ook allemaal, ja, dat wordt ook groener. Uh, daar komt ook ruimte voor eigenlijk om water vast te houden.

[00:09:26.900] - Interviewer

Dus eigenlijk ook die sponswerking van die wijken wil je verhogen?

[00:09:30.070] - Interviewee 1 municipality

Ja. Ja, als je ook kijkt naar de Zwolse adaptatie strategie. Ik weet niet of je dat document hebt gevonden. Dat gaat ook eigenlijk uit van die drie lagen. Het is dus de ja het regionale systeem, dus die

aanpak. Ja, je moet, eigenlijk alles moet bijdragen aan de veerkracht van het regionale systeem, dan het niveau van de stad he dus de groene groenblauwe structuur versterken en dan komt eigenlijk sponswerking op wijk/ buurt niveau.

[00:09:55.290] - Interviewer

Ja ja, ik ben dan denk ik zelf vooral bezig met die sponsorwerving en het op echt het lokale niveau. Ook want ik ga hierna, dat heb ik je nog helemaal niet verteld, maar mensen interviewen uit Assendorp en de binnenstad om te kijken hoe zij aankijken tegen die maatregelen zelf invoeren.

[00:10:13.340] - Interviewee 1 municipality

Oh ja, ja, ja. oh wat leuk!

[00:10:15.380] - Interviewer

Ja! Dus dat dat ga ik dus hierna doen, uhm, maar ik vroeg me eigenlijk af wat of u vindt dat deze maatregelen op dat lokale niveau... Ik probeer een beetje grip te krijgen op op welke schaal dat nu wordt toegepast of wordt gedaan door individuen of huishoudens, zeg maar. Heeft u daar enig zicht op of dat al best wel op redelijke schaal is of?

[00:10:38.750] - Interviewee 1 municipality

Als het gebeurt op het eigen perceel bedoel je? Want daar gaan de inwoners natuurlijk over, het eigen perceel. En ook wel wat je in Assendorp ziet is dat mensen met straat aan de slag gaan uhm uh. En zeker in Assendorp gaat dat hartstikke goed omdat daar ook een heel actieve groep bewoners is en die zich ook goed georganiseerd heeft. Uh in vijftig tinten groen. Dus daar zit uh uh daar zit en zit menskracht in en dat is uh dat heeft massa. Zo zijn er ook andere wijken in Zwolle he dus in de Kamperpoort. Uh het groene zuiden heb je nu uhm. Even kijken, nou dr zijn, er is er een heel lijstje. En dus Klimaat Actief ondersteunt weer initiatiefnemers die hun wijk willen mobiliseren. En ja jou vraag was of die maatregelen ook werken?

[00:11:30.350] - Interviewer

Uh nou of dat uhm bijvoorbeeld, mijn ouders hebben gekeken naar het aanleggen van een groen dak bijvoorbeeld en uhm maar best wel veel vrienden van hun ook maar hebben dat dan uiteindelijk niet gedaan. Dus ik vroeg mij af op wat voor een schaal dat dan nu of u denkt van goh daar is echt nog wat winst te behalen als meer mensen in Zwolle dat zouden doen of dat zouden overwegen.

[00:11:53.420] - Interviewee 1 municipality

Ja, ik vind groene daken gewoon persoonlijk best ingewikkeld omdat daar ook een uh uh omdat we toch eigenlijk heel weinig weten over droogte en groene daken. Ja daar is in Amsterdam, wordt daar nu echt uh onderzoek naar gedaan, ehm. Kijk, en het punt is dat wij als gemeente eigenlijk niet gaan natuurlijk over particulier terrein, dus dat moeten mensen echt zelf doen. Wij hebben invloed op. Ja, wij gaan over de openbare ruimte en dus ook de weg. Wat wij kunnen doen is stimuleren dat mensen eigenlijk zo min mogelijk tegels hebben, bijvoorbeeld door het NK tegel wippen. En uhm. Ja en dus die subsidie regeling en ook de hemelwaterverordening waar nu ook natuurlijk regels staan over als mensen hun woning willen uitbouwen, bijvoorbeeld moet dat dan ook... Volgens mij staat daar ook in

van je mag niet het uh uh er mag niet extra uh ja verhard oppervlak bij komen. Nou dat is natuurlijk best lastig ook om te handhaven. Daar is helemaal geen capaciteit voor handhaving.

[00:13:08.540] - Interviewer

Uh, denkt u dat...

[00:13:10.280] - Interviewee 1 municipality

Dus ja, werken die maatregelen? Ja ik denk het wel. Maar de grote uh het is meer uh. Ik vind het lastig om die drie niveaus echt heel erg uit elkaar te splitsen omdat ik denk van ja eigenlijk die drie niveaus he van sponswerking op wijk buurt niveau, uh uh groenblauw netwerk en dat regionale systeem. Ze zijn alle drie nodig.

[00:13:34.130] - Interviewer

Ja. Ja dat snap ik.

[00:13:37.400] - Interviewee 1 municipality

Want ik denk ja weet je, als je echte grote klap wil doen dan moet je een ingreep doen in het regionale systeem. Ja ja, jemig. Waarom zou je iedereen nu aan het werk zetten als je alleen dat bij het buurtniveau doet? Ja, dat is klein bier. Maar het gaat ook om dat wijk- en buurtniveau is ook belangrijk om te werken aan water bewustzijn, waardoor het draagvlak komt voor die grote ingrepen die veel geld gaan kosten op systeemniveau. Ja, dat helpt. Het is ook belangrijk voor bewustwording.

[00:14:07.280] - Interviewer

Denkt u dat er nu aan... Dat is eigenlijk ook een beetje een idee van probeer te krijgen, want het is heel moeilijk te vinden eigenlijk om...

[00:14:16.430] - Interviewee 1 municipality

Moet even kijken hoe ik de microfoon... Er wordt hier heel erg geboord hoor je dat?

[00:14:21.420] - Interviewer

Ja ik hoor het.

[00:14:22.250] - Interviewee 1 municipality

Ja ja, we krijgen het dak isolatie. hahah. Wat zei je?

[00:14:32.720] - Interviewer

Ik probeer eigenlijk een beetje zicht te krijgen op uhm, ik snap wat u zegt inderdaad over dat je natuurlijk uh op de onderste lagen vooral draagvlak kan creëren. Dat je. Dat ik benieuwd ben naar in hoeverre op welke schaal al wel op individueel niveau zeg maar dit soort maatregelen worden

toegepast. Dat is heel moeilijk om op internet een beetje achter te komen zeg maar. Volgens mij namelijk niet heel breed.

[00:14:56.870] - Interviewee 1 municipality

Nee, niet heel veel en als je al in Zwolle kijkt dan is het het meest in Assendorp. Ja, maar Assendorp is ook weer heel erg versteend. Ja dus daar moet het ook wel ja, want dat is een kwetsbare wijk en het is heel erg versteend.

[00:15:08.960] - Interviewer

En dat hebben de mensen daar dan zelf dus ook wel echt door?

[00:15:12.260] - Interviewee 1 municipality

Omdat klimaat actief eigenlijk heel erg actief is. En ook omdat in Assendorp meer problemen spelen in de openbare ruimte. He dus de kinderen kunnen niet buiten spelen. De Uhm, er is een parkeerprobleem. Ja. De huizen zijn niet geïsoleerd en als je kijkt naar vijftig tinten groen die zegt weet je wat, laten die uhm die die hangen met elkaar samen, die vraagstukken of de oplossing... Er zijn meerdere oplossingen die bijdragen aan verschillende problemen.

[00:15:43.320] - Interviewer

Ja oké. Dan ga ik echt even kort naar een stukje over de implementatie van in het algemeen van dit soort maatregelen. Of ook al... maar ik ben eigenlijk benieuwd naar wat een beetje het proces is van het implementeren van zo'n maatregel. Als je dat wil doen als gemeente, zeg maar. Hoe wordt bijvoorbeeld onderzocht wat een optie is? Hoe kijken jullie naar beleid of maatregelen van andere gemeentes? Uhm, wie bepaalt uiteindelijk of zoiets wordt eh wordt gemaakt of niet gemaakt? Daar ben ik eigenlijk benieuwd naar.

[00:16:24.190] - Interviewee 1 municipality

Dus hoe komen we eigenlijk tot een afweging in keuzes?

[00:16:28.280] - Interviewer

Ja. Als je bijvoorbeeld dat groenblauwe netwerk wil versterken en je wil echt iets gaan doen in, op een bepaalde plek, uh, hoe gaat dat dan?

[00:16:38.900] - Interviewee 1 municipality

Vanuit de beleids kant werken we dus aan... Eerst met de klimaat kansen kaarten om echt te weten van waar zijn problemen en wat zijn dan goede maatregelen? Die ja die rekenen we dan ook door dus dan maken we gebruik van modellen. Uhm, dus dat is eigenlijk van bovenaf, maar van onderop hangt het ook heel erg af van wat zijn de... Ja wat, wat willen inwoners en wat speelt er? Dus dan gaat het eigenlijk heel erg om aansluiten op wat uh wat leeft in de wijk en dan eigenlijk kijken van he, wat werkt dan wel, wat werkt dan niet. Maar op zich, kijk op het moment, elke tegel die eruit gaat en waar groen voor in de plaats komt. Dat helpt. En we zeggen ja, iedereen is een delta werker, iedereen draagt z'n steentje bij dus daarin zijn we niet heel strikt van uh uh uh... Het zijn vaak ook maar kleine

maatregelen dus om daar heel veel onderbouwingen voor te zoeken, dat kost vaak meer geld dan uh...

[00:17:35.810] - Interviewer

Dan t gewoon doen...

[00:17:36.990] - Interviewee 1 municipality

En tijd ook. Dus je wilt ook eigenlijk de energie die er is heel erg benutten.

[00:17:42.480] - Interviewer

Uhm ja, want dan ga ik eigenlijk... Dan begin je er eigenlijk zelf al over dat we hoev... In hoeverre inwoners dan een rol spelen in dat proces. Maar eigenlijk dus best wel veel?

[00:17:52.170] - Interviewee 1 municipality

Ja. Ja wel, in de wijken waar dat goed loopt. Ja, ja, ja.

[00:17:57.960] - Interviewer

En in de wijken waar dat minder goed loopt, gebeurt dat dus ook eigenlijk niet?

[00:18:01.650] - Interviewee 1 municipality

Gebeurt het minder. En we zetten nu wel ook veel. Uhm uh. Waar we nu ook veel energie op zetten is de samenwerking met de woningcorporaties. He Dus bijvoorbeeld de SWZ. Er zijn ook mooie filmpjes van in de box De Hoede straat, in uh uh Holtenbroek dus. Ja. Kijk als je kijkt naar Holtebroek en Deze, daar wonen mensen die gewoon echt andere zorgen aan hun kop hebben dan uh klimaatverandering. Ehm dus ja dan, daar is de insteek niet van goh we gaan iets doen tegen wateroverlast. Maar veel meer van we gaan een gezellige dag maken en we regelen de plantjes en we gaan samen met jullie voortuin aan de slag. En de straat wordt netter. En dat, dat willen mensen wel. Dus het is wel dat we ook op zoek gaan naar die wijken en het plan en aansluiten bij een groep met zo'n renovatie van huurwoningen om ook andere doelgroepen te betrekken.

[00:19:02.240] - Interviewer

Ja. En dan heb ik nog een vraag over de subsidies voor dit soort maatregelen. Want volgens mij kun je nu inderdaad voor best wel wat best wel wat maatregelen subsidie krijgen als inwoner. Uhm, welke maatregelen worden zo al gesubsidieerd? Als ik... Volgens mij groene daken dat weet ik toevallig denk ik omdat mijn ouders er hebben gekeken, maar...

[00:19:25.690] - Interviewee 1 municipality

Nou de subsidie van de gemeente Zwolle zelf, die is heel breed, want we hebben dan de subsidieregeling zo makkelijk mogelijk gemaakt, want anders is... Kost het heel veel administratieve last. Dus eigenlijk hebben we gezegd elke druppel die je afgekoppeld, daar krijg je subsidie voor. En of je dan kiest voor een groendak of voor een regenton of je haalt je bestrating weg, dat maakt niet zoveel uit als je maar kunt aantonen dat je de druppel zo lang mogelijk vasthoudt. Het waterschap die

heeft een subsidie voor groene daken. Maar volgens mij is dat als je de meerdere maakt. Die ken ik niet zo goed. Nee.

[00:20:02.290] - Interviewer

Uhm, er zit een verschil in subsidies voor huiseigenaren en huurders? Dat zal denk ik wel.

[00:20:08.380] - Interviewee 1 municipality

Die regeling van, van Zwolle, het maakt niet uit.

[00:20:11.590] - Interviewer

Ok, dus als je huurder bent kun je in principe dezelfde subsidie aanvragen?

[00:20:15.970] - Interviewee 1 municipality

Ja ja.

[00:20:17.560] - Interviewer

Oke, dat is wel goed om te weten voor de mensen die ik hierna natuurlijk ga spreken. Ok, uhm dan wil ik eigenlijk door naar het deel waar we wat meer gaan hebben over de ja de barrières, eigenlijk meer, voor voor het invoeren van dit soort maatregelen. En het eerste kopje daarvan. Dit is deels een beetje gebaseerd op theorie die ik dan heb gelezen, maar gaat over meer politieke en institutionele barrières. Uhm, en het gaat meer om uw eigen mening daarover, dus dat is ja. Ja. Heeft u het gevoel dat het probleem van wateroverlast erkend wordt door de gemeente Zwolle?

[00:20:52.270] - Interviewee 1 municipality

Nou wel door de gemeente Zwolle, ja.

[00:20:54.910] - Interviewer

Ja, want in... Heeft ie dat gevoel dan niet voor inwoners van de gemeente Zwolle misschien?

[00:21:01.060] - Interviewee 1 municipality

Ik denk dat de inwoners er minder last van hebben en behalve inwoners misschien in Dieze en Assendorp en in de binnenstad die wel ervaring hebben met overlast.

[00:21:13.550] - Interviewer

Ja. Heeft u een idee zelf hoe dat verbeterd zou kunnen worden? Dat mensen dat wel gaan erkennen als een probleem? Of denkt u dat dat niet iets is wat snel zou komen? Zeg maar die erkenning?

[00:21:29.730] - Interviewee 1 municipality

Ik denk met veel van dat soort dingen dat je het eerst moet ervaren, voordat je echt ziet dat het een probleem is. Ik denk heel veel mensen wisten al wel dat er iets was met aardgas. Maar ja, door nu... Of door de crisis ondervindt iedereen aan den lijve dat de kachel toch echt wel een graadje lager moet. Ik denk dat het met wateroverlast ook zo is.

[00:21:53.700] - Interviewer

Ja... En heeft u het gevoel dat er genoeg urgentie is in de gemeente voor het probleem van wateroverlast?

[00:22:01.800] - Interviewee 1 municipality

Ja, ik heb wel het idee dat daar nu voldoende urgentie voor is. Er zijn niet bij alle projectleiders, maar over het algemeen uh wel ja, sowieso de klimaatverandering. En dat dat niet alleen overlast, maar ook dat het ja waterveiligheid, dat besef begint wel echt te groeien. Ja, ook wel omdat het natuurlijk een gigantische groei opgave is in Zwolle, er moeten tienduizend woningen bij. En dat daarvan voelt iedereen wel van oh, dat gaat knellen als wij tienduizend woningen in de bestaande stad doen, dan is er niet meer genoeg ruimte voor groen.

[00:22:39.910] - Interviewer

Dus daarin heeft iedereen wel een soort van besef van, dat moet je daarbij meenemen zeg maar.

[00:22:45.520] - Interviewee 1 municipality

Ja, ja.

[00:22:47.200] - Interviewer

Uhm. Heeft u t gevoel dat er duidelijk of genoeg leiderschap is op dit gebied binnen de gemeente Zwolle? Als in is er. Zijn er mensen die duidelijk de leiding hebben wanneer het aankomt op dit soort problematiek? Of?

[00:23:03.560] - Interviewee 1 municipality

Eh ja ik denk het wel, we hebben natuurlijk wel een wisseling gehad van het college. Dus de nieuwe wethouders die moeten zich daar weer op inwerken en het is best een complex onderwerp. We hadden hiervoor een wethouder Ed Anker, die echt leiderschap toonde en heel bevlogen was. En ja, wat dat betreft zitten we in een overgangsfase. Ik bedoel, ik zie wel de potentie bij de nieuwe wethouders, maar je kunt natuurlijk niet verwachten dat ze al helemaal op vlieghoogte zijn. En binnen de ambtelijke organisatie is, is er wel, is er ook wel leiderschap, maar daar werkt het conflict tussen de... Nee nee, nee, nee, nee... De korte termijn urgentie van woningen bouwen en daar echt de lange termijn opgave van klimaatadaptatie. Ja, het kost gewoon geld. Uhm. En dan kunnen wij wel zeggen vanuit klimaatadaptatie van ja als je het nu investeert heb je later minder kosten. Maar goed. Dus leiderschap. Ik denk, ja, dat zou beter kunnen. Maar ik snap wel he, want er zit gewoon een spanning ook bij andere opgaven waar ook leiderschap op getoond moet worden.

[00:24:21.840] - Interviewer

Ja, daar kom ik zo nog even bij terug. Uhm, heeft u het gevoel dat er genoeg politieke bereidheid is om dit soort problemen aan te pakken?

[00:24:28.946] - Interviewee 1 municipality

Ja, ja.

[00:24:29.000] - Interviewer

Ja, dat gaf u eigenlijk al aan. Ja, even kijken. En heeft u t gevoel dat er genoeg samenwerking is tussen de actoren, zowel binnen de gemeente als met actoren buiten de gemeente? Om dit soort...

[00:24:44.460] - Interviewee 1 municipality

Ja ja, wij werken wel heel nauw samen met provincie, waterschap en regio Zwolle. Uhm en ook het waterschap. Ja, we hebben... Laatst was bijvoorbeeld de persing van de spoorduiker. Er is dus een duiker onder het spoor gelegd, eigenlijk om Assendorp en Zwolle Zuid met elkaar te verbinden zodat het overtollig water uh afgevoerd kan worden naar uh naar Zwolle Zuid. Kijk dat, dat project kon natuurlijk niet. Ja, dat kan alleen maar tot stand komen door samenwerking met het waterschap. En ook met de regio, d'r zit aardig wat geld van andere partijen in.

[00:25:19.370] - Interviewer

Ja. En dan hè. Dan is er eigenlijk wat u net misschien al een beetje zei. Maar heeft u het gevoel dat er concurrentie is van andere planningsproblemen binnen de stad?

[00:25:32.130] - Interviewee 1 municipality

Ja haha de woningbouw. Absoluut. Ja, ja.

[00:25:37.200] - Interviewer

En hoe wordt dan de prioriteit van die problemen eigenlijk bepaald? Wordt er dan gekeken naar wat is nu echt nodig? Of?

[00:25:46.380] - Interviewee 1 municipality

Ja, we hebben net een verstedelijkingsstrategie opgesteld binnen de regio en die helpt wel om die balans te vinden tussen korte termijn woonopgaven, lange termijn klimaatopgaven. Dus er wordt wel echt heel erg gewerkt aan goed, aan principes, aan inspiratie, aan. Nou weet ik het al om het snel meer in lijn met elkaar te brengen. Nou ja, er worden ook tegelijkertijd allemaal dashboards gemaakt en de gelden vanuit het Rijk om die, ja, woningbouw te versnellen. Ja, het is natuurlijk ook... Ik denk als jij zometeen klaar ben met je studie weet je ook niet waar je naar toe kunt?

[00:26:26.940] - Interviewer

Nee, dat is ook logisch. Dat er natuurlijk andere problemen zijn die ook dringend zijn, maar dat...

[00:26:30.810] - Interviewee 1 municipality

Ja.

[00:26:31.830] - Interviewer

Dat zorgt natuurlijk wel voor wat spanning misschien met het dat je zoveel eigenlijk tegelijk hebt. Het volgende stukje eigenlijk ja, resources, middelen die je natuurlijk nodig hebt om zoiets aan te pakken. Eehm wa he voor zeg maar voor uw gevoel zijn de kosten die dit soort projecten kosten eigenlijk. Is dat een probleem voor de invoering hiervan? Zowel voor de gemeente, omdat het natuurlijk allemaal geld kost en ook eventueel naar uw idee voor individuen die zoiets zouden willen doen dat het voor hen misschien te duur zou zijn?

[00:27:08.940] - Interviewee 1 municipality

Nou, ik denk als het gaat om de kosten he en wat de mensen zelf moeten bijdragen, dat wordt nu echt een probleem. Dus als mensen op hun eigen terrein iets willen doen. Nou ik denk dat veel mensen ja nu uh ja echt wel uh de hand op de knip moeten houden. Uhm. Dus we proberen wel ook initiatieven zoals de straat boer die mensen helpt met plantjes en zo op dat uh om dat te ondersteunen. Uh, als het gaat om de kosten die de gemeente zelf maakt bijvoorbeeld met het herinrichten van een straat. Dan merk je wel dat ook dat onder druk staat he dus de de gelden voor beheer. Daar is heel erg op bezuinigd de afgelopen tien jaar en we krijgen nu eigenlijk de rekening voor achterstallig onderhoud. Uh ja dus dat gaat nog wel een hele discussie in de gemeenteraad opleveren van ja kunnen we wel ook op een moment dat we een straat aanpakken... Kunnen we dan ook meteen circulair uh, klimaatadaptatie en energietransitie en biodiversiteit meenemen? Maar ja, de gelden staan inderdaad wel onder druk, ook omdat de kosten van materialen gewoon heel erg gestegen zijn.

[00:28:26.970] - Interviewer

Ja... En krijgt de gemeente daarvoor genoeg geld vanuit de centrale overheid of is dat? Is daar wel ruimte voor... Idealiter, zeg maar voor verbetering?

[00:28:39.040] - Interviewee 1 municipality

Uh nee, want we krijgen natuurlijk ook geld van de rijksoverheid voor de sociaal sociale domein zaken. En daar zijn heel veel tekorten op geweest de afgelopen jaren. Nou, dat zal ook niet minder worden.

[00:28:49.890] - Interviewer

Nee. Uhm, heeft u qua een soort ander soort middel eigenlijk... Maar heeft u het gevoel dat er genoeg uh middelen zijn qua kennis over maatregelen die effectief zijn en dat de gemeente wel als zeg maar al het geld ter beschikking zouden hebben dat ze weten wat ze zouden moeten doen?

[00:29:08.220] - Interviewee 1 municipality

Ja, ik denk dat we binnen de organisatie, ook bij partners, dat er voldoende kennis is voor die maatregelen voor de sponswerking. Ik denk wel dat er uh ik denk wel dat er wel uh meer kennis nodig is, ook over biobased materialen. Dus we gebruiken nu kratten maar dat is toch eigenlijk nog plastic onder de grond en daar zijn ook biobased alternatieven voor. Die kennis hebben we nog niet. Ik denk ook dat we nog verder kennis kunnen ontwikkelen over ruimtelijke maatregelen in plaats van

technisch. Hoe ga ik snel naar technische maatregelen omdat het lijkt dat die makkelijk toe te passen zijn maar ik denk dat we ruimtelijk nog veel meer zouden kunnen doen.

[00:29:57.420] - Interviewer

Uhm, en met technisch bedoelt u dan dus, die maatregelen die nu gebruikt worden, zeg maar al?

[00:30:04.360] - Interviewee 1 municipality

Ja technische maatregelen zijn de kratten onder de grond en die buizen en ruimtelijk is veel meer hoe zet je groen in? Hoe ga je om met de het ontwerp van een weg? Dus als je een weg op één oor legt, zoals dat dan heet, dan kun je weer meer dan wanneer je het klassiek doet. Dus inrichting is uh. Ja. Kijk je er naar vanuit een ontwerpers blik of meer vanuit civiele blik? Ja en ik denk dat we meer kennis, maar daar gaat je onderzoek niet over. Maar die interactie tussen die sponswerking en dat uh eigenlijk dat systeemniveau dat we daar veel meer uh. Als je kijkt nu naar modellen die gaan die gaat beslaan eigenlijk steeds één laag he of bij buurten een spons of uh stedelijk systeem of regionaal systeem. Eigenlijk willen wij nu veel meer onderzoek gaan doen, maar hoe hangen die drie niveaus met elkaar samen?

[00:31:04.970] - Interviewer

Ja. En dat is eigenlijk juist wel interessant toch? Want zo, dan heb ik er ik weer een nieuw inzicht op groene gemeenten. Want dat kun je natuurlijk niet online vinden hoe daar naar gekeken wordt.

[00:31:12.690] - Interviewee 1 municipality

Nee, nee, nee, die ideeën zijn nu. Dus we hebben nu contact gelegd met Deltares, want daar zit ook nog onderzoeksgeld. Dus dat we eigenlijk daar samen in gaan werken.

[00:31:22.970] - Interviewer

Oké, dus eigenlijk. Qua kennis valt er nog best wel wat uit te zoeken. En qua wat je nog allemaal kan doen?

[00:31:28.010] - Interviewee 1 municipality

Ja, ja.

[00:31:30.380] - Interviewer

En dan gaan we naar het laatste stukje eigenlijk van deze barrières onderdeel. En dat heet eigenlijk, de aard van het probleem. Want natuurlijk, t is een probleem wat best wel in een, ja, ingewikkeld is al van nature natuurlijk uhm heeft u dat gevoel dat uh inflexibiliteit van stedelijke gebieden een probleem is voor dit soort... Uhm ja uitdagingen eigenlijk? Omdat natuurlijk als er bijvoorbeeld al heel erg verstedelijkt is, dat is daardoor is het best wel inflexibel zou je denken.

[00:32:03.650] - Interviewee 1 municipality

Nou, er komt een hele grote verandering aan, net als de energietransitie. Ik denk dat dat een uh ja die gaat heel veel om ook uh uh steden te vergroenen. En ik denk een andere transitie die gaande is, is de

mobiliteitstransitie he dus dat autoverkeer veel meer uh ja dus de stad uit wordt gedrukt. Ja dus de huizen die zijn, die staan vast. Maar al het andere is flexibel. Ja. Dus als het autoverkeer verder naar buiten wordt geduwd, dan komt er ook ruimte, heel veel ruimte vrij voor groen en water.

[00:32:45.770] - Interviewer

Uhm. Dit is eigenlijk een laatste algemenere vraag. Maar heeft u t gevoel dat alle kansen momenteel benut worden om wateroverlast tegen te gaan?

[00:32:55.580] - Interviewee 1 municipality

Of alle kansen benut worden om wateroverlast tegen te gaan?

[00:32:58.580] - Interviewer

Ja, of dat zeg maar. Of dat er ook nog wel hier en daar iets wordt laten liggen door bijvoorbeeld een ander probleem wat ook aandacht vergt of...

[00:33:06.110] - Interviewee 1 municipality

Ja. Ik denk dat er nog heel veel blijft liggen, maar dat heeft ook te maken met de afweging die je achter elk project moet maken. Ja. Omdat we ook uh uhm de mobiliteit willen verbeteren en de ja het er zijn andere ruimte vragers.

[00:33:26.660] - Interviewer

Ja ja, t is natuurlijk niet het enige waar aandacht voor moet zijn.

[00:33:30.320] - Interviewee 1 municipality

Nee, nee. En het is ook maar net wat mensen mooi vinden vaak... De ene ontwerper die richt zich juist heel erg op spelen. Ja, vaak spelen en groen kun je natuurlijk ook nog wel integreren maar ja.

[00:33:45.320] - Interviewer

Ja oke. Uhm, dit waren eigenlijk al mijn inhoudelijke vragen. Dan is mijn laatste vraag of u nog iets wil vertellen of bespreken.

[00:33:52.490] - Interviewee 1 municipality

Dus uh, d'r wordt wel heel erg geboord. Het spijt me.

[00:33:59.090] - Interviewer

Nee, dat maakt niet uit.

[00:33:59.990] - Interviewee 1 municipality

Nee, ik ben wel benieuwd wat er, wat er, ja, wat er uit de gesprekken komt die je met bewoners hebt.

[00:34:08.330] - Interviewer

Ja, ik uh.

[00:34:09.380] - Interviewee 1 municipality

Als je nog andere wilt, interviewen erover, want we hebben ook een collega, Adriaan Mosterman, die is ook heel erg actief in, in Assendorp en hij werkt hier bij de gemeente Zwolle. Hij heeft heel veel ervaring uh als stadshovenier.

[00:34:25.880] - Interviewer

Ik uh wacht ik ga even de opname stoppen, dan hoeft ik dat niet meer met u te bespreken en over te typen straks.

[00:34:33.710] – Interviewee 1 municipality

Ja. ok.

Interviewee 2 municipality

[00:00:01.860] - Interviewer

En dan vraag ik eerst nog even aan u. Bent u op de hoogte van welke oplossingen er nu zoal worden toegepast in Zwolle? Op dat wijk niveau.

[00:00:11.970] - Interviewee 2 municipality

Ja nou vanuit dat project uhm misschien is het goed om dan te vertellen dat mijn betrokkenheid op op het niveau van uh projecten en een uitvoering van maatregelen vooral uh stoelt op uh op de drie uh gebieds aanpakken die wij uh vanuit het parkeerbeleid hebben ingezet en dat is één is in Assendorp en de andere is in uh Kamperpoort. En de derde is in Hanzeland uh waarbij we geprobeerd hebben om te doorbreken eigenlijk de de patstelling die je hebt van als je ene kant parkeer uh overlast hebt en je hebt uh heel veel geparkeerde voertuigen. Uhm en wij houden buurt voor buurt onderzoeken, ik weet niet of je dat kent, maar dat zijn tienduizend Zwollenaren die vullen daar elk jaar eigenlijk een uh beoordelingen van uh van alle wijken en buurten hoe tevreden ze zijn, welke problemen ze ervaren. Uh d'r waren twee uitkomsten in die wijken waar ik het nu over heb. Dat is een is dat de parkeeroverlast is en dat het soms gebrek aan parkeerruimte is en aan de andere kant is er gebrek aan groen en is er ook uh last van hittestress en wateroverlast en kijk die gebiedsaanpakken. Die hebben dus uh tot doel van die twee uhm ja met elkaar te combineren om dus te kijken van in hoeverre kan parkeren van straat gehaald worden of op afstand geplaatst worden? Uh waardoor de letterlijk ruimte komt voo klimaatadaptieve maatregelen, meer groen in de straat, meer speelgelegenheid en uh meer water infiltratie. Uhm en dat heb ik dus ook heel bottom-up gedaan met een collega die uh bij beheer openbare ruimte, daar strateeg was, Fred Blokland, en we hebben ook echt met buurt en

wijkbewoners gepraat over uh hoe kunnen we jullie straat uh uh ja uh aantrekkelijker maken en uh groener. En daar kwamen dus die maatregelen dan aan de orde. Dus ik ben geen specialist op die maatregelen, maar ik heb ze wel ja uh gezien en ook uh voorbij zien komen toen bij de invulling eigenlijk van die uh van die parkeerplaatsen. Dus ik ben eigenlijk... Ik zeg altijd ik ben de ruimtemaker, ik zorg ervoor dat er ruimte komt uh voor klimaatadaptieve maatregelen.

[00:02:23.430] - Interviewer

En heeft u t gevoel dat die, misschien wat meer in heel Zwolle, maar dat dat soort maatregelen op een best wel grote schaal al toegepast worden? Of heeft u t idee van daar valt echt nog wel winst te behalen in, hoeveel ruimte daar nu ook voor is, en?

[00:02:38.120] - Interviewee 2 municipality

Nee, ik heb het gevoel dat er wel meer winst te halen is en vooral door de manier waarop we dat doen. Dat is ook iets wat Lisa en ik beide delen en dat ze zeggen van de manier waarop wij in die gebieden, toevallig ben ik vorige week nog met de wethoudster ben ik in de wijk Assendorp geweest. Toen ging het ook vooral om hoe kunnen we er nou voor zorgen dat dat we veel uh gestructureerder met dit soort uh aanpak omgaan? Dat wat we in Assen daar ook doen en ook gedaan hebben was best wel uh uh. Nou ja, als een pilot, daar kun je altijd wat meer energie dan in stoppen. Uh. We hebben bijvoorbeeld een mobiliteitsmakelaar aangenomen, die hebben we eerst ingehuurd vanuit de gemeente en die werkt nu bij de organisatie vijftig tinten groen. En dat is een wijk organisatie van buurtbewoners en die hebben eigen budgetten. Uhm en die krijgen wat subsidie van ons om uh om zo iemand in dienst te hebben en en zo, mobiliteitscoach ,of noemt ie zich nu, die houdt zich vooral bezig met t uh t versterken en dat bewoners zelf aan de slag kunnen. Dus uh wij merken dat in de praktijk t t is. T is mooi dat je buurtbewoners hebt of misschien heb je wel van die acties gehoord. De premie op actie hebben we. En uh, je kunt subsidie krijgen voor geveltuintjes, maar uh mensen weten het soms moeilijk te vinden. Uh waar je dan ook moet aanvragen, t is vaak administratie, dus t is ook belangrijk om organisaties te hebben op wijkniveau die mensen helpen om uh om dat te gaan doen. En ook zo'n mobiliteits coach is ook belangrijk om uh om zeg maar dan ja uh mensen daarbij te helpen. Uhm dus dat is dat is ei... Dat zijn middelen om uh om ervoor te zorgen dat veel vaker mensen gebruik maken van dit soort uh uh maatregelen.

[00:04:25.730] - Interviewer

Dus eigenlijk zou je dat in meer wijken willen zien, dat dat niet alleen maar in Assendorp bijvoorbeeld gebeurt, maar ook in andere. Dat er meer van die wijk initiatieven zijn waardoor mensen meer soort van een aanspreekpunt hebben?

[00:04:35.540] - Interviewee 2 municipality

Klopt, klopt. En het hebben van een plan is ook heel erg belangrijk. Wat wij hebben gedaan, ik weet (...) is uh uh is eerst data verzamelen. Weet je wel dat je dus uh data krijgt over hittestress, over wateroverlast, uh over het parkeren, druk, uh nou je kunt zoveel data

verzamelen als je wil. Uh en dan en ook die scores uit zo'n buurt voor buurt onderzoek en die leg je over elkaar heen en dan kom je ook op bepaalde hotspots uit. Dan zeg je van op die plekken zou je eigenlijk iets willen doen. Uhm nou dat zijn nou plekken waar bijvoorbeeld veel auto's geparkeerd staan. En dan ga je vervolgens nadenken van als we die auto's nou eens verplaatsen naar een plek uh 300 meter verderop. Dat noemen we dan een mobihub. Uhm, hoe zou die straat er dan uit kunnen komen te zien? Dus we hebben ook met met artist impressions gewerkt en dat je de straat laat zien waarbij we dan bomen intekenen en groen en mensen vertellen als je dan je auto iets verderop parkeert, dan is dit de straat die je terugkrijgt.

[00:05:33.500] - Interviewer

Ja.

[00:05:34.070] - Interviewee 2 municipality

Uhm. En we belonen dat ook letterlijk. Uh, dat doen we nu ook in de praktijk. Is ook een leuk filmpje over waarbij buurtbewoners zelf vertellen en hoe ze dat waarderen. Uh, ik. Ik wil je dat linkje ook wel doorsturen.

[00:05:45.410] - Interviewer

Ja graag.

[00:05:46.940] - Interviewee 2 municipality

Dat is een heel leuk! Uhm, je moet maar eens kijken op de website van vijftig tinten groen. Dat is gewoon www.vijftigtintengroen.nl en daar staat informatie uh over die aanpak een er staan ook Allerlei voorbeelden in van groene initiatieven. Uh, maar daar vertellen bewoners zelf ook uit de van Ittersumstraat uh hoe ze nu hun auto verderop parkeren aan de van der Laanstraat op een mobi hub. Uh en en en je ziet ook letterlijk voorbeelden hoe ze nu die straat vergroenen. Uhm. Dus ja, t is wel degelijk mogelijk om dat te doen, maar je hebt dus een plan nodig, een uh soort stip op de horizon van t dit... Zo'n soort wijk willen we zijn in de toekomst. En we hebben die stip best wel ver weg getekend hoor, 2040 van dat Assendorp dan echt een autoluwe stad is of een wijk is. Met vijf van die mobi hubs en dan echt een uh, een complete herinrichting. En dan ga je terug redeneren naar nou uh, bij backcasting hebben jullie misschien ook wel had he, dat je vervolgens gaat dat zeggen wat moet je morgen doen of wat kun je over een jaar doen? En dat noemden wij zogenaamd ambitiemenu. Wat dan samen met die mobiliteitsplannen werd uitgevoerd van wat kunnen we nu al doen om deelmobiliteit te stimuleren of om die mobi hub beter te laten gebruiken. Over en wat we allemaal die mobiel een beetje te laten gebruiken? En daar hebben we ook uh wat budget bij uh gesteld. Dus dit dat zijn wel de ingrediënten: plan, uh iemand die het uitvoert he dus een letterlijk een aanspreekpunt en een organisatie die dicht bij de bewoners staat, die t die het uiteindelijk uh als verantwoordelijkheid uh krijgt.

[00:07:19.200] - Interviewer

Ja maar dat zal natuurlijk nog wel misschien even duren voordat iedere wijk zo'n uh zo'n initiatief of zo'n uh aanspreekpunt heeft. Kan ik me voorstellen.

[00:07:29.270] - Interviewee 2 municipality

Ja dat is nog beginnend. En het is best ook wel hard werken, want je ziet dat er binnen gemeentes heel veel schotten uh zijn. Weet je wel. Dus Lisa is voor klimaatadaptatie. Ik ben voor mobiliteit, weer iemand anders is voor energie. We allemaal hebben onze eigen doelen.

[00:07:43.860] - Interviewer

Ja.

[00:07:44.550] - Interviewee 2 municipality

En dat komt allemaal samen in die wijk. Eh, we hebben wel een wijk management hoor. We hebben dus wel een aparte organisatie die over de wijken gaat. Maar die houden zich vaak toch weer bezig meer met de korte termijn, weet je wel, met uh, het oplossen van vandalisme of overlast of uh. Dus hoe je die link legt tussen de mensen die zich met de lange termijn bezighouden en met dit soort thema's en de korte termijn. Dat is best wel een uh een uitdaging, maar dat het is wel iets wat het vanuit de omgevingsvisie uhm wel ineens steeds meer uh ook moet gaan gebeuren. Dus dat heb je in waarschijnlijk ook wel meegekregen dat die Omgevingswet en de omgevingsvisie, daar ben ik altijd wel heel enthousiast over geweest, omdat het je dwingt om vanuit de bewoner te redeneren. Vanuit het thema gezondheid bijvoorbeeld.

[00:08:29.070] - Interviewer

En dan niet vanuit losse afdelingen binnen de gemeente zeg maar?

[00:08:32.100] - Interviewee 2 municipality

Ja. Dus het dwingt je wel. We hebben een omgevingsvisie voor de stad, maar die moeten we nu al vertalen in onze omgevingsplan op wijk en buurtniveau en dat, dat is wel een mooie kapstok ja. Maar wat je terecht zegt dat doe je niet over morgen. Dus dat dat is echt iets van nou, het zou mooi zijn dat je tussen nu en vijf jaar in heel Zwolle wel op een gegeven moment plannen hebt en zo'n aanpak.

[00:08:55.440] - Interviewer

Ja. Dat klinkt al best snel eigenlijk binnen vijf jaar.

[00:08:59.850] - Interviewee 2 municipality

Haha. Ik ben altijd optimistisch.

[00:09:02.400] - Interviewer

Ja, dit is eigenlijk al een stukje waar. Dit is meer een beetje de inhoudelijke deel echt van het interview, waar ik dan benieuwd naar ben. Uhm, wat u zeg maar ziet als de grootste barrières en uh kansen op dit gebied. Ja uhm op dit dit deel is het een beetje gebaseerd op theorie, dus het eerste deel gaat eigenlijk over politieke en institutionele barrières slash kansen. Uhm dus is mijn eerste vraag eigenlijk of u t gevoel heeft dat het probleem van wateroverlast uh wel erkend wordt in de gemeente Zwolle, dat er echt genoeg erkenning voor is dat er iets mee moet gebeuren?

[00:09:34.510] - Interviewee 2 municipality

Mmm, ik heb dat gevoel wel. Ik heb wel het gevoel dat dat bij ons uh en zo profileren we ons ook wel, maar voor mij doen we dat ook wel echt. Uh dat uh klimaatadaptatie zoals het dan heet uh bij ons wel hoog in het vaandel staat en uh uh daar ook actief mee bezig zijn. Misschien heeft Lisa ook al wel verteld we hebben zo'n uh klimaatadaptatie team. Ik weet niet precies de exacte naam, maar dat is dan een team wat uh wat zeg maar op afroep beschikbaar kan zijn. Ik heb ze ook een keer uh... Ik woon in uh in holtenbroek in uh in de wijk de noten, dat is een soort mens en milieu vriendelijk wonen project. Daar had ik ook wateroverlast en dan kun je dat team als het ware bellen en die komen dan bij jou kijken en naar uh nou die kijken dan bijvoorbeeld met Deltion studenten uh die gaan dan grondmetingen doen weet je wel. Maar uh uh hoe is de opbouw van uh van de aardlagen? Waar waar komt die wateroverlast vandaan?

[00:10:27.900] - Interviewer

Ja.

[00:10:29.190] - Interviewee 2 municipality

Dus we hebben wel uhm nou best best wel uh allerlei dingen in in werking gezet waardoor we snel kunnen handelen op dit gebied, dus ik heb het gevoel dat dat wel goed zit.

[00:10:39.420] - Interviewer

Ja. Heeft u ook het gevoel dat er dan genoeg leiderschap is voor dat probleem van klimaat dat er binnen de gemeente zeg maar dan een goed duidelijk aanspreekpunt is om dit soort problemen aan te pakken en dat er iemand of inderdaad zo'n team dan is die daar de leiding in neemt?

[00:10:55.410] - Interviewee 2 municipality

Ja. Ja, dat geloof ik wel. Er is een wethouder echt verantwoordelijk voor. Dat is echt wel belegd bij ja meerdere wethouders maar maar eentje dus, uh Gerdien Rots is meer voor de, dat heet in de groenblauwe structuren he dus die is meer op structuurniveau en Arjen Spaans, is meer voor beheer openbare ruimte en voor de nou ja echt wijk en buurtniveau uh voor t uh koppelen ook aan beheer en onderhoud. Uh en daar is het goed belegd en en uh Lisa is eigenlijk de persoon die programmamanager ook uh klimaatadaptatie is dus die die is

eigenlijk wel intern ook uh degene die uhm het aanspreekpunt daarvoor is en die heeft een heel team om zich heen heeft die het vervolgens doet.

[00:11:34.940] - Interviewer

Ja, want zij gaf dus aan dat er soms dan nu met een wisseling van wethouders dat er daardoor soms misschien wel dat er nog wel wat winst te behalen valt op duidelijk leiderschap binnen de gemeente. Ik weet niet of u dat ook zo ervaart of dat dan, want u geeft eigenlijk weer aan dat zij eigenlijk degene is waar naar wie je dan aan toe gaan...

[00:11:51.800] - Interviewee 2 municipality

Ja, ja, en misschien dat ze het zelf anders ziet. Ik weet wel dat ze bezig is van ja moet het dan wel een programma zijn? Ik weet niet of ze dat ook verteld heeft. Moet het gewoon het nieuwe normaal worden?

[00:12:03.170] - Interviewer

Ja dat heeft ze inderdaad wel uh aangestipt ja.

[00:12:05.990] - Interviewee 2 municipality

En dat blijft natuurlijk altijd de afweging he. Ik zou persoonlijk d'r nog steeds wel voor kiezen om uhm dat dat zo nieuw en en belangrijk is en eigenlijk ook wel voorwaardenscheppend bijna geworden voor de hele groei van de stad, de ontwikkeling van de stad. Ik zou het nog een tijdje langer uh gewoon wel expliciet uh maken, want t is mooi hoor om het over het te zeggen van we zijn niet meer nodig en het iedereen moet het doen. Dus uh dat is een ideaalbeeld. Ja maar ik heb dan niet de illusie dat we al zo ver zijn, maar zij zit dicht bij het vuur, dus zij kan beter beoordelen van wat welke stappen d'r zijn. Maar ik ik heb wel gehoord dat dat wethouders uhm wel bezig waren met de vraag van waar ben ik nou van en waar ben jij van. Zo van...

[00:12:50.390] - Spreker 3

Ja...

[00:12:51.080] - Interviewee 2 municipality

Uhm en dat is best wel het lastige. Het is niet zo dat er een wethouder is die klimaatadaptatie doet. Het is in een aantal portefeuilles verdeeld, maar het hoeft geen nadeel te zijn omdat het daarmee ook wel breder uh gedragen wordt. Weet je wel dat van uh als dit allemaal bij een wethouder ligt kunnen de andere ook zeggen van nou t is jouw feestje, terwijl iedereen er wel mee te maken heeft.

[00:13:12.140] - Interviewer

Maar daardoor is het juist misschien soms ook wel moeilijk om uh een iemand aan te wijzen die daar dus verantwoordelijk voor is?

[00:13:18.690] - Interviewee 2 municipality

Ja ja, dat zou misschien nog explicieter kunnen... Dat er een coördinerend wethouder is. Dat gebeurt ook wel eens he en dat iedereen wel zijn eigen verantwoordelijkheid blijft houden, of het nou financiën is of sociaal of weet ik veel, maar dat er wel een coördinerend wethouder is. En volgens mij is dat niet zo, want dat is misschien nogal een ommissie. Dat uhm dat het dat het eigenlijk uh het doormidden gedeeld is, maar daardoor ja eigenlijk ook een beetje difuus is ja.

[00:13:45.440] - Interviewer

Ja. Heeft u dan het gevoel dat er. Ja, dat is dat sluit hier eigenlijk een beetje op aan deze vraag, of er genoeg samenwerking dan is met actoren binnen de gemeente en ook daarbuiten. En dat dus die afdelingen wel genoeg met elkaar in contact staan. Of zou dat ook nog een vorm van een barrière kunnen zijn, omdat het dus juist zo verdeeld is over verschillende portefeuilles?

[00:14:05.560] - Interviewee 2 municipality

Uhm ja we hebben de beheer uh afdeling uh. Daarvoor heb ik laatst een gesprek gehad met de beheer manager grijs heet dat dan, maar dat is alles al. Uh alle verhandingen dus wegen, voetpaden en die is wel heel erg uh holistisch bezig hoor. Die die gebruikt ook brede welvaart. Uh en de SDG he dus sustainable development goals, die gebruikt die als kapstok. Die probeert ook heel erg om die uh dat zijn een beetje soms abstracte doelstellingen, om die te vertalen naar zijn werk. Uh en hij werkt bijvoorbeeld met een meerjaren uh onderhoudsprogramma en dat is natuurlijk... De kunst is om zo meer jaren onderhoudsprogramma waar echt miljoenen in omgaan om dat helemaal te richten naar dit soort doelen. Nou als je dat doet, ja dan ben je uh gewoon heel, heel gestructureerd en goed bezig. Dan maak je echt werk met werk, dus die is heel goed bezig. Ik weet niet of dat voor iedereen geldt, maar hij is wel een sleutelfiguur. Met Lisa heb je een hele goeie programmamanager die die die die zo'n aanjaagteam bijvoorbeeld heeft.

[00:15:09.250] - Interviewer

Ja.

[00:15:09.880] - Interviewee 2 municipality

Uhm. Dus ik denk, ik denk wel dat nou vrij veel mensen binnen de organisatie t wel nu al s als hun taak zien. Alleen nogmaals die. We hebben nog niet een integraal budget voor de wijk of voor het gebied waarin je zegt van we hebben we geen schotten meer...

[00:15:27.100] - Interviewer

Nee...

[00:15:27.940] - Interviewee 2 municipality

We redeneren meer heel erg van wat nodig is en niet meer vanuit wie waar over gaat. Dat is nog wel een een uh dat dat daarin moeten we nog wel wat stappen zetten.

[00:15:36.460] - Interviewer

Ja. U heeft dus wel het gevoel dat er genoeg politieke bereidheid is om hier wat aan te doen, zowel vanuit de gemeenteraad als uh als vanuit publieke steun, zeg maar.

[00:15:47.550] - Interviewee 2 municipality

Ja zeker, zeg ik, ik denk dat wij dan gemeente zijn. Wat ik, wat ik er ook van hoor, die die het hoger op de agenda heeft dan veel andere gemeenten. Misschien ook omdat wij in een delta liggen. Wij zijn een heel kwetsbaar gebied. We liggen ook laag waardoor, waardoor wij ook echt de problemen zien. Weet je wel dat we er ook iets aan moeten doen.

[00:16:06.510] - Interviewer

Ja. Heeft u het gevoel dat er concurrentie is van andere plannings problemen? Bijvoorbeeld Lisa gaf aan dat een groot uhm ja concurrent voor dit soort plannen toch wel zijn uh de woning b woning crisis. Zeg maar dat er tienduizend nieuwe huizen moet worden gebouwd in Zwolle. En dat er soms daardoor natuurlijk wel omdat je ook te maken hebt met budgetten en zo dat uh dat niet alles soms mogelijk is zeg maar.

[00:16:29.860] - Interviewee 2 municipality

Nou ja, maar het is er. Eigenlijk is er een ruimte crisis. Dat dat is de. Kijk uh, Lisa is ook heel erg van de transities en jij waarschijnlijk in je studie ook wel transitie management. En ja, eigenlijk hebben we te maken met een ruimte crisis. We willen uh vanuit mobiliteit ook he, dat noemen we de mobiliteitstransitie. Uh, eigenlijk is nabijheid daar de grote sleutel. We hebben net 70 miljoen gekregen van van BZK voor versnelling woningbouw. En die 70 miljoen, die gaan bijvoorbeeld vooral zitten in fietspaden, uh fietstunnels, zogenaamde mobi hubs. Dat zijn uh ja nieuwe parkeer oplossingen. Uh die in de wijk ook uh maar ook aan de stadsrand zijn waardoor mensen hun auto uh geclusterd parkeren en minder straat parkeren. Maar dat zijn wel de ingrediënten. Het stomp principe heb je misschien ook wel eens van gehoord dat is stappen, trappen, openbaar vervoer, maas en persoonsvervoer.

[00:17:23.830] - Interviewer

Dat was toevallig bij het Verkeerskunde congres waar ik aan t werk was. Daar zat ik bij een sessie van uh van Arcadis waar ze dit bespraken.

[00:17:32.450] - Interviewee 2 municipality

Oh leuk, leuk! Ik vind dat heel leuk dat het de Belgen zijn altijd wel goed in hele leuke... Die hadden eerst stop maar nu is het stomp geworden. Ja eindelijk dingen die je blijft onthouden en die hele sterke beelden uh ook zijn.

[00:17:46.720] - Interviewer

Ja.

[00:17:47.500] - Interviewee 2 municipality

Uhm maar dat dat zie ik wel. Uhm ja dat kun je als bedreiging zien. Ja want want in die en als het dan een ruimte transitie is of ruimte crisis, dan kun je zeggen voor water en en en uh water infiltratie tegengaan van wateroverlast heb je ruimte nodig, maar dan heb je ook minder verharding nodig. Uh terwijl je juist meer huizen bouwt en en uh meer straten en wegen moet aanleggen en parkeerplaatsen...

[00:18:13.330] - Interviewer

Ja.

[00:18:13.990] - Interviewee 2 municipality

Uh. Maar de kunst is vooral om het zo op een zodanige manier te doen dat het natuurlijk allemaal veel slimmer en compacter is. Dat die parkeer plaatsen misschien uh nu nu hebben wij bijvoorbeeld heel veel. Uhm van die en die je kent Zwolle goed uh van de van rooie singel en de van Karnebeek straat. Uh uh we hebben heel veel van die parkeer velden waar je gewoon een maaiveld parkeerterrein hebt. Uhm en er staan een 100/ 150 auto's en misschien moet je dat in de toekomst gewoon in gebouw doen. In dat gebouw daar kun je woningen bouwen zetten en misschien kun je daar een kinderdagverblijf maken en kun je er ook deelscooters krijgen en kun je daar een pakket uh pakketjes in een pakketkluis halen. Weet je wel... Dat kan, dat kunnen de nieuwe uh uhm ja de nieuwe plekken worden in wijk of in de stad waar ook gewoon een reuring is en uh die iets toevoegen. Uhm en dan in zo'n model komt er wel degelijk ruimte op straat voor uh groen en voor water. Uh maar. Maar dat moet allemaal wel kloppen. En het kost veel geld.

[00:19:17.650] - Interviewer

Ja...

[00:19:18.670] - Interviewee 2 municipality

Je moet het wel kunnen financieren dan.

[00:19:20.650] - Interviewer

Dus u zou eigenlijk...

[00:19:21.670] - Interviewee 2 municipality

Dat is de grote opgave. Technisch denk ik dat het wel dat je zoiets zou kunnen maken. Moet je t wel echt duidelijk hebben wie waarover gaat ook. Is dat dan iets van ons als gemeente? Of moeten we dan uh met marktpartijen gaan samenwerken, met ontwikkelaars? Hoe je dan zo'n mobihub uh bouwt? Ja uh, maar we hebben de groene water planner. Ik weet niet of je die kent, maar die... Ik kende hem helemaal niet. Maar het is een, het schijnt een instrumenten te zijn dat je kunt uitrekenen van als ik zo'n mobihub maak en ik ik ga dus auto's daar parkeren, dan kan je uitrekenen als t ware wat de baten zijn op het gebied van groen en water.

[00:19:55.900] - Interviewer

Oh ja!

[00:19:56.920] - Interviewee 2 municipality

Dat is een hele interessante, want ja, parkeren is vaak een kostenpost. Dat uh. De tarieven worden vaak altijd uh kritisch naar gekeken dat je niet te hoge tarieven mag rekenen. Maar uh zo'n oplossing geeft ook baten.

[00:20:09.520] - Interviewer

Ja.

[00:20:10.180] - Interviewee 2 municipality

Nou en als we die meer kunnen kwantificeren, uh, dan kunnen we uiteindelijk ook ook gezondheids baten en zo. En kunnen we natuurlijk uh eerder komen tot sluitende businesscases of uh uh financiering voor dit soort dingen. Dus t is niet makkelijk. Uhm maar vanuit mobiliteit gezien en ik denk uiteindelijk voor de leefbaarheid ook van Nederland is het goed dat mensen meer gaan lopen, gaan fietsen. Uh ja meer de deel mobiliteit gaan gebruiken, meer openbaar vervoer en dan is contact bouwen in de stad is wel degelijk uh de oplossing en niet meer nieuwe Stadshagens of uh Zwolle Zuid of ergens weet je wel. Dus dan ga je echt in de stad bouwen.

[00:20:47.320] - Interviewer

Ja dus. Eigenlijk zou je bijna zeggen dat die problemen dus wel. Dat biedt natuurlijk wel concurrentie, maar het biedt ook kansen als je t goed zo... Als je er zeg maar in zeg maar als ja integraal zou aanpakken, zeg maar?

[00:20:58.990] - Interviewee 2 municipality

Klopt ja, maar het is wel ingewikkelder. Het vergt meer van waar je organisatie het vergt meer van uh ja, van slimmer combi's maken uh tussen economie uh uh fysiek beleid, sociaal beleid. Je moet echt veel slimmer zijn en en dingen kunnen misschien ook meer tijd gaan

kosten. Bouwen in een weiland is natuurlijk altijd makkelijk. Ja je koopt gewoon het weiland en je bouwt een weg en je zet huizen neer en nu moet je echt uh. Ja nu is het accupunctuur moet je echt uh als t ware uhm ja veel belangen bij elkaar brengen.

[00:21:30.910] - Interviewer

Ja. Want u noemde al even de. Ja, de kosten van zoiets. Want het volgende koop je eigenlijk. Wat een type barriere zou kunnen zijn, zijn natuurlijk middelen. En dan onder andere financiële middelen. U denkt dus dat dat wel een serieuze barrière is voor dit soort plannen, zeg maar om op deze manier naar de toekomst te kijken?

[00:21:50.310] - Interviewee 2 municipality

Nou ja, dat dat heeft eigenlijk te maken met degenen die baat hebben bij de oplossing. Die baten komen niet terecht bij degenen die investeren. Weet je wel? Dus uh, t zou best kunnen dat je minder ziektekosten hebt als gevolg van dit soort maatregelen. Maar het is niet zo dat de ziektekostenverzekeraars bijdragen aan aan dit soort oplossingen. Of isala of eh. Dus dat is een element van uh dat is dan de gezondheids kant. En je kunt ook zeggen nou uh wat dichterbij is misschien. Nou ja, wat zou ik zou dan noemen ja. Waardestijging van woningen is ook bijvoorbeeld zoiets. Als jij een mooie wijk maakt met allerlei voorzieningen, dan kan het zijn dat die woningen in waarde gaan toenemen. Autoluwe straten, Dat kan. Maar uh uh, die woning, die stijging van die woningprijzen, die ja, die kunnen wij voor een deel misschien de WOZ en we halen WOZ belasting. Uhm, maar het is best lastig om die baten dus op enige manier uhm aan de voorkant, want die ga je misschien ook pas over tien jaar of over vijf jaar merken, hoe kun je ervoor zorgen dat je nu investeert en als het ware de baten langzamerhand terug laat vloeien? Daar moet je echt met elkaar over nadenken.

[00:23:01.530] - Interviewer

Maar eigenlijk op een individueel niveau is dat eigenlijk toch de enige plek waar mensen dan zelf zouden investeren in hun eigen perceel, waar wel gelijk de baten misschien voor terugkomen in een, in de vorm van een groenere omgeving eigenlijk?

[00:23:12.810] - Interviewee 2 municipality

Ja, ja. Klopt. Kijk je kunt zeggen als je daar zelf bijdraagt aan een geveltuintje of ook een groen uh groendak of een groene gevel of een waterton. Daarvan kun je zeggen, nou daar heb je direct baat bij en je en je draagt ook uh wat bij aan de buurt zeg maar. En aan de leefbaarheid en en je hebt zelf ook nog voordeel van dat daar komt het meest, maar alles dat collectief is, uh dat uh dat wordt ingewikkelder met de vraag van uh ga je dat vanuit de buurt betalen? Ga je daar een soort uh. Ja ja. Nogmaals je kan ook op dit niveau zeggen de WOZ gaan we bijvoorbeeld in Assendorp, dan gaan we zeggen, per jaar hebben we nou een miljoen aan inkomsten vanuit WOZ als blijkt dat die die woningen daar 10% meer waard worden door wat we doen, kunnen we dan uh die € 100.000 inzetten voor uhm klimaat adaptieve maatregelen uh en dat maar dat is best wel eenl... Nou daar moet je intern nogal wat voor regelen dan. Uh. Nou dat dat. T is echt heel anders omgaan met geld en met inkomsten en uitgaven.

[00:24:16.110] - Interviewer

Denkt u dat er voor die op dat individuele niveau dat daar ook nog financiële barrières zouden zijn? Want dat dat misschien te duur is voor veel mensen? Of dat mensen daar, ja, daar dan het geld niet voor over hebben?

[00:24:28.200] - Interviewee 2 municipality

Ik denk zeker, kijk, je hebt heel erg te maken met met doelgroepen en met leefstijlen. Uh, dus daar is t heel belangrijk natuurlijk wat voor, wat voor leefstijlen zijn er in een wijk? En Assendorp is bijvoorbeeld zo'n wijk waar je heel veel nieuwe bewoners krijgt. Heel veel starters.

[00:24:42.960] - Interviewer

Ja.

[00:24:44.250] - Interviewee 2 municipality

Maar dat zijn ook weer mensen die bijvoorbeeld daar niet lang wonen, blijkt. Die wonen daar 3 tot 5 jaar. Dus het is een een.... Dan ga je niet heel veel investeren aan je woning misschien.

[00:24:54.250] - Interviewer

Nee de huizen zijn natuurlijk niet uh groot genoeg vaak voor een heel groot gezin...

[00:24:58.470] - Interviewee 2 municipality

Nee, maar als je weet dat je daar tien of twintig jaar gaat wonen dan ga je eerder investeren. Dus je moet heel erg per wijk en per buurt varieert. Dat denk ik heel erg om welke doelgroepen je daar hebt en uh welke doelgroepen d'r nog bijkomen door die inbreiding door nieuwe woningen. En dan moet je heel erg kijken van uh uh wat moet ik dan als overheid doen om mensen nog verder te stimuleren. Uhm en in de ene wijk betekent dat misschien iets meer bijdrage. En een andere wijk die kan prima voor zichzelf zorgen weet je wel. Dus ja, dat dat dat dat zou. En sommige mensen krijg je misschien nooit over de drempel maar ja dat zij zo. Uh ja.

[00:25:34.230] - Interviewer

Denkt u dat er genoeg uh subsidie beschikbaar is voor mensen die het wel willen dat dat dat dat die regeling op zich, volgens mij vertelde Lisa dat dat uh 'elke druppel telt', heet die subsidie regeling volgens mij. Dat dus uh dat er in principe wel best wel veel subsidie beschikbaar is voor zoiets. Of denk u dat dat ook nog een barrière kan zijn? Dat het gewoon echt simpelweg te duur is al zouden mensen t willen?

[00:25:55.740] - Interviewee 2 municipality

Ja ik uh ik kan dat niet zo in schatten. Zij zit daar veel beter in dan een dan ik daar zit.

[00:26:00.480] - Interviewer

Dat kan ook.

[00:26:01.560] - Interviewee 2 municipality

Ik. Ik weet wel dat uh en dat ligt denk ik meer aan de aan de vindbaarheid. We hebben vorig jaar als een soort pilot. Op haar initiatief hebben we allemaal dat geld extra bijgedragen. Ik heb ook vanuit mobiliteit en dat € 20.000 en anderen ook bijgedragen in, dat heette buurt bonussen, daar hadden we € 75.000 voor, voor de hele stad. Dat hebben we opgehoogd naar € 150.000 om te laat... Om bijvoorbeeld met elkaar te verkennen is geld nou is nou de hoeveelheid geld een probleem uhm om initiatieven te nemen. Buurt bonussen, Uh moet je zo zien, dat is een buurtactiviteit. Dat kan ook zijn een vergroening van een parkeerplaats. Het kan zijn uh ja, alle activiteiten die ook met water te maken hebben. En het bleek dat tot nu toe uhm uhm nou nog niet een 60% of zo van dat bedrag benut is. Dat kan dan twee dingen betekenen. Ofwel t is niet nodig. Ofwel, mensen weten domweg niet dat het kan. Nee dus. Ik vind dat wel te vroeg om te zeggen van nou, dat heeft dus geen zin. Uh, ik denk denk ik wat je ook terecht zei van uh ik denk dat heel veel mensen het gewoon niet weten uh en en uh. Je bereikt als overheid natuurlijk ook lang niet iedereen met je boodschap he over regelingen. Veel mensen vinden dat ook ingewikkeld.

[00:27:13.590] - Interviewer

Ja.

[00:27:15.210] - Interviewee 2 municipality

Dus dat daar, daar vind ik zo'n 50 Tinten Groen ook wel mooi in. Dat is zo'n lokale organisatie die dicht bij de mensen staat en dat zijn gewoon je burens die dan langs komen met uh ja uh tochtstrips bijvoorbeeld. Of met uh. He dat is niet een overheid die dan allerlei dingen over je uitstort, maar je gaat samen met je buurtbewoners nadenken over wat anders en beter kan.

[00:27:33.300] - Interviewer

Ja.

[00:27:34.980] - Interviewee 2 municipality

En daar heb ik dan meer vertrouwen in dan dat wij weer een soort regeling hebben. Uh, en dat heel veel mensen die niet weet of wil niet weten hoe die dat moet aanvragen weet je wel. Dus je moet ook nadenken over het verlagen van de drempel voor mensen om uh om zelf iets te kunnen doen.

[00:27:51.080] - Interviewer

Ja, ik denk dat D. Daar ben ik ook vooral benieuwd naar als ik dus met mensen zelf ga spreken. Ik verwacht dat inderdaad veel mensen überhaupt gewoon niet weten wat de opties zijn zeg maar. Al zouden ze er wel wat aan willen doen, maar ik ben benieuwd. Heeft u het gevoel dat er wel genoeg middelen zijn in de. Ja, qua kennis zeg maar, want u gaf dus aan dat u denkt dat er best wel veel mogelijk is, technisch gezien qua dus meer compacter bouwen in de stad en ehm. Of denkt u dat daar ook nog winst te behalen valt?

[00:28:21.890] - Interviewee 2 municipality

En kennis bedoel je dan kennis van van technische oplossingen dus nog slimmere technische oplossingen?

[00:28:28.940] - Interviewer

Ja dat. Uh. Ik heb toevallig hier opgeschreven wat uh Lisa gister zei, maar die gaf best wel specifiek aan meer kennis over biobased materialen. Maar die gaf ook aan juist meer kennis over ruimtelijke maatregelen in plaats van technische maatregelen. Zij gaf eigenlijk aan op zich dat technische weet iedereen wel, maar het is vaak een ruimtelijke uitdaging en minder een technische uitdaging.

[00:28:51.150] - Interviewee 2 municipality

Ja, nou ja, dat ben ik wel met haar eens. Ik denk dat dat die mobihub die ik ik zei dat is eigenlijk een ruimtelijke ordenaar. Je ordent de ruimte op een andere manier. Of ja nou, ik moet het anders zeggen, je verdeelt de ruimte op een andere manier. Je kunt zeggen dat in zo'n wijk als Assendorp nu. Ik schrok daar zelf ook van een uh. Ik hoorde een artikel, las een artikel over dat in Nederland net zo veel ruimte door geparkeerde auto's wordt ingenomen als door uh als voor woning, als woningen dus het aantal, het oppervlak van alle woningen samen als je dat optelt is dat net zo veel als op de parkeerplaatsen samen. En dat is ook logisch, want ja, voor elke woning heb je ongeveer uh naast de parkeerplaats bij de woning heb je vaak ook op de bestemming he. Je hebt ook op je werk, heb je een parkeerplaats? Als je naar een voetbalstadion gaat weet je wel, dus je hebt voor elke Nederlander heb je bijna wel, uh, twee of drie parkeerplaatsen.

[00:29:43.760] - Interviewer

Ja.

[00:29:44.520] - Interviewee 2 municipality

Uhm als je daar anders mee omgaat door uh die parkeerplaatsen beter te benutten, door parkeerplaatsen bijvoorbeeld, overdag door werkers te laten benutten en s avonds door bewoners. Door slimme combinaties he dus dat je wonen en werken meer combineert in de wijk. Uh deelmobiliteit. Het blijkt ook dat een deelauto uh scheelt zo'n beetje 4 tot 5 uh particuliere auto's. Dus met een actief deelauto mobiliteitsbeleid kun je het aantal auto's ook verlagen. Uhm ja, en dan is het, vind ik wel die mobi hub. Ik ben er zelf al heel enthousiast over omdat he je moet er ook niet te ingewikkeld over doen. Het is eigenlijk een een nieuwe

parkeergarage, maar dan veel meer multifunctioneel. En en veel beter ingepast in de omgeving. Uhm dus met meer functies uh aantrekkelijk vormgegeven. En weet je we. En als je het op die manier doet, op loopafstand van de woning, ja ja, dan denk ik dat het een een dat het meer impact kan hebben dan dan geveltuintjes om maar wat te zeggen. Terwijl beide moet gewoon gebeuren.

[00:30:47.210] - Interviewer

Ja.

[00:30:47.990] - Interviewee 2 municipality

Ik bedoel uh, je kunt dan juist nog misschien nog meer geveltuintjes maken.

[00:30:52.250] - Interviewer

Maar het ene moet... Kan natuurlijk bijna niet zonder het andere eigenlijk?

[00:30:55.040] - Interviewee 2 municipality

Het is voorwaardenscheppend eigenlijk uitzetten. Dit is een no regret. Die moet je eigenlijk sowieso doen.

[00:30:59.450] - Interviewer

Ja.

[00:31:00.200] - Interviewee 2 municipality

Want je moet ruimte winnen en ergens moet je, moet je ruimte zien te vinden.

[00:31:05.420] - Interviewer

Ja. Wij moeten dit vaak en toevallig met de studie vorig jaar weer moeten... We hadden een vak waarbij we maquettes moesten maken van een nieuwe wijk, eigenlijk in Groningen, na allemaal onderzoek.

[00:31:14.060] - Interviewee 2 municipality

Ja.

[00:31:14.720] - Interviewer

En dan inderdaad kom je toch al achter dat je veel mixed use. En inderdaad, het onderste deel van onze gebouwen was een parkeergarage. En dat soort dingen dus. Ja, zo vind ik het dus altijd wel leuk om te horen dat dat ook terugkomt.

[00:31:27.260] - Interviewee 2 municipality

Ja. Ja zeker.

[00:31:28.910] - Interviewer

Uhm, heb ik eigenlijk nog een, ja, één of twee korte vragen over de aard van het probleem. Want het probleem is natuurlijk omdat het zich in de stedelijke gebieden afspeelt, best wel ingewikkeld en eigenlijk heeft u al wel een beetje antwoord gegeven op de vraag. Maar heeft u het gevoel dat de inflexibiliteit van steden en daarmee bedoel ik dat het dus allemaal zo vaststaat. Dat dat dus een probleem vormt eigenlijk? Of ja, u denkt misschien ook wel dat dat dus juist dat er wel kansen zijn op dat gebied?

[00:31:56.360] - Interviewee 2 municipality

Ja, wat bedoel je met uh, dat het allemaal gebouwd is en dat het allemaal...

[00:31:59.720] - Interviewer

Uh ja het staat er allemaal al dus je kan niet zomaar alles weghalen. En zoals u aangaf een weiland kun je heel makkelijk iets bij uh plakken...

[00:32:07.940] - Interviewee 2 municipality

Ja ik denk dat dat misschien niet is. Ja, t is ook niet flex... T is niet minder flexibel zijn, het is misschien wel dynamischer dan dan een weiland om maar zo te zeggen. Want er is heel erg, er is altijd en nu heb je weer. Nou bij leegstand van winkels meestal door de corona crisis. Uh horeca is in zwaar weer uh kantoren worden nog steeds getransformeerd naar ja je hebt minder ruimte nodig. Mensen gaan thuiswerken. Uh dus d'r is continu dynamiek in de stad. Uh, veel meer dan dan op het platteland misschien wel. Uh alleen het is ingewikkelder hoe je die dynamiek uhm kunt vertalen in uh goede oplossingen uh weet je wel uh je bent geen eigenaar van het gebouw uh. Vooral waar je combineert is de vraag wie heeft de regie? He van wie heeft nou bijvoorbeeld voor zo'n Mobi hub... Wij zitten daar echt wel mee te worstelen: wat is onze rol? Weet je wel, samen met de beheerders, zoals we dat normaliter waren? Maar het is niet alleen maar parkeren, dus zijn wij ook in een keer vastgoed ontwikkelaar. Nou dat is niet onze core business als gemeente eh dan moet je al gaan samenwerken. Ehm, als je samenwerkt moet je ook heel erg denken aan uh Europese regelgeving en je mag niet uh staatssteun verlenen. Uhm dus het is ingewikkeld. Dus ik denk niet dat de dynamiek een probleem is of gebrek aan dynamiek. Ik denk wel van hoe je die dynamiek kunt gebruiken in je voordeel. En misschien betekent dat ook wel dat we andere regels moeten hebben, of andere een andere manier van werken. Ja. Die het meer daarbij past.

[00:33:39.640] - Interviewer

Ja.

[00:33:41.370] - Interviewee 2 municipality

Ik weet niet of je weleens boeken van Jan Rotmans hebt gelezen?

[00:33:44.760] - Interviewer

Nee.

[00:33:46.090] - Interviewee 2 municipality

Misschien dat dat wel een onderwerp van je studie is. Maar dat transitie management...

[00:33:48.870] - Interviewer

Ja.

[00:33:49.680] - Interviewee 2 municipality

Hallo. Jan Rotmans is een hoogleraar uit uhm uit Rotterdam. Hij is ook de oprichter, mede oprichter van hun Urgenda. Dat is zo'n organisatie die die uh klimaat processen heeft aangespannen.

[00:34:00.600] - Interviewer

Ja.

[00:34:01.380] - Interviewee 2 municipality

Uhm. En hij heeft een boek geschreven dat heet Omarm de chaos. Dat kan ik je wel aanraden. Daar staan tien transities en de ruimtelijke transitie is een daarvan. Dat is echt al tien opgaven waarvan je zegt van ja uh uh dat zijn dus echt transities. En en je kunt dat allemaal zien als chaos. He die dynamiek die hij beschrijft, dat kun je ook zien als chaos van hoe kun je dat nou beheersen?

[00:34:25.920] - Interviewer

Ja.

[00:34:26.550] - Interviewee 2 municipality

Zoveel dingen die nu veranderen.

[00:34:28.110] - Interviewer

Ja.

[00:34:28.780] - Interviewee 2 municipality

Uhm, dat doen noemen wij ook wel wicked wicked problems. Weet je wel dat je... Dat het bijna onoplosbaar lijkt. Maar je kunt ook zeggen nee, omarm die chaos maar en bedenk een soort strategie waardoor je die uh, die chaos of die dynamiek juist in je voordeel gaat benutten. Want daarmee kun je wel veel eerder pilots doen, en kun je veel eerder kleine ingrepen doen. Uh, die je later weer kunt opschalen weet je wel. Dus je moet. Je moet dat combineren met misschien wel een andere manier van werken.

[00:34:56.190] - Interviewer

Ja, want als je er zo over na gaat denken dan klinkt t bijna. Dan schieten er zoveel dingen te binnen van oh, maar dat is dan van dat en dat komt er dan ook nog dat dat je bijna denkt inderdaad van dat kan niet eigenlijk.

[00:35:06.590] - Interviewee 2 municipality

Ja. Nee, nee. Terwijl je kunt ook zeggen van nou, laten we gewoon beginnen. Wij hebben bijvoorbeeld zo'n locatie, die van de Laanstraat, ik weet niet of je hem kent hoor. Maar dat is het voormalig parkeerterrein van UH, van de Isala. Ja. Nou, daar hebben wij een parkeerterrein. Dat mogen wij nu zoveel jaar huren. Wij staan nu op het punt om die misschien wel te gaan kopen.

[00:35:24.000] - Interviewer

Ja...

[00:35:24.750] - Interviewee 2 municipality

Uh uh. Omdat dat voor onze gouden plekken is om die transitie met elkaar eens te gaan doen. Dan zou je en een mobi hub kunnen maken. Daar zou je een kinderdagverblijf kunnen bouwen en je zou daar alle functies kunnen combineren.

[00:35:36.480] - Interviewer

Ja.

[00:35:37.110] - Interviewee 2 municipality

Ja, maar dat betekent echt fundamenteel wel dat je als gemeente in één keer een hele erg uh een actieve rol gaat vervullen. Weet je wel, als als ontwikkelaar bijna.

[00:35:45.490] - Interviewer

Ja.

[00:35:46.320] - Interviewee 2 municipality

Terwijl je dat nooit zo gewend bent geweest. Vaak kwam er een ontwikkelaar naar ons toe en die zei van wij willen daar woningen. Ehm dus dat bedoel ik misschien een beetje met van dat dat wij uh ja, eigenlijk die transitie, die kunnen we zelf ook eigenlijk deels sturen?

[00:36:01.500] - Interviewer

Ja.

[00:36:02.370] - Interviewee 2 municipality

Door gewoon te kijken van we hebben heel veel uh sleutels in handen als gemeente. Uhm die wel maken dat wij wel een soort aanjager kunnen zijn. En daarnaast kunnen ook andere aanjagers zijn, maar in die stad kunnen wij wel degelijk een uh een aanjager zijn. Dus ik ben er wel... Tenminste zo'n heel lang antwoord op jouw vraag.

[00:36:22.050] - Interviewer

Ja.

[00:36:22.830] - Interviewee 2 municipality

Ik denk dat die dynamiek wel uh. Nou, dat hoeft niet een nadeel te zijn.

[00:36:27.330] - Interviewer

Nee. Nou, dat is inderdaad ook eigenlijk waar ik beetje naar op zoek was inderdaad. Maar t is best wel duidelijk hoe u er tegenaan kijkt, dus dat is wel uh mooi. Ja uhm ja dat is in dat wat... Ik moet gewoon denken aan dat inderdaad dat mensen hebben. Uh dat heb ik merk uh wordt op ons bij studie altijd verteld als we wat meer ontwerp achtige vakken hebben dat je niet alles moet willen uitdenken eerst en alles moet willen snappen maar je ook gewoon moet beginnen op een gegeven moment omdat anders gebeurt er niks zeg maar.

[00:36:53.330] - Interviewee 2 municipality

Nee, nee.

[00:36:53.610] - Interviewer

Dat proberen ze ons wel heel erg te leren, maar dat is... Ik denk zelf dat mensen best wel, ze willen het graag eerst snappen voordat ze iets willen veranderen. Maar dat uh dat werkt misschien niet zo in de toekomst.

[00:37:07.140] - Interviewee 2 municipality

En iedereen is ook weer anders he. Je hebt in de ben... Ik werk... Ik ben, ik ben ook wel eens getest als iemand helemaal niet goed in een bureaucratische omgeving eigenlijk kan werken.

[00:37:14.640] - Interviewer

Ja...

[00:37:15.360] - Interviewee 2 municipality

Maar je hebt wel een paar van die mensen nodig om... Ik heb soms wel... Ik doe dingen net even buiten de lijntjes, zo'n, zo'n mobi hub bijvoorbeeld, we hadden dat concept helemaal nog niet en normaliter zou je zeggen je gaat eerst beleid ontwikkelen en dan ga je nadenken van waar je dat gaat toepassen. En we zijn eigenlijk omgekeerd begonnen. We zijn. Het is onderdeel geworden van die gebiedsplannen. Dus het kwam wel uit de koker van zo'n bureau die meedacht. Vervolgens zijn we gewoon gaan redeneren, we hebben een stuk grond.

[00:37:41.910] - Interviewer

Ja...

[00:37:42.570] - Interviewee 2 municipality

Daar kunnen we zelf experimenteren. Laten we gewoon beginnen. En ik merk nu dat het heel goed werkt omdat. We hebben nu het theoretische model ook op orde. We hebben dus echt wel een heel mooie slimme methodiek. Hoe we kunnen bepalen hoe groot zo'n mobi hub moet worden en hoe die hoe je die water bijvoorbeeld kunt meten. Maar ondertussen zijn we ook gewoon aan t leren van hoe doe je dat spel met die bewoners? Weet je wel van waar liggen de, wat is de maximale loopafstand of met welk argument gaan mensen daar wel of niet parkeren? En dat, dat kan je niet in een model stoppen. Dat kun je niet. Dat moet je gewoon in de praktijk doen. Maar die twee komen nu wel heel mooi bij elkaar. Nou dus dat wat Jan Rotmans ook zegt van je hebt dan, transitie management is eigenlijk ook... Je hebt uh, dat is een soort uh grafiek. Of ja als je mijn handen kan zien. Bovenin zit eigenlijk de huidige praktijk en daarvan kun je zeggen ja dat gaat steeds slechter en het gaat bergafwaarts en daaronder heb je zo'n onderstroom van van pilots en initiatieven. En die kan je ondersteunen als overheid en dan kom je in het midden uit en dan zit je in de chaos.

[00:38:44.300] - Interviewer

Ja, ja.

[00:38:45.530] - Interviewee 2 municipality

Waar we nu zitten en dan gaat eigenlijk die onderstroom... De kunst is om die te laten bovendrijven en die gewone praktijk te laten verminderen. Maar dat is een, da's een heel mooie. Nou moet je maar eens googlen op de Op Drift heet die organisatie.

[00:38:58.580] - Interviewer

Ja.

[00:38:59.600] - Interviewee 2 municipality

En transitie management. Nou, dat vind ik een heel mooi symbool voor waar we mee bezig zijn. Eigenlijk uh ben ik aan de onderkant bezig om die pilots uh op te zetten. En aan de andere kant ben ik ook met beleid bezig om ons huidige parkeerbeleid op dat dat uh werkt niet meer. Dus dat moeten we veranderen en dat moet veel meer uh toegesneden zijn op die op die onderkant en op die lessen die we daaruit leren. Nou zo probeer je als nou ja ambtenaar tegenwoordig probeer je om te gaan met die met die chaos.

[00:39:29.120] - Interviewer

Ja ja. Ok. Dit waren eigenlijk al mijn vragen die ik voor u had.

[00:39:34.310] - Interviewee 2 municipality

Ok!

[00:39:34.700] - Interviewer

Is er nog iets dat mag, zowel op de opname als uh wanneer ik die heb gestopt, maar wat u graag wil vertellen of bespreken nog?

[00:39:42.620] - Interviewee 2 municipality

Nee, ik heb uh, ik ben misschien wel veel te lang, te veel aan t woord geweest?

[00:39:46.050] - Interviewer

Nee hoor, u heeft heel veel nuttige informatie gedeeld!

[00:39:49.700] - Interviewee 2 municipality

Ok, ok, nou dank je! Ik zal jou, als je het leuk vindt in ieder geval dat verhaal van Assendorp ook een beetje van hoe dat is opgebouwd. Uh dat dat is, dat zijn een aantal sheets, maar dan kun je een beetje zien van hoe is nou zo'n gebiedsplan opgebouwd

[00:40:01.940] - Interviewer

Ja!

[00:40:04.130] - Interviewee 2 municipality

En uh nogmaals bij vijftig tinten groen kun je dan heel mooi kijken op zo'n link van uh wat is nou het resultaat en en dan kun je uit de de de bewoners zelf horen uh wat ze nu doen om te vergroenen. En om al dit soort maatregelen te nemen.

[00:40:19.100] - Interviewer

Ja.

[00:40:21.380] - Interviewee 2 municipality

Dus dat wil ik je wel toesturen nog en mocht je nog vragen hebben of of dingen. Uhm nou ik ben altijd bereid om uh om te beantwoorden en uh.

[00:40:29.390] - Spreker 3

Super!

[00:40:30.950] - Interviewee 2 municipality

Want het is een heel leuk onderwerp. Je merkt waarschijnlijk ook aan mij, ik vind het ook heel belangrijk wat je doet en ook heel eluk dus eh.

[00:40:37.550] - Interviewer

Uh ja ik vind het zelf ook erg leuk en ik moet zeggen deze twee interviews waren ook wel echt heel nuttig. Ik heb wel echt meer inzicht gekregen in hoe dat dan werkt binnen een gemeente, want het blijft natuurlijk altijd best wel ja. Wij bekijken toch alles vanuit een academische kant meer. En uh je je ziet dan hier, maar ook op die congressen waar ik wel eens werk, gewoon wat meer hoe dat in de praktijk dan echt wordt gebruikt.

[00:40:58.820] - Interviewee 2 municipality

Ja ja.

[00:40:59.540] - Interviewer

Dus daarom ook heel leerzaam voor mij. Nou

[00:41:02.240] - Interviewee 2 municipality

Nou, mooi.

[00:41:02.480] - Interviewer

Uh, ik ga de opname in ieder geval even stopzetten.

Appendix B.2 Transcribed interviews from residents of Assendorp, Zwolle

Interviewee 1 residents

[00:00:00.210] - Interviewer

Nou, volgens mij hoor je het zo... Ja, oké, om te beginnen wat is je leeftijd?

[00:00:05.610] - Interviewee 1 residents

34.

[00:00:06.360] - Interviewer

En wat doe je in het dagelijks leven?

[00:00:08.190] - Interviewee 1 residents

Ik ben docent Nederlands.

[00:00:09.450] - Interviewer

Ok. En ben je huiseigenaar of samen? Of huur je je huis?

[00:00:14.610] - Interviewee 1 residents

Eh wij zijn samen eigenaar van dit huis.

[00:00:17.160] - Interviewer

Ok, uhm, wat zijn de eerste vier cijfers van de postcode. Dat is zodat ik jullie dan later in deze wijk kan zetten.

[00:00:25.470] - Interviewee 1 residents

Oh uh 8012.

[00:00:27.240] - Interviewer

Ok. En uh hoe lang woon je hier al, in dit gebied?

[00:00:31.170] - Interviewee 1 residents

Uhm. Iets langer dan een jaar. Vorig jaar september zijn we hier komen wonen.

[00:00:34.530] - Interviewer

Oké. Nou, het volgende stukje gaat over meer algemene ideeën die jij hebt over duurzaamheid. Dus de eerste vraag is hoe je in t algemeen een beetje daar tegenaan kijkt? Heb je voorbeeld... Vind je het elangrijk of niet belangrijk?

[00:00:46.380] - Interviewee 1 residents

Ehm, nou ja, ik vind t wel belangrijk. Ja, ja je kan er ook tegenwoordig eigenlijk niet meer echt omheen. Dus uhm ik probeer wel uh bijvoorbeeld tweedehands uh kleren te kopen en we proberen afval te scheiden. We proberen kort te douchen. Ja we proberen er wel een beetje rekening mee te houden ja.

[00:01:03.840] - Interviewer

Dus je hebt wel t idee dat je op een dagelijkse basis daar echt iets aan doet.

[00:01:07.620] - Interviewee 1 residents

Ja!

[00:01:07.770] - Interviewer

Dat je ook daar mee bezig bent of andere keuzes probeert te maken vanwege duurzaamheid?

[00:01:11.140] - Interviewee 1 residents

Ja.

[00:01:12.540] - Interviewer

En zou je jezelf dan dus ook omschrijven als iemand die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan? Of zou je jezelf daar niet zo heel uh hoog op ranken?

[00:01:19.050] - Interviewee 1 residents

Nou dat is een b... Nou, dat nee, zo nee, nee.

[00:01:23.230] - Interviewer

Nee, nee, Ok. Uhm. Nou dan eigenlijk wat vragen over wat jij zoal weet over de maatregelen die ik net dus beschreef, die je kan invoeren hier. Als je wateroverlast eventueel zou tegen willen gaan of je wijk groener zou willen maken, want daarvoor... Het heeft vaak een beetje een dubbele werking omdat veel van die maatregelen gaan wel om groen toevoegen want dat kan water natuurlijk opnemen.

[00:01:45.180] - Interviewee 1 residents

Ja...

[00:01:46.140] - Interviewer

Uhm, ben je een beetje op de hoogte van die dingen die ik net beschrijf? Wist je daar zelf vanaf dat je dat kon doen als persoon die hier woont? Dat je een regenton kan nemen, dat je uh een andere betegeling neer kan leggen, groene daken kan bouwen?

[00:01:59.850] - Interviewee 1 residents

Nee eh de regenton, uh, heb ik eigenlijk uberhaupt nog nooit over nagedacht. Die tegels wist ik ook niet.

[00:02:04.530] - Interviewer

Nee.

[00:02:05.220] - Interviewee 1 residents

Uh, groene daken wel ja, want we hebben hier uh een buurvrouw op de hoek en die heeft dat ook. Dus uhm dat is nog wel iets waarvan, van wat dat ik dacht van oh ja, dat is inderdaad ook wel iets wat je kan doen. Ja en uh wij hebben hier laatst met burendag hebben we ook veel meer stenen weggehaald en meer groen geplant. Ja dus dat uh wist ik wel dat dat uh kon dat natuurlijk ook sowieso leuker voor de buurt, maar dat is tuurlijk ook dat neemt natuurlijk veel meer water op dan uh ja steen.

[00:02:29.190] - Interviewer

De je hebt hier dan begrijp ik zelf niks ingevoerd in je eigen huis of tuin toch van die maatregelen?

[00:02:33.960] - Interviewee 1 residents

Nee.

[00:02:35.010] - Interviewer

Uhm, als je zo'n maatregel wel zou willen invoeren, zou je dan een idee hebben waar je moet beginnen als het ware waar je naar toe zou kunnen gaan? Of er is namelijk hier bijvoorbeeld in Assendorp, ik weet niet of je daarvan hebt gehoord, maar vijftig tinten groen. Dat is een best wel groot initiatief in Assendorp, waar je dus, die je eigenlijk op weg zouden kunnen helpen als je zoiets zou willen doen.

[00:02:54.840] - Interviewee 1 residents

Oke...

[00:02:55.200] - Interviewer

En bijna... Heel veel straten hier hebben een straatambassadeur. Dus ik vroeg me af of je daar ooit van hebt gehoord of dat je daar niet van op de hoogte bent dat dat bestaat?

[00:03:03.570] - Interviewee 1 residents

Uh nee, vijftig tinten groen nee. Maar ik weet wel dus dat mijn mijn buurvrouw op de hoek.

[00:03:08.850] - Interviewer

Ja...

[00:03:09.720] - Interviewee 1 residents

Misschien is zij wel ambassadeur, want zij is wel heel erg actief daarin. Ja. Dus misschien zou zij dat... Uh, zou ik via haar dan daar meer te weten over kunnen komen.

[00:03:18.590] - Interviewer

Ja. En uhm. Weet je dat er ook subsidies zijn voor dit soort dingen? Dat als je dat aanvraagt dat dat deels betaald wordt door de gemeente? Als je zo'n groen dak, een regenton.

[00:03:28.670] - Interviewee 1 residents

Nee, dat wist ik niet.

[00:03:29.700] - Interviewer

Zwolle heeft een subsidieregeling die heet elke druppel telt.

[00:03:31.970] - Interviewer

Oke...

[00:03:32.510] - Interviewee 1 residents

Dus iedere druppel die je eigenlijk afgekoppeld van water, wat dus niet wegstroomt in de straat. Daarvoor kun je subsidie aanvragen in Zwolle.

[00:03:38.330] - Interviewee 1 residents

Ok.

[00:03:39.020] - Interviewer

Dus ik probeer ik een beetje te meten of mensen weten dat die optie er is.

[00:03:42.800] - Interviewee 1 residents

Nee, nee, dat is toch bizar he.

[00:03:44.810] - Interviewer

Ja, want dat is eigenlijk het eerste stukje al wat dan een barrière zou zijn. Want we hebben dus nu kort besproken wat jouw kennis eigenlijk is over dit soort maatregelen. Heb jij het gevoel dat wat je daarover weet misschien een barrière is voor om dat in te voeren omdat je het gewoon niet echt weet dat het er is? Of je weet de subsidieregelingen niet of?

[00:04:04.940] - Interviewee 1 residents

Nou ja, dat, ik denk omdat ik het gewoon eigenlijk niet weet. Ja, want ik zou echt best wel wat willen doen er aan, maar....

[00:04:11.960] - Interviewer

Dus je denkt als er misschien meer over bekend zou zijn, dat je dat eerder zou overwegen?

[00:04:16.880] - Interviewee 1 residents

Ja, ja, dan zou ik t weten. Dus dan zou ik iets doen en nu weet ik t niet en dus ben ik blijkbaar ook niet zo uh bezig met duurzaam dat ik t zelf opzoek, dat doe ik dus blijkbaar ook niet.

[00:04:26.360] - Interviewer

Nee, er zijn heel veel mensen die het niet weten. Dat even voorop stellen hoor. Het is niet iets wat ik uh... Dat gaf de gemeente ook aan. Dat het wel... Het is niet iets. Dat denken zij ook dat het een groot, een grote barrière is omdat mensen eigenlijk gewoon niet weten wat de opties zijn of... En eerlijk gezegd, voor sommige mensen zal het ook echt geen prioriteit zijn.

[00:04:43.400] - Interviewee 1 residents

Nee...

[00:04:44.090] - Interviewer

Dat zal er ook in meespelen.

[00:04:45.530] - Interviewee 1 residents

Maar. Nee. Maar goed, ik bedoel als er als dus als er subsidies zijn en uh er is wat meer voorlichting en zo dan dan ben ik en zijn we echt wel bereid om uh ja echt wel wat middelen om dat uh te te doen.

[00:04:55.730] - Interviewer

Ja. Uhm en dan heb je natuurlijk ook... Er zijn nog wel kosten verbonden aan het aanleggen van zo'n groen dak of iets. Je moet toch wel een deel zelf betalen. En hoeveel dat is ja, dat... Ik weet dat mijn moeder heeft t uitgezocht en dat is wel, dat kan nog best wel aardig oplopen soms. Maar bij vijftig tinten groen staat weer op voor €25 per vierkante meter als de subsidie eraf is kan het zeg maar al. Uhm denk je dat geld dan nog een rol zou meespelen voor jullie in een barrière? Dat als het echt heel duur zou worden of ja wat wat duur is ligt natuurlijk meer bij jullie...

[00:05:28.020] - Interviewee 1 residents

Ja ja, dat zeker.

[00:05:29.810] - Interviewer

Ja, ja. Zou het bijna gratis moeten zijn voor jou om daar iets aan te willen doen. Of zou dat... Zou je daar ook wel iets voor willen betalen?

[00:05:38.460] - Interviewee 1 residents

Nee ja, we zouden er nog wel iets voor willen betalen, het hoeft niet per se gratis te zijn maar het moet wel... ja.

[00:05:46.760] - Interviewer

Het hoeft geen duizenden euro's te kosten zeg maar nee?

[00:05:47.606] - Interviewee 1 residents

Nee.

[00:05:48.200] - Interviewer

Nou, dat is ook niet meer dan logisch. En heb je het gevoel dat er nog andere barrières zijn die voor jou meespelen als je er over nadenkt? Als je eventueel iets zou willen doen of andere dingen die je te binnen schieten?

[00:06:00.350] - Interviewee 1 residents

Kees, dit wordt opgenomen, zo hoort ze het niet haha.

[00:06:02.840] - Interviewer

Haha nou ik kan het vast terug vinden.

[00:06:04.370] - Interviewee 1 residents

Uhm. hahah als hij gaat lachen dan eh... Keesje doe maar niet dan gaat ie kapot die mooie brandweer auto.

[00:06:05.530] - Interviewer

Hahaha.

[00:06:17.790] - Interviewee 1 residents

Ehm. Nee. Eh. Nee nee, nee ja, ik weet... Dat heeft misschien nog eventueel te maken met zo'n groen dak weet je dan moet je... Natuurlijk, ik weet niet hoeveel tijd dat kost. Daar moet je natuurlijk ook wel weer tijd voor maken. Ja. Uhm ja, ik uh. Nou ja, dat soort dingen denk ik. Misschien dat je daar nog even dat dat we daar nog even rekening mee moeten houden.

[00:06:38.890] - Interviewer

Het zou niet te veel gedoe moeten zijn rondom je huis zeg maar?

[00:06:41.350] - Interviewee 1 residents

Nee, ik bedoel we moeten ook nog in het huis zelf ook weer nog allemaal dingetjes doen, weet je wel. En dan uh ja, dan denk ik misschien ja, dan doe ik liever eerst mijn zolder afmaken bij wijze van spreken.

[00:06:49.690] - Interviewer

Ja dus eigenlijk toch prioriteiten die dan voor gaan in je eigen huis?

[00:06:51.480] - Interviewee 1 residents

Ja, ja eigenlijk wel.

[00:06:54.190] - Interviewer

Nou dat is eigenlijk echt top, daar kan ik weer wat mee. uhm. Ok, dat waren eigenlijk al mijn vragen al. Zo lang was dat gelukkig niet. Uhm ja, het viel heel erg mee. Ja uhm. Is er nog iets wat jij graag wil vertellen of bespreken? Dat vraag ik altijd even aan het eind hahah.

[00:07:14.830] - Interviewee 1 residents

Nee.

[00:07:15.910] - Interviewer

Oké, dan stop ik als het kan die...

Interviewee 2 residents

[00:00:01.400] - Interviewer

Mooi begin van de opname. Ok. Nou welkom. Ik begin even met wat introductievragen.
Uhm, wat is je leeftijd?

[00:00:09.160] - Interviewee 2 residents

Oh, 22.

[00:00:11.610] - Interviewer

Oke! Wat doe je in het dagelijks leven?

[00:00:13.830] - Interviewee 2 residents

Uh. Ambtenaar. Uhm nu nog vergunningverlener heb bij gemeente Oldebroek en projectsecretaris bij de gemeente Lelystad.

[00:00:27.440] - Interviewer

Ok. Ehm, ben je huiseigenaar of huurder ?

[00:00:33.630] - Interviewee 2 residents

Eigenaar ja.

[00:00:33.860] - Interviewer

Ja ja eh wat zijn de eerste vier cijfers van de postcode, haha van dit huis?

[00:00:39.740] - Interviewee 2 residents

Uh tachtig, twaalf, tachtig, twaalf, tachtig, twaalf. Nee, dat weet ik wel.

[00:00:44.000] - Interviewer

Ok. En hoe lang woon je al in deze wijk?

[00:00:47.660] - Interviewee 2 residents

Uhm ja, sinds juli dus dat betekent...

[00:00:53.300] - Interviewer

Iets meer dan een half jaar, toch?

[00:00:55.310] - Interviewee 2 residents

Iets, ja, vijf, zes maand. Ja.

[00:00:57.060] - Interviewer

Ja, ok. Nou, wat vragen over je algemene ideeën over duurzaamheid? Hoe kijk jij over het algemeen aan tegen duurzaamheid? Vind je belangrijk of niet? Of?

[00:01:07.360] - Interviewee 2 residents

Nou ik vind het heel belangrijk. Ik doe zoveel mogelijk om het binnen mijn capaciteiten om daaraan te helpen. Uh ja, de lichten hoeven niet per se aan te staan of zo. Gewoon zulke kleine dingen. Uhm... Hee siem, hij is aan het opnemen dus effe stil.

[00:01:32.000] - Interviewer

Ben je er op een dagelijkse basis mee bezig? Zou je dat zeggen van jezelf?

[00:01:37.790] - Interviewee 2 residents

Ja het komt dagelijks wel een keertje in me op.

[00:01:41.180] - Interviewer

Of heb je iets veranderd op een dagelijkse basis dat je bijvoorbeeld minder vlees probeert te eten of zoiets?

[00:01:47.510] - Interviewee 2 residents

Ja ik eh ja sowieso minder vlees of eet vaker gewoon gewoon alleen groente d'rin of in de rijst of in uh pasta. Mm hu. Uh heeft natuurlijk ook met gezond voedsel te uh te maken, maar dat heeft natuurlijk ook deels met duurzaamheid te maken. Uh ja nu naar wintersport met de trein. Ja uh probeer je toch een beetje het gevoel dat je uh dat je het goed doet he. En uhm voor de rest he. Uh...

[00:02:15.530] - Interviewer

Maar je zou niet zeggen dat je alles ervoor laat staan?

[00:02:17.690] - Interviewee 2 residents

Nee, dat nee nee nee natuurlijk niet. Ja. Ik heb gewoon de kachel aanstaan. Dus uh ja, ik ga ook weer niet. Uhm.

[00:02:24.230] - Interviewer

Nee.

[00:02:24.830] - Interviewee 2 residents

Ja kijk alle d... Wij hebben wel alleen die kachel aan staan dus niet alle andere.

[00:02:28.610] - Interviewer

Is ook misschien vanwege de centjes of niet?

[00:02:30.340] - Interviewee 2 residents

Dat is met name ook vanwege de centjes. Ja. Uh ja.

[00:02:33.800] - Interviewer

Zou je jezelf omschrijven als iemand die duurzaamheid echt als prioriteit heeft? Of zou je dat? Zou je zover niet willen gaan boven andere zaken zeg maar?

[00:02:42.020] - Interviewee 2 residents

Uh, zover zou ik nog net niet gaan.

[00:02:43.760] - Interviewer

Nee ok, da's duidelijk. Uhm, nou even door naar de kennis die jij hebt over duurzame maatregelen. Uhm, ben je op de hoogte of eigenlijk bekend met maatregelen die je zou kunnen nemen om wateroverlast tegen te gaan? Ik heb er dus net een aantal genoemd. Uh, bijvoorbeeld groene daken, regentonnen.

[00:03:03.080] - Interviewee 2 residents

Nou ja, die waren wel bekend. Ja, die zijn wel bekend.

[00:03:06.230] - Interviewer

De geveltuintjes...

[00:03:08.150] - Interviewee 2 residents

Ja, want uhm ja, dat krijg je natuurlijk vanuit t werk. Uhm in Oldenbroek. We hebben, moet ook iedereen gewoon minimaal zestig milimeter water infiltratie hebben per perceel zeg maar.

[00:03:17.000] - Interviewer

Ja.

[00:03:18.200] - Interviewee 2 residents

Dus ja, dan krijg je wel met water infiltratie kratten uh te maken en zo.

[00:03:21.920] - Interviewer

Dat wordt hier ook toegepast in de wijk.

[00:03:24.020] - Interviewee 2 residents

En zulk soort uh zaken en in principe bij elke vergunning inderdaad gewoon niet meer uh het hemelwaterafvoer op het riool. Dus ja dat dat merk je wel. Dus daar moeten we nu inderdaad meer vergroening. Ja met name het uhm de de prioriteiten daarin.

[00:03:41.090] - Interviewer

Ja. Dus daar ben je wel mee bekend met de opties die er daarin zijn zeg maar.

[00:03:44.060] - Interviewee 2 residents

Ja ja, dat kun je wel zeggen ja.

[00:03:45.830] - Interviewer

Heb je hier in dit huis ook een van die maatregelen ingevoerd? Of dat niet?

[00:03:49.490] - Interviewee 2 residents

Nee, nee, heb ik niet.

[00:03:50.480] - Interviewer

Nee. Ok. Ehm. Stel dat je zou overwegen om zo'n maatregel wel in te voeren. Dus stel je zou een regenton willen. Zou je dan weten waar je de eerste stap kan zetten, waar je moet beginnen en waar je naar toe zou moeten gaan? Waar je op zou moeten googlen? Zou je daar een... Heb je er zo nu een idee bij? Of zou je dan echt een beetje staan van goh uh?

[00:04:11.180] - Interviewee 2 residents

Papa hahaha. Ja uh ja uh. Ja is altijd de eerste stap is uh vaders die weet wel veel.

[00:04:18.140] - Interviewer

Ja.

[00:04:19.310] - Interviewee 2 residents

Uhm voor de rest ja. Een regentonnetje onder de afvoer van het uh van de tuinhuisje. Dat zou in principe redelijk eenvoudig moeten kunnen ja.

[00:04:30.950] - Interviewer

Want hier in Assendorp heb je bijvoorbeeld een initiatief wat heet vijftig tinten groen en dat is iedere straat, en ik weet eigenlijk bijna zeker dat deze straat er ook een heeft heeft een...

[00:04:39.410] - Interviewee 2 residents

Ik heb daarvan gehoord inderdaad ergens van iemand. Ja ik, maar ik heb het niet verder nooit meer op verder doorgekeken, maar ik heb daar ergens van gehoord.

[00:04:44.360] - Interviewer

Dat wordt wel als een voorbeeld gezien, namelijk in Zwolle. Dat er op zo'n buurtniveau zo'n initiatief is. Uhm. En bijvoorbeeld iedere straat heeft ook een straat ambassadeur, bijna, vanuit dat uh vanuit dat vijftig tinten groen dus. En dat zou misschien een punt zijn om te beginnen. Maar daar had je daar aan gedacht om misschien naar zoiets toe te gaan?

[00:05:03.020] - Interviewee 2 residents

Nee, helemaal niet. Dat is wel echt helemaal niet in me opgekomen.

[00:05:05.420] - Interviewer

Dus zo bekend, is dat dan voor jou niet eigenlijk, zo'n initiatief?

[00:05:08.240] - Interviewee 2 residents

Nee. Nee. Maar dat zijn wel de leukste.

[00:05:11.630] - Interviewer

Ja. Ehm. Ben je ook op de hoogte van het feit dat er subsidies zijn die je aan kan vragen als je dus uhm wel zo'n maatregel in wil voeren

[00:05:18.470] - Interviewee 2 residents

Voor wateroverlast? Of voor water in een...

[00:05:20.970] - Interviewer

Als je zo'n egenton bijvoorbeeld wil invoeren...

[00:05:22.340] - Interviewee 2 residents

Nee, dat wist ik niet. Ik dacht alleen voor duurzaamheid, maar uh voor water

[00:05:28.220] - Interviewer

Ja. Je hebt in Zwolle de subsidieregeling die heet elke druppel telt. Dus als het... Zeg maar bij wijze van spreken iedere druppel die je afkoppeld van de riolering, die dus niet zomaar naar de riolering gaat en weg moet stromen, maar die je dus opvangt op een groen dak of in een waterton

[00:05:41.780] - Interviewee 2 residents

Trouwens! Mijn moeder heeft dat laatst doorgestuurd!

[00:05:43.130] - Interviewer

Ja? Dus je wist het wel?

[00:05:44.810] - Interviewee 2 residents

Uh ja nu, nu, nu, nu je het zegt over die elke druppel druppel uh dingen. Ja mn moeder had dat laatst doorgestuurd van is dit niet iets en toen had ik volgens mij... Ik weet niet wat ik daarop had gereageerd maar dat het toch niet eh...

[00:05:58.850] - Interviewer

Maar eigenlijk ben je dus best bekend met een aantal.

[00:06:02.270] - Interviewee 2 residents

Ja, maar dat is gewoon erg in m'n achterhoofd. Nu je t gewoon zegt ja, dan wel. D at buurtinitiatief dan niet, maar...

[00:06:09.980] - Interviewer

Ok, want eigenlijk is die kennis het eerste deel waar ik een beetje naar toe wil met een mogelijke... Of wat een barrière voor jou kan zijn. Heb je het idee dat. We hebben nu natuurlijk een beetje kort doorlopen wat je zo al dan weet over de maatregelen zelf, maar ook over hoe je dat hier zou kunnen implementeren. Ja. Uhm, heb je t idee dat de kennis die je erover hebt dat dat misschien een barrière is? Dat als je er meer over zou weten of meer zou horen van zo'n initiatief dat je er dan sneller iets mee zou doen?

[00:06:35.660] - Interviewee 2 residents

Dat denk ik ik wel ja.

[00:06:38.840] - Interviewer

En waarom denk je dat?

[00:06:39.950] - Interviewee 2 residents

Uh uhm. Nou ja, nu ligt die barrière in principe meer op t van ik moet t eerst voelen voordat ik.

[00:06:48.320] - Interviewer

Je moet het zelf gaan zoeken zeg maar?

[00:06:49.700] - Interviewee 2 residents

Ja dat uh dat standaard Nederlandse gedachte van ik moet het eerst zien en dan doe ik uh dan geloof ik het pas weet je wel. En uhm ja dus eigenlijk in principe eerste tuin volstromen hahah.

[00:07:02.990] - Interviewer

Ja ja ja hahah.

[00:07:03.650] - Interviewee 2 residents

Nee, maar uhm natuurlijk nog niet zoveel meegemaakt, maar in principe dat, dat neemt wel iets van een uhm dat verlaagt de drempel wel.

[00:07:14.000] - Interviewer

Als je daar meer van zou horen?

[00:07:15.200] - Interviewee 2 residents

Ja.

[00:07:15.890] - Interviewer

En hoe zou dat dan voor jou misschien verbeterd kunnen worden? Zou je dan? Zou die informatie echt naar jou toe moeten komen? Dat je wat meer dat er vanuit zo'n initiatief dan meer hun best wordt gedaan om mensen te bereiken?

[00:07:27.470] - Interviewee 2 residents

Ja, want ik wist het nog niet helemaal. T Was nu toevallig dat m'n moeder dan via een artikel geloof ik uh uh dat heeft doorgestuurd. Ik weet niet precies hoe dat het daar terecht is gekomen. Ja, maar ja, het zegt wel iets dat het daar wel terecht komt en hier niet.

[00:07:42.050] - Interviewer

Ja. Want zou je dan zeggen dat t ook deels misschien bij je bij jezelf zou kunnen liggen? Dat jij er niet genoeg over opzoekt? Of?

[00:07:47.180] - Interviewee 2 residents

Oh ja, dat zeker. Ja, ja, ik weet ook niet precies hoe ze daar terecht is gekomen. Misschien dat ze gewoon uh ff duurzaamheidsmaatregelen van huizen en uh ja hoe kan ik dat uh of of uh verhelpen zeg maar.

[00:07:57.650] - Interviewer

Ja. Want hoe denk je dat die barrière van kennis eigenlijk een kans kan worden? Snap je wat ik bedoel? Waar ligt daar dan de kans om mensen meer kennis te geven hierover zodat ze er misschien meer over na zouden denken? Heb je daar een idee bij?

[00:08:09.440] - Interviewee 2 residents

Qua maatregelen gewoon voor informatieverstrekking of zo?

[00:08:11.510] - Interviewer

Dat mensen meer weten dat het kan, Dat die. Dat er een subsidie is, dat er zo'n initiatief is. Want bij dat vijftig tinten groen kun je echt uh ja, die kunnen jou echt begeleiden in zo'n proces zeg maar.

[00:08:21.350] - Interviewee 2 residents

Uhm ja nou ja het meest eenvoudige en meest over de drempel gaan dan zou ik zeggen uh gewoon flyertje door de deur en dan ziet iedereen het sowieso. Dan zou ik t sowieso zien en dan zie je ook dat er iets is. En dan weet je ook dat mocht, mocht je een keer wat wat willen, dat het ergens in je achterhoofd zit of zo.

[00:08:42.320] - Interviewer

Precies.

[00:08:43.070] - Interviewee 2 residents

Dus ik denk dat je. Ja, ik heb niet actief gezocht of zo, dus dan komt het er ook niet.

[00:08:50.270] - Interviewer

Maar je denkt als je zo'n eerste stap in ieder geval zet richting de mensen zelf...

[00:08:53.280] - Interviewee 2 residents

Ja en dan met name wat uh wat uh wat de voordelen daarvan zijn. Ja dat is natuurlijk allemaal maar een eenmalige aanschaffen en dan is t ook gewoon klaar. Dus ja dan uh.

[00:09:03.200] - Interviewer

Dan gaan we eigenlijk door naar het volgende punt. En dat zijn natuurlijk de kosten van het invoeren van zoiets. Uhm denk je dat de kosten... Want er wordt dus een deel gesubsidieerd. Maar bijvoorbeeld op die site van vijftig groen wordt aangegeven dat als jij een groen dak zou willen aanleggen zou dat nog € 25 per vierkante meter kosten voor jezelf na een subsidie. Dus dat zijn dan. Dat is een bedrag waar je aan kan denken voor een groen dak. Zou dat voor jou... Speelt dat voor jou mee dat je daar geld voor moet betalen dat je misschien niet zou invoeren?

[00:09:34.670] - Interviewee 2 residents

Uhm uh uh.

[00:09:37.820] - Interviewer

Of is dat geld voor jou dan niet een probleem?

[00:09:42.440] - Interviewee 2 residents

Natuurlijk blijft geld altijd uh altijd een dingetje.

[00:09:45.470] - Interviewer

Ja.

[00:09:46.430] - Interviewee 2 residents

Uh uhm ja ik zou t wel eerst gewoon mijn eigen voordelen ervan willen weten. Ja klinkt heel egoïstisch natuurlijk. Nee, maar dat uh voordat ik er uh uh bepaalde maatregelen neem.

[00:10:02.930] - Interviewer

Ja.

[00:10:03.720] - Interviewee 2 residents

En uhm ja dus uh en bijvoorbeeld bij een groen dak enzo. Dat is uhm ja moet wel in combinatie kunnen zijn met zonnepanelen of zo.

[00:10:13.730] - Interviewer

Ja. Heb je dan t gevoel dat uhm dat geld een barrière is omdat er niet genoeg subsidie voor is? Of dus omdat jij er niet per se heel veel geld voor over hebt als er niet genoeg voor jezelf in zit?

[00:10:24.650] - Interviewee 2 residents

Met name het tweede, met name het tweede wat je zegt.

[00:10:27.530] - Interviewer

En wat zou er dan qua geld zeg maar waar zou de grens ongeveer liggen dan? Dat uh, zou je vinden dat je er zelf echt bijna niks aan bij zou moeten dragen? Of zou je vinden dat er wel echt wat uh zelf, wat eigen geld in mag zitten?

[00:10:42.110] - Interviewee 2 residents

Ik vind wel, er mag wel wat eigen geld in zitten natuurlijk.

[00:10:44.090] - Interviewer

Ja.

[00:10:45.040] - Interviewee 2 residents

Uhm ja, eigenlijk een beetje hetzelfde als een soort ja ik weet niet of dat kan, maar dat, ik denk het haast niet bij water. Gewoon zo'n zonnepaneel principe dat je gewoon nog in je achterhoofd hebt van hey, ik heb het toch over over zeven jaar dan, tja, dan is het er toch uit En ik uh...

[00:11:02.420] - Interviewer

Ja dat heb je met dit wel echt minder. Dat kan eigenlijk niet met dit.

[00:11:04.100] - Interviewee 2 residents

Ja ik uh ik uh verbruik minder want ja daar heb je weer van ik verbruik minder energie, minder gas. Dus dan...

[00:11:11.570] - Interviewer

Zit er echt wel echt uh een directe baat in voor jezelf.

[00:11:14.450] - Interviewee 2 residents

Ja je hebt het er wel echt uh direct eruit.

[00:11:15.650] - Interviewer

Dus dat speelt voor jou eigenlijk wel mee, dat je er niet een persoonlijk financieel...

[00:11:21.440] - Interviewee 2 residents

Ja, met name dat eerst eerst voelen. Ik denk dat dat wel...

[00:11:27.590] - Interviewer

Ja je weet nu eigenlijk niet waarvoor je het doet misschien?

[00:11:29.210] - Interviewee 2 residents

Nee, dat is inderdaad!

[00:11:31.160] - Interviewer

Omdat je niet nog een beeld hebt bij wateroverlast of?

[00:11:33.290] - Interviewee 2 residents

Precies, dat is het gewoon.

[00:11:34.190] - Interviewer

Uh, dat is inderdaad de...

[00:11:36.320] - Interviewee 2 residents

Ja ik woon hier ook nog maar net en uh ik weet niet precies wat voor gevolgen dat heeft, gewoon voor m'n eigen woning et cetera et cetera. Ja uhm maar uhm t is wel, wij hebben hier wel opkruipend vocht dus daar zou t wel weer goed voor zijn.

[00:11:50.330] - Interviewer

Ja.

[00:11:51.470] - Interviewee 2 residents

Dus uhm.

[00:11:52.490] - Interviewer

Maar eigenlijk zou je dus, zit je meer van je weet niet zo goed wat wat je er zelf voor voordelen voor je woning uithaalt. En is het dan moeilijk voor jou om daar dan geld in te steken als het ware?

[00:12:04.850] - Interviewee 2 residents

Eh ja, de prioriteit ligt er dan niet .

[00:12:05.060] - Interviewer

Nee.

[00:12:05.810] - Interviewee 2 residents

Prioriteit ligt dan, zou dan eerder op thema's zoals verduurzaming en...

[00:12:10.760] - Interviewer

Waar je echt zelf de baten gelijk uit haalt?

[00:12:13.160] - Interviewee 2 residents

Ja, ook dat. En uhm en uhm nou gewoon dat dat gewoon milieutechnisch weet je dat dat gewoon...

[00:12:22.360] - Interviewer

Ja.

[00:12:22.920] - Interviewee 2 residents

Ja, natuurlijk wateroverlast ook.

[00:12:25.940] - Interviewer

Maar dat is misschien wat meer...

[00:12:28.220] - Interviewee 2 residents

Met wateroverlast heb ik ook weer wat. Uhm kijk datgene wat je verbruikt in huis dat dat de dat, dat doe je zelf. Ja, en wateroverlast komt natuurlijk niet vanuit je zelf.

[00:12:40.280] - Interviewer

Nee. In principe heb je daar niet zo heel veel mee te maken. Dat gebeurt gewoon.

[00:12:42.860] - Interviewee 2 residents

Nee dus dat ligt net vanuit andere hoek inderdaad.

[00:12:45.260] - Interviewer

Ja. Dus dan zou je eerder investeren. Je prioriteit ligt dan eigenlijk bij...

[00:12:49.760] - Interviewee 2 residents

Ja of uh of het zou leuk zijn als je dan inderdaad gewoon, gewoon direct met een aantal burens als t gewoon, als t gewoon vanuit de straat of zo...

[00:12:57.990] - Interviewer

Zoals zo'n buurt initiatief dus eigenlijk?

[00:12:59.420] - Interviewee 2 residents

Uit zo'n buurtinitiatief, maar dan... Misschien zou ik t uhm als t dan echt nog decentraler wordt opgepakt. Gewoon vanuit echt gewoon hier, vanuit de straat of tenminste dit deel van de straat. De Molenweg is natuurlijk een hele lange. Ja. Uhm dan zou dan, dan zou ik daar eerder in meegaan dan dat ik het zelf zou moeten doen.

[00:13:19.890] - Interviewer

Ja. Want mijn laatste vraag is eigenlijk of er nog andere barrières zijn die jij dan ziet voor het implementeren van zoiets. Andere mensen die ik sprak gaven bijvoorbeeld aan dat uhm, nou, bijvoorbeeld dat ze dan liever andere dingen in hun huis zouden doen, wat jij eigenlijk ook aangeeft, maar ook als bijvoorbeeld iets kapot gaat of zo. Dat het geld dan echt eerder daar naartoe gaat dan zo'n iets waar ze zelf niet echt de baten uit halen. En iemand gaf aan van ja dan weer tijd die erin gaat zitten. Eigenlijk heb ik dat er gewoon niet voor over. Uh, heb je dat zelf ook of heb je nog andere dingen? Daar mag je best even over nadenken...

[00:13:54.380] - Interviewee 2 residents

Uhm. Ja. Ja. Uh. We hebben een aardig versteende tuin. Gewoon eigenlijk alleen maar stenen. Ja, ja, het is ook maar een klein, klein postzegeltje.

[00:14:03.860] - Interviewer

Ja.

[00:14:04.910] - Interviewee 2 residents

Dus uh, ja, daar zit inderdaad een afvoer in, ik weet niet waarheen, waarschijnlijk naar het riool. Uhm, ja, ik denk uh pfoei...

[00:14:18.710] - Interviewer

Of denk je dat je voornaamste barrières toch zijn, prioriteiten, geld?

[00:14:23.450] - Interviewee 2 residents

Prioriteit ligt denk ik net ergens anders. Ja uh, als ik zou moeten sparen dan toch voor iets anders, voor zonnepanelen of zo. Uhm. Tijd ja, inderdaad er ligt wel een barrière van. Je moet wel een stap overgaan van... Want ik zou het wel leuk vinden, gewoon gewoon een leuke groene strook met wat planten en weet ik veel wat. Dat maakt het ook wat gezelliger en zo, bla bla bla. Maar ja dat ja... Weer die stenen d'ruit uh de n tja daar moet dan weer tijd voor zijn. Ja ik ben ook een beetje gemakzuchtig van aard dus dat komt dat ook niet echt van de grond. Ik zou het wel graag willen. Maar ja het uitvoeren is dan weer inderdaad weer een drempeltje, dus uhm, maar...

[00:15:10.120] - Interviewer

Zijn er ook nog andere dingen waar je dan liever je geld bijvoorbeeld in zou steken in plaats van andere duurzame maatregelen? Maar heb je ook zoiets van ik heb ook, ik wil ook wel echt geld overhouden voor dingen die niks met duurzaamheid te maken hebben, reizen, weet ik veel wat? Het hoeft natuurlijk niet, al je geld hoeft natuurlijk niet naar duurzaamheid te gaan.

[00:15:25.990] - Interviewee 2 residents

Nee, dat zeker niet. Ik heb nog een aardige spaarpot, maar ik zou niet weten wat ik daar überhaupt mee zou moeten doen.

[00:15:35.630] - Interviewer

Nee.

[00:15:36.380] - Interviewee 2 residents

Ik weet eigenlijk niet. Ik heb uh ik heb in principe voldoende geld om maatregelen uit te kunnen voeren.

[00:15:46.320] - Interviewer

Ja, maar dan zou je dus toch, als ik het mag samenvatten...

[00:15:50.900] - Interviewee 2 residents

Ja en ik zit überhaupt toch helemaal niet graag aan mijn geld haha.

[00:15:56.360] - Interviewer

Haha je zou het sowieso liever niet uitgeven.

[00:15:57.470] - Interviewee 2 residents

Ik weet ook niet. Ik weet ook niet waarom, maar uh.

[00:15:59.960] - Interviewer

Nee.

[00:16:00.890] - Interviewee 2 residents

Maar uh. Maar ja, ik zit daar ook maar. Dus ja. Ja.

[00:16:06.590] - Interviewer

Dus als ik het kort uh mag samenva...

[00:16:08.150] - Interviewee 2 residents

Misschien een keertje een leuke tuin, een uh een leuke groene tuin.

[00:16:13.670] - Interviewer

Misschien inspireert dit je haha. Zou kunnen he.

[00:16:14.810] - Interviewee 2 residents

Dat uh, dat zeker.

[00:16:16.800] - Interviewer

Oké, ik ga het proberen het kort samen te vatten zodat ik even een goed beeld hebt van je barrières. Zou je zeggen dat je dus een barrière voor jou... Een deel is kennis dat je misschien net niet even weet wat er allemaal kan.

[00:16:29.420] - Interviewee 2 residents

Ja.

[00:16:30.050] - Interviewer

En een deel vooral is geld waar je liever sowieso niet uitkomt of aankomt eigenlijk. En dat je ook als je dat geld wel zou investeren in duurzaamheid, dat je dat eerder zou investeren in maatregelen waarvan je zelf de baten ook ziet en wat ook invloed heeft op wat je zelf verbruikt zeg maar?

[00:16:45.220] - Interviewee 2 residents

Ja, dat denk ik wel ja.

[00:16:48.140] - Interviewer

Ja.

[00:16:50.270] - Interviewee 2 residents

Maar ik denk ook ik zal op een gegeven moment uh dat de ouders ook wel gaan uh gaan uh gaan pushen voor uh uh voor uh wat uh groenere...

[00:17:01.850] - Interviewer

Omgeving?

[00:17:02.750] - Interviewee 2 residents

Omgeving denk ik. Dus uh...

[00:17:04.760] - Interviewer

Die vinden dat wel belangrijk?

[00:17:05.930] - Interviewee 2 residents

Ja die vinden dat natuurlijk uh ja ja ja ja die vinden... Die vinden dat wel. Ik heb t met m'n ma al vaker over gehad gewoon uh die die is ook gewoon een, gewoon zo'n groen strookje, desnoods uh trek je niet eens de tegels eruit maar gooi je gewoon uh gewoon aarden op de grond. Uhm bovenop wat uh karton en dan uh en dan groeit het ook weet je wel.

[00:17:29.240] - Interviewer

Dus invloed van buitenaf zou eigenlijk een kans zijn voor jou misschien nog om er wel wat meer mee te doen?

[00:17:31.520] - Interviewee 2 residents

Uhm, maar ja, da's natuurlijk alleen maar vanuit de ouders he en dat moet dan ook per se vanuit hun komen of zo. Ja, maar ik denk inderdaad gewoon uh gewoon voor mezelf en voor anderen. Gewoon simpel flyertje of zo. Gewoon door de gewoon door de deur met een mate van of tenminste met de dingen die er al zijn. Ja. Uhm, misschien voorbeelden bij mensen noemen waar ze t al doen zeg maar. Ja, want dan weet je, ja in Assendorp, iedereen heeft een klein achtertuintje. Dus dan...

[00:17:59.960] - Interviewer

Ja.

[00:18:00.860] - Interviewee 2 residents

De meesten zijn redelijk verstaand, dus dan kan je t wel redelijk toespitsen op je eigen achttertuintje, dus s gewoon met wat leuke voorbeelden. En ook van hoe zij dat hebben gedaan. Gewoon uh wat we of gewoon met dingen van uhm uhm wat zou ik eigenlijk anders gedaan hebben? Juist een beetje misschien uh foute voorbeelden en goeie voorbeelden. Ja. Uhm, ik denk dat je dan mij al sneller mee zou krijgen, uhm, dan dat ik nu zelf actief zou moeten zijn.

[00:18:33.670] - Interviewer

Ja ja. Oké. Heb je nog andere vragen aan mij? Of is er nog iets wat je zelf wil delen? Want dit waren eigenlijk mijn vragen al.

[00:18:41.540] - Interviewee 2 residents

Nee uh nee uh oei.

[00:18:44.870] - Interviewer

Hoeft niet hoor, je hoeft niks te vragen haha.

[00:18:45.710] - Interviewee 2 residents

Nee, ik heb uh ik heb denk ik geen verdere vragen over dit onderwerp.

[00:18:50.030] - Interviewer

Ok, dan ga ik de opname stoppen.

Interviewee 3 residents

[00:00:00.600] - Interviewer

Nou welkom. Uhm, ik wil je nog graag laten weten dat dat interview dus opgenomen wordt en getranscribeerd zal worden en ze zullen bewaard worden... Dat, die opname en dat transcript op een beveiligde uh map. En die worden vernietigd zodra m'n scriptie, dus cijfer dus binnen is. En daarnaast uhm, blijft je identiteit dus helemaal anoniem. En uhm wil ik je nog graag op het hart drukken dat je altijd mag stoppen met het interview en het onderzoek. Heb je nog vragen voordat we beginnen?

[00:00:27.570] - Interviewee 3 residents

Nee.

[00:00:28.200] - Interviewer

Ok. Even de telefoon zo neergleggen. Uhm. Nou wat is je leeftijd?

[00:00:33.930] - Interviewee 3 residents

Ik ben 21.

[00:00:34.860] - Interviewer

Ok. En wat doe je in het dagelijks leven?

[00:00:37.020] - Interviewee 3 residents

Ik studeer Social Work bij Windesheim in Zwolle en uhm. Ik werk daarnaast als school coach op een school in Zwolle.

[00:00:45.690] - Interviewer

En ben je huis eigenaar of huurder?

[00:00:48.150] - Interviewee 3 residents

Nee, ik huur het.

[00:00:50.160] - Interviewer

Oke en wat zijn de eerste vier cijfers van de postcode van dit huis?

[00:00:53.130] - Interviewee 3 residents

Tachtig. Twaalf.

[00:00:54.360] - Interviewer

Ok. En hoe lang woon je al in deze wijk?

[00:00:57.270] - Interviewee 3 residents

Ik woon er nu bijna een jaar.

[00:00:59.760] - Interviewer

Ok. Nou, dat waren een beetje de introductie vragen over jou zelf. Daarna wat algemene ideeën over duurzaamheid. Hoe kijk jij aan tegen duurzaamheid?

[00:01:08.910] - Interviewee 3 residents

Ik moet eerlijk zeggen dat ik er niet heel erg mee bezig ben. En ik denk ook dat dat komt doordat ik student ben en dat je er ook... Want veel duurzame dingen zijn misschien net wat duurder of uh. Maar ik eet bijvoorbeeld wel veel minder vlees dan dat ik eerst deed, maar dat is ook al een uh stap ja. En uhm. Ja, het afval scheiden hoort er misschien ook wel bij. Weet ik niet. Ja dat uh dat doen we hier sowieso. Dat moet hier ook. Ik heb hier toevallig een brief liggen dat je tegenwoordig moet gaan betalen vanaf 2023 per keer dat je restafval weggooit.

[00:01:41.000] - Interviewer

Ok.

[00:01:41.870] - Interviewee 3 residents

Dus uh.

[00:01:42.650] - Interviewer

Dus daar ga je dan ook op letten als student.

[00:01:44.400] - Interviewee 3 residents

Ja dan moet het, ja want anders uh ja.

[00:01:46.400] - Interviewer

Maar zou je het omschrijven dat je duurzaamheid wel belangrijk vindt?

[00:01:48.770] - Interviewee 3 residents

Ja ik vind het belangrijk, maar...

[00:01:49.670] - Interviewer

Als je meer middelen had, zou je dan misschien meer mee doen?

[00:01:51.390] - Interviewee 3 residents

Ja zeker.

[00:01:52.160] - Interviewer

Ok. En je gaf aan dat je dus wel een beetje op een dagelijkse basis jezelf ermee bezig houdt. Dat je kleine veranderingen probeert te maken.

[00:01:59.780] - Interviewee 3 residents

Ja. Ja, t is niet dat ik heel erg uh dat ik alles ineens helemaal heb veranderd, maar probeer wel dat ook om de kleine dingetjes wel te denken ja. Ja.

[00:02:08.450] - Interviewer

Zou je jezelf dan uiteindelijk omschrijven als iemand die duurzaamheid echt hoog in het vaandel heeft staan? Of dat. Zover zou je misschien niet willen gaan of?

[00:02:15.170] - Interviewee 3 residents

Of uhm. Ja. Hoog in het vaandel. Ik vind het belangrijk, maar of ik t echt prioriteit vind? Weet denk het niet, maar k vind t wel belangrijk. Ja.

[00:02:26.420] - Interviewer

Oké. Uh. Nou, dan gaat t volgende kopje eigenlijk over de kennis die je hebt over uh duurzame maatregelen.

[00:02:31.850] - Interviewee 3 residents

Mm hu.

[00:02:32.450] - Interviewer

Uhm. Ben je op de hoogte van de opties die je hebt als je zelf uh water overlast tegen zou willen gaan? Van maatregelen die je dan zou kunnen nemen? Dan kun je bijvoorbeeld denken aan uh groene daken, regentonnen, doorlaatbare bestrating.

[00:02:45.920] - Interviewee 3 residents

Ja ik heb uh. Ik heb aardrijkskunde gehad op de middelbare school en daar gingen tijden ging het daarover, dus dat heb ik nog een beetje meegekregen. Ik heb zelf voor werk uh groene daken gelegd. Dus daar toen heb ik wel een beetje wat over meegekregen, maar dat was wel vooral het leggen en niet uh de theorie erachter. Uh nou ja een regenton heb ik natuurlijk wel ns van gehoord. Heb ik niet, maar dat dat ken ik wel. Maar ja. Dus als je t noemt ken ik t. Als ik het zelf zou moeten opnoemen zou ik misschien wat lastiger worden.

[00:03:10.950] - Interviewer

Ja, dan schiet niet alles te binnen.

[00:03:12.080] - Interviewee 3 residents

Nee.

[00:03:12.800] - Interviewer

Heb je. Is er in dit huis zo'n maatregel toevallig ingevoerd?

[00:03:15.770] - Interviewee 3 residents

Ja, toen ik hier kwam wonen. Uh, is droog zo'n groen dak hier opgelegd.

[00:03:20.840] - Interviewer

Door de eigenaar van het huis? Ja, oké. Ehm, stel... Want ik misschien even, de eigenaar van het huis is familie van jou?

[00:03:29.220] - Interviewee 3 residents

Ja.

[00:03:29.600] - Interviewer

Ja. Uhm. Als ze zo'n maatregelen zou willen invoeren, jij of de huiseigenaar, waar je dan natuurlijk gewoon contact mee hebt. Eh zou je dan een idee hebben wat je moet doen? Zou je weten waar je moet beginnen? Zou je weten wa waar je een eerste stap kan zetten? Stel je wil een regenton.

[00:03:44.990] - Interviewee 3 residents

Ik zou dat, en ik denk de huiseigenaar zou dat denk ik ook uh lastig vinden. Ik heb wel familie die d'r iets meer over weet dus misschien dat t zo zou doen, maar zelf zou ik t niet direct weten nee.

[00:03:53.660] - Interviewer

Nee. En ben je bewust van initiatieven zoals hier in Assendorp heb je dat heet Vijftig tinten groen en het is eigenlijk een initiatief op buurtniveau die zich heel erg inzet voor de vergroening van Assendorp. En bijna iedere straat in Assendorp heeft een straat ambassadeur waar je dan naartoe kan als je zoiets wil doen. Heb je ooit van deze website gehoord of dit initiatief?

[00:04:14.150] - Interviewee 3 residents

Ik heb de naam Vijftig tinten groen ooit voorbij horen komen. Ik weet niet meer waar en wanneer.

[00:04:19.130] - Interviewer

Nee...

[00:04:19.520] - Interviewee 3 residents

Maar een straat ambassadeur heb ik nog nooit, uh, nooit van gehoord.

[00:04:22.610] - Interviewer

Nee. Ok. Uhm. En ben je op de hoogte van het feit dat er subsidies zijn die je aan kan vragen als je bijvoorbeeld een groen dak legt of een regenton? Want in Zwolle heb je de subsidie maatregel die heet elke druppel telt en je kan uhm dus voor iedere druppel eigenlijk die je afkoppelt van het systeem dat het niet in de straat wegloopt zeg maar. Kun je dus subsidie aanvragen in Zwolle als het bij als t ware natuurlijk niet letterlijk voor iedere druppel, maar je snapt het. Heb je er ooit van gehoord?

[00:04:50.690] - Interviewee 3 residents

Heb ik nog nooit van gehoord.

[00:04:52.020] - Interviewer

Ok, nou dan hebben we nu een beetje een beeld gekregen van jouw kennis misschien omtrent uh dit onderwerp. En dan gaan we eigenlijk door naar de barrières en kansen voor de invoering van deze maatregelen. Uh, heb je t gevoel dat de kennis die jij er over hebt dat dat misschien uh jou tegenhoudt om er iets mee te doen?

[00:05:11.600] - Interviewee 3 residents

Ja, dat denk ik wel ja.

[00:05:13.520] - Interviewer

Dus denk je als je er meer van zou weten dat het dan zeg maar waarom heb je dat idee vanuit je eigen woorden?

[00:05:18.270] - Interviewee 3 residents

Nou, ik denk als ik er meer van zou weten en vooral meer zou weten van wat zou ik er aan kunnen doen. Ja, dat ik dan uh het ook sneller zou doen. Nu is het nog weer een extra stap om te bedenken, wat moet ik dan doen? En als er wordt gezegd of als ik weet van oh dit is een eerste stap die je kan zetten, of nou ja, wat handig is om te zetten nou ja dan is dan hoeft je daar zelf niet meer over na te denken of minder ja of minder onderzoek te doen. En dan doe je het makkelijker denk ik.

[00:05:41.510] - Interviewer

Ja. En hoe zou dat dan volgens jou misschien verbeterd kunnen worden? Is er iets wat jij daarin kan doen? Is er iets wat de gemeente daarin kan doen? Uh, dat er meer kennis daarover komt en dat iemand als jij dan bijvoorbeeld daar ook mee bereikt wordt met die kennis?

[00:05:55.250] - Interviewee 3 residents

Nou ja, wat ik natuurlijk zou kunnen doen is uh gewoon zelf d'r iets meer op letten dus uh. Want dat staat echt wel eens ergens online of in de krant. Dat je denkt uh nou ja maar ja dat lees ik dan snel uh meestal niet. Of dan komt er een blaadje door de bus. Volgens mij is dat wel ns gebeurt. Dat gooi ik dan toch sneller weg dan dat ik uh dat ik t echt uitgebreid ga lezen. Uhm. Ja, want de gemeente d'r aan. Nou ja, ik vind dat met dat afval wat ik net zei dat is iets. Dan word je gewoon bijna een beetje gedwongen om uh te scheiden of tenminste om er wat meer mee bezig te zijn. Ja dus. Ik denk dat dat voor mij een manier is om d'r ook echt op te gaan letten.

[00:06:30.250] - Interviewer

Dus eigenlijk wat sterkere prikkels om er mee bezig te gaan vanuit de gemeente. Oké, uhm, wat zou er dan nodig zijn voor jou qua kennis om zoiets te overwegen? En misschien is dat voor jou ook wat lastiger omdat je natuurlijk het huis huurt. Maar in principe geldt die regeling voor huurders en voor huiseigenaren. Zou je dan echt er alles van willen weten of zou je er al voor open staan als je er gewoon iets meer over hoort?

[00:06:54.790] - Interviewee 3 residents

Ik zou d'r iets meer over moeten horen. Ik hoef niet het alles in detail want ik weet dat het belangrijk is en ik weet uh, dat er problemen zijn. Dus nee, ik hoef niet alles tot in detail te weten, maar als ik iets er van meer van weet dan.

[00:07:08.050] - Interviewer

Zou het wel helpen?

[00:07:08.890] - Interviewee 3 residents

Ja dat zou helpen.

[00:07:09.940] - Interviewer

Ok, nou een andere barrière die natuurlijk wel misschien aanwezig zou kunnen zijn is de kosten van dit soort maatregelen. Want ondanks dat een deel dus gesubsidieerd wordt, moet je er ook nog zelf aan meebetalen. Uhm, zouden de kosten van het invoeren zoiets van zoiets een reden zijn voor jou om dat wel of niet te doen in je eigen huis?

[00:07:28.090] - Interviewee 3 residents

Ja zeker. Ja, ik ben student. Ja, ik uh werk nog maar net. Dus ja, dan gaat je geld ook liever naar andere dingen waar je zelf echt wat aan hebt. Of. Oh ja?

[00:07:37.000] - Interviewer

Ja. Nee.

[00:07:37.630] - Interviewee 3 residents

Niet helemaal. Maar waar je...

[00:07:38.860] - Interviewer

Ja, dat is op zich wel je hebt natuurlijk geen directe uh baten

[00:07:42.820] - Interviewee 3 residents

Ja. Precies.

[00:07:43.900] - Interviewer

Ja.

[00:07:44.710] - Interviewee 3 residents

Ja.

[00:07:45.610] - Interviewer

Heb jij t gevoel dat dat dan ligt aan dat er te weinig subsidie is? Of dat je gewoon zelf dat andere deel niet wil opbrengen zeg maar? Of kan opbrengen?

[00:07:55.360] - Interviewee 3 residents

Uhm, ik denk dat t nu nog meer het kan opbrengen is ik denk. Ja. Ik weet niet precies hoeveel de subsidie is en wat dat precies. Uh. Maar wat ik ooit heb gehoord is dat dat best wel redelijk al is. En dat als ik meer zou verdienen en ik wel echt wel geld over zou hebben, dat ik het dan al wel wat makkelijker zou doen. Ja.

[00:08:13.030] - Interviewer

En zou er dan een. Om een beetje een beeld te krijgen van op welk punt het voor jou dan redelijk zou zijn om te betalen? Zou het voor jou bijna gratis moeten zijn als je dan later inderdaad wat meer geld hebt? Of zou je er wel echt zelf redelijk wat bij willen leggen?

[00:08:25.690] - Interviewee 3 residents

Nee, ik zou wel wat bij willen leggen, daar vind ik wel belangrijk genoeg voor. T is niet dat ik echt alles moet. Ja, t zou fijn zijn natuurlijk, maar t is niet dat ik alles hoeft te krijgen. Nee, daar zou ik wel wat voor willen betalen.

[00:08:35.050] - Interviewer

Ok. Uhm, nou eigenlijk een laatste vraag en daar mag je ook best even over nadenken. Maar heb jij het gevoel dat er nog andere barrières zijn die je eventueel hebt om uh, om zo iets in te voeren. Bijvoorbeeld iemand anders die ik sprak gaf aan dat er andere dingen zijn in het huis waar ze liever geld aan uitgeven. Of uh tijd dat t gewoon niet allemaal past en dat het dan veel te veel gedoe wordt. Misschien om zo iets te doen. Of uh, ervaar jij die barrières misschien niet?

[00:09:00.610] - Interviewee 3 residents

Nou andere dingen aan het huis, dat is wel iets waarvan ik denk dat is voor nu nog. Als ik nu iets kleins zie waar ik t geld nog voor heb, dan zou ik dat eerder doen dan dat ik zou gaan sparen voor iets net wat groters.

[00:09:10.870] - Interviewer

Ja.

[00:09:12.040] - Interviewee 3 residents

Uhm, ik denk ook bijvoorbeeld zo'n groen dak, dat kost dan toch een nou ja een dag om dat echt goed aan te leggen. En ja, dat is ook weer net net even zo'n stapje. Ja. Dus ik denk dat dat ook wel een klein beetje een barrière is. Maar ik denk vooral de dingen die we net genoemd hebben.

[00:09:30.760] - Interviewer

Ja, oké. Uhm, even kijken of ik nog een andere vraag heb. Wat zou er eigenlijk nodig zijn om dat die prioriteit voor je geld dan wel uhm misschien bij zo'n uhm maatregel zou komen te liggen of is dat puur een kwestie van dat er genoeg geld moet zijn voor alles eigenlijk en tijd?

[00:09:51.090] - Interviewee 3 residents

Ik denk dat er genoeg geld moet zijn, gewoon om.

[00:09:54.150] - Interviewer

En je huis te doen

[00:09:55.050] - Interviewee 3 residents

Om en mijn huis te doen en ja.

[00:09:56.940] - Interviewer

Je denkt niet dat dit ooit voorrang zou krijgen boven? Dat hoeft ook niet hoor maar...

[00:10:02.340] - Interviewee 3 residents

Het ligt er een beetje aan wat in het huis moet gebeuren. Kijk, als het iets kleins is waar ik eigenlijk helemaal. Wat gewoon leuk is, dan vind ik dit ook nog wel iets om over na te denken. Maar als er iets nodig is in het huis wat echt moet, ja dan zou ik dat toch sneller dat repareren. En ik denk niet ook al zou t gratis zijn, dan zou ik denk ik nog steeds sneller iets repareren voor in het huis. Ja en dan als t op tweede plek uh.

[00:10:27.900] - Interviewer

Komt dit dan?

[00:10:28.590] - Interviewee 3 residents

Ja.

[00:10:28.900] - Interviewer

Ja oké, dit waren eigenlijk al m'n vragen al. Is er verder nog iets wat jij graag wil bespreken? Of heb jij nog vragen aan mij hierover?

[00:10:37.380] - Interviewee 3 residents

Nee, eigenlijk niet.

[00:10:38.460] - Interviewer

Nee?

[00:10:38.940] - Interviewee 3 residents

Nee.

[00:10:39.390] - Interviewer

Super. Dan ga ik de opname stopzetten.

Interviewee 4 residents

[00:00:00.180] - Interviewer

Nou dan gaan we beginnen. Uhm, als eerste uh wat is uw leeftijd?

[00:00:04.710] - Interviewee 4 residents

59 jaar.

[00:00:05.820] - Interviewer

Ok. En wat doet u zoal in het dagelijks leven?

[00:00:09.630] - Interviewee 4 residents

Ik werk. En ik uh. We rommelen thuis.

[00:00:14.910] - Interviewer

Ja.

[00:00:15.840] - Interviewee 4 residents

We gaan wel eens weg en we gaan wel eens uit. Nou gewoon wat mensen doen in het dagelijks leven.

[00:00:18.510] - Interviewer

Gezellig haha

[00:00:21.600] - Interviewee 4 residents

Ja, ja.

[00:00:22.590] - Interviewer

Bent u huiseigenaar hier of huurder?

[00:00:24.870] - Interviewee 4 residents

De eigenaar.

[00:00:25.530] - Interviewer

Ok. En wat zijn de eerste vier cijfers van de postcode? Die gebruikt dan om aan te to...

[00:00:29.790] - Interviewee 4 residents

8012.

[00:00:30.630] - Interviewer

Ja, super! En hoe lang woont u al in deze wijk?

[00:00:36.360] - Interviewee 4 residents

29 jaar.

[00:00:38.990] - Interviewer

Zo, ok. Ehm. Nou, dan gaan we dus door naar die algemene ideeën over duurzaamheid. Hoe kijkt u aan tegen duurzaamheid in het algemeen? Dus los van wateroverlast vind u het belangrijk of?

[00:00:50.600] - Interviewee 4 residents

Ik vind het wel belangrijk dat we daar over nadenken. Dat we er mee bezig zijn. Zeker. Ja.

[00:00:54.590] - Interviewer

En bent u er dan zelf ook op een dagelijkse basis mee bezig dat u echt dingen anders doet? In het kader van duurzaamheid? Afval scheiden en vegetarisch eten, de basisdingen natuurlijk, misschien meer, maar ja, voor de ene is dat vanzelfsprekender dan voor de ander.

[00:01:09.300] - Interviewee 4 residents

Nee, we scheiden sowieso afval. En uh uh, ik eet echt geen vlees. Ja. Maar goed, mijn man wel. Dus uh. Nou, we zijn dus wel al minder gaan eten of vlees gaan eten. Ja. En uh, we proberen eigenlijk in Zwolle fietsen we alles, dus we gebruiken de auto al minimaal.

[00:01:26.810] - Interviewer

Ja.

[00:01:28.040] - Interviewee 4 residents

Uh ja goed. Uh ja, je gaat ook wil nadenken over vliegen En wat doen we dat wel of niet?

[00:01:37.010] - Interviewer

Ja ja, treinreizen, eventueel met OV.

[00:01:39.020] - Interviewee 4 residents

Ja ja ja. Doe k ook, maar dat deed ik eigenlijk altijd.

[00:01:42.740] - Interviewer

Al wel, dus dat is niet se een verandering per zij.

[00:01:45.620] - Interviewee 4 residents

Nee. Nee, we hebben het. Ik. Ik zou op zich ik zou wel een auto willen delen met mensen of zo. Zo weet je. Dus er zijn ook dingen waarvan ik nog steeds denk ja, daar zouden we nog wat aan kunnen doen. Ja ja.

[00:01:56.600] - Interviewer

En zou je jezelf omschrijven als iemand die echt een prioriteit heeft bij duurzaamheid boven bijvoorbeeld eigen gemak of andere eigenlijk?

[00:02:04.730] - Interviewee 4 residents

Ik weet niet of ik t goed genoeg doe, ik vind zelf zelfs misschien dat het beter zou kunnen, maar ik vind het wel een van de grootste uitdagingen voor de toekomst. Wat ik wel... Ik maak me wel zorgen daarover ja.

[00:02:16.970] - Interviewer

Ja, ok. Uhm, dan gaan we nu eigenlijk door naar een beetje wat u nu weet van de maatregelen die je dus kan nemen om wateroverlast tegen te gaan. Uh, de eerste vraag daarin is vanzelfsprekend of je op de hoogte bent van wat je allemaal zou kunnen doen als je hier iets mee zou willen doen zeg maar. Zou je een beetje weten wat voor maatregelen daarbij helpen?

[00:02:38.100] - Interviewee 4 residents

Nou ja, ik weet natuurlijk sowieso dat het beter is om uh groen te hebben. En om uh...

[00:02:44.120] - Interviewer

Minder tegels.

[00:02:44.940] - Interviewee 4 residents

Minder tegels meer uh...

[00:02:47.000] - Interviewer

Ja.

[00:02:47.810] - Interviewee 4 residents

Tegel d'r uit, plantje d'r in. Dat was toen zo'n actie hier in de buurt. We hebben toen zijn we ook bezig met geveltuintjes. Uh, ik wilde graag bomen in de straat. Maar goed, we hebben gekeken wat mogelijk was hier. Ja. En uh, ik weet dat hierachter zijn ze bezig geweest. Ons hele pad is uh opnieuw aangelegd. Hier achter de schuur zeg maar loopt helemaal nog een pad. Ja. Dus met mensen in de straat hebben ze met z'n allen uh dingen d'rin gelegd. O van die uh containers dat water opvangt.

[00:03:16.280] - Interviewer

Die kratten onder de... Infiltratie krat onder de grond.

[00:03:18.890] - Interviewee 4 residents

Ja ja.

[00:03:19.940] - Interviewer

En hij heeft u ook hier in op een eigen perceel uh dingen gedaan. Niet een groen dak of echt zo?

[00:03:29.000] - Interviewee 4 residents

Nee, heb ik het wel over gehad. Hebben we t? Ik zou dat ergens vond ik het wel g. Toch ook wel leuk, maar een vriendin van me die heeft het gedaan. Die had vervolgens daarna het dak lek. Ja. Dus toen moest ze alles er weer afhalen. Die heeft zoveel kosten gehad. Dat durf ik eigenlijk ook niet goed aan.

[00:03:44.030] - Interviewer

Nee, nee, dat zijn niet hoe het is... Er zitten aan groene daken specifiek, best wel veel eisen, ook aan het dak en de constructie van je huis en zo, waarmee je dat... Waar dat wel dan wel en niet kan.

[00:03:52.280] - Interviewee 4 residents

Ja.

[00:03:52.820] - Interviewer

Ja. Uhm. De volgende vraag is eigenlijk stel je zou zoiets wel willen doen, een groen dak of een regenton. Zou je dan een idee hebben waar je moet beginnen? Dus waar je zou zoeken voor informatie of waar je misschien iemand zou aanspreken?

[00:04:08.480] - Interviewee 4 residents

Ja je hebt hier vijftig tinten grijs, of nee...

[00:04:08.480] - Interviewer

Uh groen. Daar wou ik eigenlijk naartoe, want de meeste mensen die ik heb gesproken kenden dat dus niet, dat initiatief. Dus ik vroeg me af of u daar wel eens van... Dat is eigenlijk ook vanuit de gemeente wat zij wel goed vinden aan Assendorp is dat. Volgens hun is dat initiatief brengt heel veel teweeg zeg maar.

[00:04:25.790] - Interviewee 4 residents

Nou ja, die hebben ook die groene daken. Die hebben ook vorig jaar bij mij wat in de. Of nee, heb ik uh de man die daar bij betrokken is ook bij ons hebt heb ik wat veranderd in tuin, hij is hovenier. Maar goed en toen heeft ie heel naar ons dak... Maar hij wil daar geen geen garantie op geven. Snap ik ook wel, ze kunnen geen garanties geven dat het goed gaat.

[00:04:42.530] - Interviewer

Dat het allemaal goed gaat.

[00:04:43.490] - Interviewee 4 residents

Dus. En en. Nou ja, toen heb ik dat daarna gehoord bij die vriendin van me en dan ga je toch denken van nou ja, ik zit nou niet te wachten op lekkage. En om een hele bak met kosten te hebben ook voor zo'n dak zeg maar.

[00:04:54.380] - Interviewer

Nee dat lijkt me natuurlijk uh niet de bedoeling van zoiets.

[00:04:57.830] - Interviewee 4 residents

En een regenton hebben we t wel eens over gehad. Maar je zit altijd een beetje met waar plaats je hem en dan dat je kunt dat nou uh. En daar blijft het dan ook een beetje bij, want daarvoor hebben we een regenpijp, maar dan zit ie eigenlijk net op de stoep, zo'n beetje. En hier zit er een dan denk ik oh ja, da's eigenlijk ook net niet handig dan. Dus dat was een beetje nog dat ik dacht ja...

[00:05:19.520] - Interviewer

Praktisch dan misschien dat het toch uh uhm. Bent u op de hoogte van t feit dat er dus subsidies zijn die je aan kan vragen voor eigenlijk... In Zwolle iedere druppel water, bij wijze van spreken, die je af koppelt en die je dus zorgt dat dat niet in het riool of op de straat komt. Uh. Daarvoor kun je subsidie aanvragen.

[00:05:36.730] - Interviewee 4 residents

Nee, dat wist ik niet.

[00:05:37.450] - Interviewer

Dat heet die subsidie regeling heet Elke druppel telt.

[00:05:40.030] - Interviewee 4 residents

Mmm.

[00:05:40.900] - Interviewer

Uhm, dus eigenlijk uiteindelijk voor een groen dak dus ook even om te kijken wat ie weet over de kosten van de maatregelen. Uhm, uiteindelijk zou je na subsidie volgens mij € 25 per vierkante meter voor een groen dak zelf moeten betalen. Uhm, maar heeft u daar weleens naar gekeken? Naar de subsidie regelingen of?

[00:05:57.970] - Interviewee 4 residents

Nee.

[00:05:59.230] - Interviewer

Want uhm ja nu hebben we het een beetje kort gehad over wat u dan weet over die maatregelen en wat er dan mogelijk is. En dat is eigenlijk ook de eerste barrière. Misschien. Heeft u het gevoel dat de kennis die u hierover heeft dat dat u misschien belemmert om zoiets te doen. Dat u er misschien niet genoeg van weet of niet de opties weet die er zijn. Of niet weet waar u moet beginnen. Of denkt u van dat, dat weet ik eigenlijk allemaal wel?

[00:06:23.080] - Interviewee 4 residents

Mmm. Nou ja, weet je dat ik als ik dat zou willen, begin ik ergens. Ik zou niet bedenken om een subsidie aan te vragen, want denk nou ja, ja, nou dat misschien als die man als die man voor zo'n dak zou komen en die zou zeggen er is subsidie voor dat ik dat dan wel uit zou gaan zoeken. Maar ja, dat is niet iets wat als eerste in me opkomt.

[00:06:41.290] - Interviewer

Nee.

[00:06:42.040] - Interviewee 4 residents

En voor zo'n regenton denk ik ja, nou ja, dat kan gewoon maar een keer denken ja dat moeten we dan. Ik denk dat mijn praktische ding meer is. Hoe ga ik dat praktisch doen en wie kan mij helpen om zo'n ding dan weer te installeren, want wij zijn allebei niet zo handig. We hebben weer een klusjesman nodig. Nou meer zo. Ja, daar zit t m dan echt meer in.

[00:06:59.020] - Interviewer

Dus dat zou bij een eigenlijk. Mijn laatste vraag is meer of er nog. Of u zelf nog een barrière ervaart, maar dat is voor u dus vooral de praktische kant eigenlijk daarvan?

[00:07:08.610] - Interviewee 4 residents

Ja!

[00:07:08.960] - Interviewer

Dus niet dat er geen wil is of dat er geen euh nee, geen kennis over is?

[00:07:13.844] - Interviewee 4 residents

Nee, nee.

[00:07:14.330] - Interviewer

En wat betreft financiën, want ik heb ook nog een aantal andere mensen gesproken die ook wel aangaven dat ze wel een deel zelf willen zouden financieren, maar dat het ook echt niet te hoog moet zijn. Dat ze liever hun geld in andere dingen huis willen steken, speelt dat nog een rol?

[00:07:29.700] - Interviewee 4 residents

Eh, nou ja, ik. Ik heb eigenlijk helemaal niet zo'n idee. Kijk, zo'n dak vind ik dan wel dat moet... Ik vind daar wel echt wel van. Als ze me niet kunnen garanderen dat dat goed is, dan ga ik het niet doen. Want dat vind ik dan. Dan speelt financiën wel een rol. Als ik dan vervolgens uh dat paar duizend kwijt ben of om omdat ik er en dan moet ik ook nog eens nieuw dak op leggen. Nou ja, dan ga ik niet doen.

[00:07:49.910] - Interviewer

Dus om dat risico is eigenlijk van dat, dat wil je gewoon niet lopen met dat geld?

[00:07:52.850] - Interviewee 4 residents

Nee, nee, nee.

[00:07:54.440] - Interviewer

Maar verder voor zo'n regenton ofzo zouden financiën geen uh?

[00:07:57.910] - Interviewee 4 residents

Nee, dan zou financiën niet de reden zijn om het niet te doen. Nee, nee.

[00:08:02.980] - Interviewer

En ehm. Nou, u geeft dus eigenlijk aan dat de praktische kant... Want mijn laatste vraag is of er nog andere barrières zijn dan de praktische. Heb je enig idee hoe dat verbeterd zou kunnen worden? Hoe je daar een weg zou in zou kunnen vinden? Ook voor als meer mensen dat bijvoorbeeld hebben? Of daar dan een duidelijker aanspreekpunt voor zou moeten

komen. Of dat er bij dat vijftig tinten groen ook misschien een handvat zou moeten zijn voor hoe je dat zou... Ja, ik probeer een beetje te kijken naar wat de kansen zijn.

[00:08:27.970] - Interviewee 4 residents

Ja misschien wel ja. Misschien moeten ze ook meer en zeker die vijftig tinten groen. Meer nog in het Assendorp nieuws komen. Dat doen ze wel hoor, daar ken ik ze eigenlijk van ja. En misschien nog. Ja, zou ze ze zouden natuurlijk. Kijk, als ik weet dat ze uh dat ze zeggen goh we kunnen daarbij meehelpen met zo'n zo'n ton ergens of even meedenken. Ja, dan zou ik dat misschien wel doen.

[00:08:50.980] - Interviewer

Maar als er dan niet zo iemand is of zo'n aanspreekpunt, dan houdt het toch daarop eigenlijk?

[00:08:56.800] - Interviewee 4 residents

Bij mij wel ja. Dan merk ik toch al heel gauw dat ik het niet zo goed weet en dat ik denk wat een toestand.

[00:09:00.000] - Interviewer

Nee haha.

[00:09:02.720] - Interviewee 4 residents

En dan denk ik uh nou, hoe ga ik dat dan regelen? Want dan ga ik zo'n ton halen en vervolgens sluit ik hem niet aan. Dat is wat er dan gebeurt.

[00:09:08.890] - Interviewer

Ja, ja, dus Je zou dan eigenlijk je wil best alles doen, als het maar goed wordt aangesloten. En dat dat ook met iemand die daar misschien wat meer inzicht in heeft.

[00:09:15.700] - Interviewee 4 residents

Die dan even meedenkt, wat is dan handig, waar kan je zo'n ding dan het beste plaatsen.

[00:09:19.450] - Interviewer

Ja, en zou dat dan te bereiken zijn doordat de vijftig tinten groen wat actiever nog zou zijn? Dat mensen weten dat ze daar naartoe kunnen?

[00:09:28.360] - Interviewee 4 residents

Ja. Als ik zou weten dat het daar zou kunnen, zou ik dat misschien wel doen. Ja, ja, dat denk ik wel.

[00:09:35.460] - Interviewer

Ja, want ik ben vooral op zoek naar de kansen natuurlijk. Waar een kans ligt voor zo'n buurt organisatie om misschien meer mensen te bereiken. Want de rest die ik heb gesproken wist eigenlijk überhaupt niet dat ze er waren.

[00:09:45.180] - Interviewee 4 residents

Ja, ja.

[00:09:45.600] - Interviewer

Dus dat is al een verschil. Dat zal ook wel heel erg verschillen met je eigen persoonlijke interesse erin. Als je er voor googelt zal je er ongetwijfeld uitkomen.

[00:09:51.900] - Interviewee 4 residents

Ja en Ja maar. En als je daar een beetje het Assendorp nieuws leest, dat doen wij dat wel. Daar staan ze ook wel, of hebben ze in t verleden tenminste weleens ingestaan met dingen dat ik zie. Nou weet ik niet of dat ook voor hun was, die uh die energie coaches enzo.

[00:10:07.500] - Interviewer

Ja klopt. Volgens mij wel ja.

[00:10:08.970] - Interviewee 4 residents

Ja.

[00:10:09.630] - Interviewer

Ja ja want ze hebben ook voor iedere straat een straat ambassadeur waar je dan ook als dat je echt in je eigen straat bijna alle straten in Assendorp hebben dat iemand kennelijk die dat doet. Waar je dan soort van... Dat het meer een initiatief is dat je echt je burens kan aanspreken, eigenlijk als t ware voor zo iets.

[00:10:24.090] - Interviewee 4 residents

Ja ja.

[00:10:24.510] - Interviewer

En dat zij dan soort van de link zijn tussen de organisatie en de bewoners, maar dat is uh ja, dat blijft toch weer een beetje dat je die mensen dan net moet kennen en als je die niet kent dan...

[00:10:34.020] - Interviewee 4 residents

Ja ik denk nu t... Maar goed daar is die man, dat stel is gescheiden. Die die man die deed heel veel, die heeft ook al die kratten hier met... Dus ik kan me voor dat hij dat was hier ja, maar uhm geen idee of die nog uh of dat ze... Zijn vrouw deed de geveltuintjes. Nou ja, zij woont hier nog wel ja dus kan best zijn dat uh dat zij dat nog doet hoor.

[00:10:54.420] - Interviewer

Ja. Dus eigenlijk zou zo'n, ik probeer het dan even kort samen te vatten, maar zou zo'n buurtinitiatief eigenlijk nog net een stapje beter zouden moeten communiceren eigenlijk met de mensen die er wonen om misschien iets voor elkaar te krijgen. Dat mensen dat zelf meer zouden doen?

[00:11:08.700] - Interviewee 4 residents

Ja.

[00:11:10.420] - Interviewer

Sowieso is zo'n buurt initiatief heel goed, want tussen de gemeente en de bewoners zit een nog veel grotere kloof natuurlijk.

[00:11:15.259] - Interviewee 4 residents

Ja.

[00:11:16.150] - Interviewer

Dat is ook waar de gemeente tegen aan loopt. Maar dan ik hoor toch vaak dat dan het buurtje initiatief ook weer net niet genoeg bereikt zeg maar. Het blijft gewoon heel moeilijk om die schalen met elkaar te combineren. Dat is echt de grootste uitdaging lijkt het wel.

[00:11:29.650] - Interviewee 4 residents

Ja ja, kan me ook... Weet je mensen. Ja, je moet al net mekaar dan ook kennen.

[00:11:37.150] - Interviewer

Ja.

[00:11:37.900] - Interviewee 4 residents

Want ik kan me voorstellen als iemand aan de andere kant van de straat woont, ja dat moet je dan net via iets weten dat iemand dat doet. Destijds zijn ze wel heel actief geweest hoor. Ja met die tuintjes en met uh.

[00:11:50.740] - Interviewer

Ja.

[00:11:52.180] - Interviewee 4 residents

Het pad en met water, daar zijn ze wel... Maar nu de laatste tijd hoor ik er eigenlijk niks meer van. Ja nou nu houden we gewoon zelf die tuintjes bij.

[00:12:00.490] - Interviewer

Ja want jullie hebben dat hier wel voor of niet in het eh...?

[00:12:02.270] - Interviewee 4 residents

wij hebben een gevel tuin en ik hou ook bij de bomen, zeg maar, zit ook het groen nog omheen. Ja dat hou, dat daar zet ik wel vaak wat in ja. Ja en nu bij ons hier naast zijn nieuwe mensen en daarnaast die hebben nu ook een geveltuintje. Dus op zich is wel dat is, dat is wel leuk vind ik.

[00:12:16.040] - Interviewer

Ja het leeft dus wel een beetje in uh in de buurt, in deze straat althans.

[00:12:20.440] - Interviewee 4 residents

Ja en t is een beetje verdeeld tussen dit stuk en t ander3 stuk en in het middenstuk niet zo.

[00:12:25.690] - Interviewer

Nee, nee, nee, je ziet sowieso veel verschil. Ik ben dan nu vandaag de hele dag door de wijk gefietst. Ja je ziet heel veel verschil per straat en ja, stukken waar dan echt veel meer groen is en stukken waar het echt eigenlijk allemaal nog versteend en waar niks groen is. Ja zal misschien ook wel zijn door de mensen die er wonen. Kijk als het studenten zijn ja ik ben zelf student dus ik zou dat zelf ja dan heb je daar gewoon niet echt geld voor of, ja, daar ben je niet mee bezig.

[00:12:48.310] - Interviewee 4 residents

Nee. Nee. Maar je ziet ook wel verschil in uh mensen die de een vind het belangrijk, en de ander niet dus ja.

[00:12:55.580] - Interviewer

Ja dat blijkt toch ook wel veel... Het is gewoon prioriteit, ja ja, dat dat hoort erbij. Dit waren eigenlijk allemaal vragen al. Ok. Heeft u nog vragen aan mij of iets wat u nog kwijt wil in het interview?

[00:13:07.150] - Interviewee 4 residents

Nee. Wat ga je nu wat je nu je moet... En wat is dan de? Je gaat nu heel veel mensen interviewen en dan is dit ga je uh breng... Is het voor de gemeente?

[00:13:17.170] - Interviewer

Ja wacht, ik ga even de opnamen stoppen dan vertel, dan hoef ik dat niet meer over te schrijven later haha.

[00:13:21.300] - Interviewee 4 residents

Hahaha.

Interviewee 5 residents

[00:00:00.450] - Interviewer

Nou ja, hij doet het. Welkom. Eh, om te beginnen wat is uw leeftijd?

[00:00:07.710] - Interviewee 5 residents

54.

[00:00:08.550] - Interviewer

En wat doet u in het dagelijks leven?

[00:00:10.860] - Interviewee 5 residents

Ik ben directeur van een heel grote uitgeverij in Zwolle.

[00:00:16.690] - Interviewer

Hahah oke en bent u...

[00:00:16.740] - Interviewee 5 residents

Een van de meest uh, interessante uitgeverijen. Het gaat namelijk over openbare ruimte, mobiliteit, gebouwde omgeving, duurzaamheid en klimaat.

[00:00:26.010] - Interviewer

Nou, dat sluit heel erg mooi aan lijkt mij.

[00:00:28.080] - Interviewee 5 residents

Oh wat leuk!

[00:00:28.680] - Interviewer

Ja, want uh, bent u huiseigenaar of huurder van het huis?

[00:00:31.980] - Interviewee 5 residents

Nee ik ben eigenaar uiteraard.

[00:00:33.210] - Interviewer

Ok. En wat zijn de eerste vier cijfers van de postcode van het huis?

[00:00:38.900] - Interviewee 5 residents

Ja. Mag ik daar later op terug komen?

[00:00:40.910] - Interviewer

Ja, daar mag je later op terugkomen.

[00:00:41.750] - Interviewee 5 residents

Want ik woon er nog niet zo lang.

[00:00:43.010] - Interviewer

Oh, dat is helemaal goed. Hoe lang woont u er al?

[00:00:45.590] - Interviewee 5 residents

Een half jaar?.

[00:00:46.550] - Interviewer

Nee dan uh. De meeste mensen moeten dan nog even wennen aan de nieuwe postcode.

[00:00:49.610] - Interviewee 5 residents

Ja! Dus ik zit nog echt met de ouwe in m'n hoofd.

[00:00:54.620] - Interviewer

Hahaha, helemaal goed. Dan gaan we ondertussen even door.

[00:00:56.930] - Interviewee 5 residents

Ja, da's prima. Ik zoek hem voor u op.

[00:00:59.150] - Interviewer

Ja, super! Ehm, dit gaat, zijn meer wat algemene vragen over hoe u tegen duurzaamheid aankijkt nu als geheel. Uhm. Vindt u duurzaamheid belangrijk?

[00:01:10.490] - Interviewee 5 residents

Ja, heel erg belangrijk. Ja zeker.

[00:01:13.850] - Interviewer

En ook belangrijk genoeg dat u zich op een dagelijkse basis er mee bezighoudt? En wellicht misschien wat dingen verandert in het dagelijks leven?

[00:01:20.420] - Interviewee 5 residents

Ja, dat doe ik zeker. Ja.

[00:01:22.400] - Interviewer

Zoals?

[00:01:23.300] - Interviewee 5 residents

Nou wij uh uh. Wij hebben uh, wij eten minder vlees bijvoorbeeld.

[00:01:28.580] - Interviewee 5 residents

Mm hu.

[00:01:29.510] - Interviewee 5 residents

Dus dat heeft uh met duurzaam, wij uh hebben t uh huis uh ben ik aan t uh verduurzamen, ga ik ook verduurzamen.

[00:01:36.410] - Interviewer

Mm hu.

[00:01:37.580] - Interviewee 5 residents

En uhm uh ik heb een elektrische auto. Dus dat is ook wel behoorlijk duurzaam natuurlijk, zonnepanelen.

[00:01:44.690] - Interviewer

Nou kijk eens aan.

[00:01:45.620] - Interviewee 5 residents

Ja, ik ben echt duurzaam bezig.

[00:01:47.330] - Interviewer

Ja. En uhm, zou u om uzelf omschrijven als iemand die duurzaamheid echt als prioriteit heeft boven andere zaken? Zou je zeggen dat je daar echt. Uh ja, hoe zou je jezelf daar op ranken? Zeg maar.

[00:02:02.810] - Interviewee 5 residents

Nou dan doe ik mezelf te veel eer toe, dan uh ik uh vind duurzaamheid wel belangrijk, maar als het echt om persoonlijke dingen gaat dan...

[00:02:10.460] - Interviewer

Uh dan is t geen prioriteit?

[00:02:12.980] - Interviewee 5 residents

Nou t is wel prioriteit, maar dan wordt de afweging af en toe ook uh naar de persoonlijke kant toe. Ja nee dus dat is niet helemaal...

[00:02:21.460] - Interviewer

Daar bent niet de enige in denk ik.

[00:02:22.790] - Interviewee 5 residents

Nee, dat denk ik ook niet.

[00:02:24.620] - Interviewer

Ok. Uhm. Het volgende stukje gaat eigenlijk over uw kennis over maatregelen om wateroverlast tegen te gaan. Uh bent u op de hoogte... We hebben net al wat besproken,

maar bent u op de hoogte van maatregelen die u zelf zou kunnen nemen in uw eigen huis of tuin om wateroverlast tegen te gaan?

[00:02:40.280] - Interviewee 5 residents

Ja, dat denk ik wel. Ja.

[00:02:41.750] - Interviewer

Kunt u er een paar noemen?

[00:02:44.300] - Interviewee 5 residents

Uh, meer groen in de tuin?

[00:02:45.950] - Interviewer

Ja.

[00:02:46.760] - Interviewee 5 residents

Uh. Wateropvang natuurlijk.

[00:02:49.810] - Interviewer

Ja. De regentonnen.

[00:02:52.810] - Interviewee 5 residents

De regenton ja uh uh. Groene daken.

[00:02:55.930] - Interviewer

Ja.

[00:02:57.970] - Interviewee 5 residents

Uhm. En je hebt ook tegenwoordig van die grindpaden waar dat onder water uh vallen. Van die uh van die bakjes.

[00:03:06.220] - Interviewer

Infiltratie kratten.

[00:03:07.420] - Interviewee 5 residents

Die ja ja ja die dus. Uh nou ja, dat soort dingen.

[00:03:11.110] - Interviewer

En heeft u een van deze maatregelen ook ingevoerd op uw eigen perceel hier?

[00:03:14.420] - Interviewee 5 residents

Nog niet.

[00:03:15.070] - Interviewer

Nee, nee, nee, nog niet?

[00:03:16.510] - Interviewee 5 residents

Nee, dat ben ik wel van plan.

[00:03:18.070] - Interviewer

Ok. Ja, En als u dat van plan bent, heeft u dan een idee waar u moet beginnen? Want we hebben, of nou we, ik moet niet vanuit we praten. In Assendorp bestaat een initiatief dat heet Vijftig tinten groen. Ik weet niet of u daar wel eens van heeft gehoord?

[00:03:31.030] - Interviewee 5 residents

Nee, allen vijftig tinten grijs hahaha.

[00:03:32.330] - Interviewer

Nee hahaha. Maar dat initiatief helpt mensen eigenlijk best wel op weg met als ze zoiets willen invoeren. Dan uh hebben ze stappenplannen van wat je kan doen. Uh zij kunnen aangeven welke subsidies je aan kan vragen. En iedere straat in Assendorp heeft zelfs een, of de meeste althans, een straat ambassadeur waar je naartoe kan gaan als je vragen hierover hebt. En zij organiseren ook van alles. Maar bent u daar? Dat heeft u dus nog nooit van gehoord?

[00:03:59.710] - Interviewee 5 residents

Nee

[00:04:00.130] - Interviewer

Nee. En uhm, zou u dan verder zelf wel een idee hebben waar u moet beginnen als u niet naar zoiets zou gaan?

[00:04:06.010] - Interviewee 5 residents

Nou, de meest simpele dingen. Dan zou het inderdaad. Ik ben op zich uh bezig met uh ik heb een schuur dr achter daar wil ik een groene dak op gaan doen. Ja. En uh en liggen nu te veel tegels dus daar uh meer uh groen inderdaad. Ja. Dus die twee dingen die uh die ga ik zeker doen. Maar uh dat is niet uh dat zijn wel de meest gangbare dingen.

[00:04:25.780] - Interviewer

Ja. En bent u op de hoogte van t feit dat er dus subsidies zijn die je aan kan vragen?

[00:04:31.210] - Interviewee 5 residents

Nee.

[00:04:31.930] - Interviewer

Want je hebt dus in Zwolle de subsidieregeling die heet elke druppel telt.

[00:04:35.350] - Interviewee 5 residents

Ja.

[00:04:36.100] - Interviewer

En uhm dit is op basis van informatie van de gemeente heb gekregen.

[00:04:39.640] - Interviewee 5 residents

Ja.

[00:04:40.510] - Interviewer

Maar je kan in principe voor iedere nou, bij wijze van spreken een druppel die je af koppelt van het normale watersysteem. Die dus niet in de riolering beland of niet op de straat beland eigenlijk kun je dus subsidie aanvragen.

[00:04:53.020] - Interviewee 5 residents

Ok.

[00:04:53.500] - Interviewer

Dus maakt niet uit welke maatregel je daarvoor gebruikt, het maakt niet uit of je huurder of huiseigenaar bent. Dat kan iedereen in principe aanvragen.

[00:05:00.400] - Interviewee 5 residents

Ok.

[00:05:01.120] - Interviewer

Dus nou als je iets wil invoeren misschien interessant om eens naar te kijken.

[00:05:03.670] - Interviewee 5 residents

Dat ga ik zeker doen. Ja. Mmm. Heel erg interessant vind ik dat. Ja.

[00:05:08.560] - Interviewer

Elke druppel telt, goed onthouden.

[00:05:11.080] - Interviewee 5 residents

Ik ga even mijn secretaresse, Erna heb je een pen? En ik heb de postcode.

[00:05:18.700] - Interviewer

Hoeft alleen de eerste vier cijfers. 8012 dat dacht ik al.

[00:05:21.670] - Interviewee 5 residents

8012.

[00:05:22.450] - Interviewer

Net als de rest van Assendorp.

[00:05:23.740] - Interviewee 5 residents

Oh. Oke, Elke druppel telt.

[00:05:31.060] - Interviewer

Ja. En voor groene daken zijn nog aparte subsidies, dus daar kun je ook nog naar kijken bij. Ik kan even teruglezen eventueel. Uh ja, wat er precies was, maar dat. Ja. Ja oké. Nou, nu hebben we dus eigenlijk kort doorgesproken wat u zo al weet over de maatregelen, hoe je die kan invoeren en wat voor subsidies daar voor zijn.

[00:05:48.790] - Interviewee 5 residents

Mm hu.

[00:05:49.450] - Interviewer

En dan gaan we nu eigenlijk door naar of u het gevoel heeft dat. Ja, dan moet ik eerst zeggen we gaan door naar wat de kansen en barrières zijn om dit dus daadwerkelijk in te voeren voor uzelf.

[00:06:01.300] - Interviewee 5 residents

Mm hu.

[00:06:01.810] - Interviewer

En zou dan die kennis, of bij sommige mensen eventueel t gebrek daaraan een reden kunnen zijn voor u waarom dit misschien nog niet heeft ingevoerd? Of?

[00:06:10.780] - Interviewee 5 residents

Nee, dat heeft echt te maken dat ik er nog maar net woon. Dus ik heb natuurlijk net een duur huis gekocht. Ja, je kunt je geld maar één keer uitgeven. Ja. Mevrouw Dijkstra.

[00:06:19.000] - Interviewer

Ja.

[00:06:19.750] - Interviewee 5 residents

Nou ja. Dus het betekent dat dat zeker in de toekomst gaat spelen.

[00:06:24.250] - Interviewer

Ja. Dus uh, u heeft niet idee van dat ik er te weinig van weet? Of uh, dat ik niet weet wat de opties zijn. Dat is geen barrière hiervoor?

[00:06:31.540] - Interviewee 5 residents

Nee.

[00:06:32.320] - Interviewer

Nee.

[00:06:33.140] - Interviewee 5 residents

Nee.

[00:06:34.180] - Interviewer

Ok.

[00:06:35.020] - Interviewee 5 residents

Uhm, wel subsidie. Da's wel handig.

[00:06:37.210] - Interviewer

Ja, want dat is eigenlijk t volgende puntje. Uh. Er zitten natuurlijk kosten verbonden aan het aanleggen van dit soort maatregelen. En uh ook na subsidie zitten hier nog kosten aan verbonden volgens dat vijftig tinten groen. Ja, komt zo'n groen dak uit naast subsidie op ongeveer € 25 per vierkante meter.

[00:06:52.900] - Interviewee 5 residents

Mm hu.

[00:06:53.620] - Interviewer

Uhm, dat is wat zij zeggen. Uhm, ik weet toevallig dat mijn moeder hiernaar heeft gekeken. En er zitten wel heel veel eisen weer verbonden aan de constructie van dat huis. Uh, hoe dat dak in elkaar zit. En ik heb nog iemand anders gesproken en er zit ook een. Zij had weer gehoord van een risico op lekkage. Dus dat soort dingen speelt natuurlijk...

[00:07:12.610] - Interviewee 5 residents

Als je je dak gaat eh?

[00:07:13.090] - Interviewer

Groen dak ja. Ja dus dat soort dingen spelen natuurlijk wel mee in het kostenplaatje van het implementeren van dit soort maatregelen, Zou dat nog een barrière voor u kunnen zijn?

[00:07:22.480] - Interviewee 5 residents

Nee eigenlijk niet.

[00:07:23.560] - Interviewer

Nee dus U heeft wel geld voor over om dat eh?

[00:07:25.960] - Interviewee 5 residents

Zeker, ja.

[00:07:26.500] - Interviewer

En zou dat ook zo zijn als er geen subsidie was, zou u ze dan ook zelf willen aanleggen of vindt u dat?

[00:07:31.200] - Interviewee 5 residents

Zeker voor groene daken enzo wel, maar dat is ook voor je. Uhm. Het is volgens mij, als ik het juist heb uh zijn er ook groene daken die en uh isolerend werken zowel de zon als tegen de kou. Ja. Dus dat vind ik sowieso interessant. Ja, groen in de tuin, maar ja, dat doe je meer ook voor je eigen plezier.

[00:07:48.200] - Interviewer

Dat is gewoon leuk om naar te kijken?

[00:07:50.750] - Interviewee 5 residents

Precies. Maar die die die die die uh hoe heet die? Die uh dingen waar je water opvangt.

[00:07:56.900] - Interviewer

Die uh infiltratie kratten?

[00:07:59.360] - Interviewee 5 residents

Die infiltratie kratten, ja dat uh dat zou dan wel, dat zou je moeten bekijken of hoe je dat kunt regelen.

[00:08:04.070] - Interviewer

En hoe duur dat eventueel ook is?

[00:08:05.990] - Interviewee 5 residents

Precies. Want dat doe je echt nog een stap verder. Uh, waar je zelf minder zicht op hebt.

[00:08:11.060] - Interviewer

Maar maar voor zo'n groen en zo zou je ook zonder de subsidie zou je daar echt geen moeite mee hebben om daar zelf geld in te steken?

[00:08:16.700] - Interviewee 5 residents

Nee, zeker want dat ga ik sowieso doen. Dat heeft meer met isolatie te maken met uh en met uh uh ook in de zomer tegen hittebestrijding in huis zelf. Ja.

[00:08:27.260] - Interviewer

Al worden groene daken daar soms ook weer uh zijn wat meer omstreden in die zin omdat ze juist ook zoveel water op kunnen nemen dat het dan. Dat water kun je natuurlijk niet hergebruiken.

[00:08:35.760] - Interviewee 5 residents

Ja.

[00:08:36.110] - Interviewer

Wat wordt opgenomen, met hitte. Maar goed, dat is een andere andere vraag.

[00:08:40.490] - Interviewee 5 residents

Hoe bedoel je?

[00:08:41.690] - Interviewer

Nou, dat heeft de gemeente toevallig aan mij uitgelegd. Dat die groene daken. Ja, daar is nog niet echt bekend wat dat voor een effect heeft. Eventueel op droogte omdat, uhm, dat water wordt dan dus opgenomen door die planten en wat daar opgroeit en bijvoorbeeld met water van een regenton kun je weer opnieuw gebruiken om je tuin later uh je planten water te geven en dat kan bij een groen dak minder.

[00:09:03.620] - Interviewee 5 residents

Maar is het sowieso niet dat het voor de...

[00:09:06.050] - Interviewer

Planten nemen heel veel op dus...

[00:09:07.100] - Interviewee 5 residents

Nee, dat snap ik, maar voor het comfort van de bewoner is het toch heel fijn?

[00:09:10.310] - Interviewer

Een groen dak?

[00:09:10.890] - Interviewee 5 residents

Ja

[00:09:11.100] - Interviewer

Ja, ja zeker. Het heeft niks met de voor de bewoning zelf te maken. T is meer voor een milieu technisch dat er dus weer niets bekend is. Uh ja uh. Mijn laatste vraag is eigenlijk of u nog t idee heeft dat er andere barrieres zijn die u ervaart voor het implementeren hiervan? Een aantal mensen hebben bijvoorbeeld genoemd dat het geen prioriteit is ten opzichte van andere dingen. Bijvoorbeeld dingen die kapot gaan in het huis of andere maatregelen zoals zonnepanelen, betere isolering in het huis omdat ze daar zelf echt meer de baten van ervaren eigenlijk. Uhu. Uh dan van een regenton ervaar je natuurlijk zelf niet dat je energiekosten omlaag gaan. Dus uh, of mensen die zeggen ik wil er geen tijd in steken. Ja. Dus spelen die dingen nog een rol?

[00:09:50.480] - Interviewee 5 residents

Voor mij niet. Nee, nee, nee.

[00:09:53.180] - Interviewer

Dus je bent eigenlijk het ideaalbeeld van iemand uh, voor deze water overlast maatregelen?

[00:09:57.920] - Interviewee 5 residents

Eigenlijk wel, denk ik. Als ik het zo beluister geef ik mezelf een kleine schopje... Een klopje.

[00:10:03.020] - Interviewer

hahaha op de schouder.

[00:10:05.090] - Interviewee 5 residents

Nee, maar t is uh volgens mij uh. Ja ik uh nee. T is uh enerzijds. Het is wel voor je uh zo mooi met je leefomgeving als het groener wordt, dat doet heel veel met je welzijn.

[00:10:15.890] - Interviewer

Mm hu.

[00:10:16.610] - Interviewee 5 residents

Misschien is dat de gevolgen dus ook van ja dat heeft ook met niet direct met je huur te maken maar wel met je gezondheid.

[00:10:21.350] - Interviewer

Ja.

[00:10:23.060] - Interviewee 5 residents

Dus je kunt dus aan duurzaamheid denken, maar misschien dat je ook aan je eigen gezondheid denken. Voor je eigen gezond geeft een groene tuin met heel veel beleving ja heel veel plezier als je in de ochtend wakker wordt. Het kan de hele dag een positief effect op je gezondheid hebben.

[00:10:36.500] - Interviewer

Ja.

[00:10:36.920] - Interviewee 5 residents

Misschien ze ook nog wel bijvang die voor uh dit traject nog wel heel veel meer impact heeft dan mensen uh zien van het gaat niet alleen maar om de portemonnee, maar het gaat vaak ook om je welzijn als mens.

[00:10:48.140] - Interviewer

Ja misschien zien mensen dat dat voordeel er niet zo van in zo op het eerste gezicht?

[00:10:52.460] - Interviewee 5 residents

Nee, maarIn zo'n campagne c.q. uh subsidie c.q. een activiteit zou je daar zeker gebruik van kunnen maken, want dat heeft namelijk dat zou ook wetenschappelijk onderzocht, ook in ziekenhuizen...

[00:11:04.200] - Interviewer

Ja klopt.

[00:11:05.540] - Interviewee 5 residents

Dat doet wel heel veel meer dan dat mens kan denken ja daar heb ik geld voor over ja, maar je gezondheid he, daar heeft iedereen wel geld voor. Ja dus t is maar...

[00:11:12.980] - Interviewer

Misschien zouden ze t meer op die manier, want veel mensen weten... Voor veel mensen is kennis hierover wel een barriere...

[00:11:18.680] - Interviewee 5 residents

Negen van tien weet het niet.

[00:11:19.880] - Interviewer

Nee, maar als je het misschien op die manier zou kunnen promoten, zou je misschien mensen persoonlijker de baten ervan in kunnen laten zien?

[00:11:25.430] - Interviewer

Ik denk iedereen, als je iedereen aanspreekt op z'n gezondheid dat ie meer met groen doet in zo'n eigen omgeving dat veel meer mensen misschien wel het wel helemaal omdraaien, dat ondertussen nog de bijvang van van klimaat.

[00:11:35.480] - Interviewer

Ja

[00:11:36.380] - Interviewer

Maar uiteindelijk als je vraagt wilt u duurzaam of wilt u gezond zijn? Dan geeft iedereen aan dat ze gezondheid kiezen. Als je dat kiest en je gaat dat pad bewandelen en je doet dat in relatie tot wat je wil bereiken met klimaat of duurzaamheid dan, uh, denk ik dat er best heel veel te halen valt.

[00:11:51.110] - Interviewer

Ja mensen, die zijn toch wat meer wat ze echt kennen. Hun eigen voordelen wegen toch al zwaarder misschien dan iets vaags als duurzaamheid.

[00:11:58.110] - Interviewee 5 residents

Uh bij een gemeente en het is niet is voorliegen, t is gewoon een feit. Ja. En je helpt ook nog meer om de problematiek waar mensen mee bezig zijn over gezondheid en zo en hoe doe je dat dan doet en ja en over welzijn ja.

[00:12:09.920] - Interviewer

En ook ruimte voor kinderen om te spelen buiten. T Is natuurlijk niet alleen maar water. Die maatregelen zijn goed voor heel veel dingen meer groen is niet alleen goed voor water, maar ja, oké, dit waren eigenlijk al mijn vraag al.

[00:12:20.780] - Interviewee 5 residents

Echt waar?

[00:12:21.170] - Interviewer

Ja!

[00:12:22.436] - Interviewee 5 residents

Hartstikke leuk.

[00:12:22.490] - Interviewer

Ja, mooi! Is er nog iets wat u wil vragen of wil bespreken?

[00:12:26.420] - Interviewee 5 residents

Ik vind het een uh superleuk interview.

[00:12:28.490] - Interviewer

Oke.

[00:12:29.030] - Interviewee 5 residents

Ik doe graag mee aan dit soort interviews.

[00:12:30.260] - Interviewer

Helemaal goed! Mooi, dan ga ik de opnames stoppen.